

Łódź • Piotrków Trybunalski • Sieradz • Skierniewice



PANACEUM

Pismo Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi
nr 11 (244) – listopad 2019

ISSN 1233-9938
egzemplarz bezpłatny



PUBLICYSTYKA,
REPORTAŻ

X jubileuszowe Łódzkie
Spotkania Stomatologiczne

Z ŻYCIA
ŚRODOWISKA

E-recepty – tu pytań
jest najwięcej

LEKARZE
PO GODZINACH

Ogólnopolska Wystawa
Fotograficzna Lekarzy

TRAX LAT

RUSZA WYPRZEDAŻ OPLI Z ROCZNIKA 2019

ASTRA już za:
59 900 zł*

Takie ceny już się
nie powtórzą

- Sprawdzona niemiecka technologia
- 4 lata ochrony gwarancyjnej Opel FLEXCARE**



OPEL.PL

* Cena promocyjna dotyczy modelu Opel Astra Hatchback Enjoy 1.0 Turbo 105 KM i zawiera rabat promocyjny. Liczba aut w promocji jest ograniczona. Promocja ważna do 30.11.2019 r. ** Program Opel Flexcare 2+2 lata Ochrony Pogwarancyjnej i Opel Assistance z limitem przebiegu 60 tys. km w ciągu 4 lat eksploatacji pojazdu w cenie 1 zł netto oferowany jest i obsługiwany przez Dealerów marki Opel. Pakiet Opel Flexcare można rozszerzyć o dodatkowe usługi za dopłatą. Zaprezentowane modele samochodów są jedynie ilustracją i mogą zawierać elementy wyposażenia dostępne za dopłatą. Niniejsza propozycja nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu Cywilnego. Zużycie paliwa i emisja CO₂ dla Opla Astry 5D w zależności od wersji: 7,5-4,8 l/100 km, 170-126 g/km. Wartości zużycia paliwa i emisji CO₂ określone zostały na podstawie pomiarów w cyklu WLTP (światowa zharmonizowana procedura badania pojazdów lekkich), w zależności od wersji, zgodnie z Rozporządzeniami WE nr 2007/715, nr 2017/1153 oraz nr 2017/1151. Wartości mogą odbiegać od rzeczywistych, ponieważ nie uwzględniają zróżnicowanego stylu i warunków jazdy. Informacje dotyczące wyników pomiarów zużycia paliwa i emisji spalin nowych pojazdów osobowych, złomowania samochodu, przydatności do odzysku oraz recyklingu dostępne są u Dealerów marki Opel oraz na stronie opel.pl.



ŁÓDŹ
ul. Żeligowskiego 36
tel. 42 630 00 66
www.traxauto.pl

Piotrków Trybunalski
ul. Sikorskiego 50
tel. 44 307 00 30
www.traxauto.pl

Bełchatów
ul. Dobrzelów 20a
tel. 44 633 06 05
www.traxauto.pl

TRAX

www.traxauto.pl

Panta rhei

„Wszystko płynie i nic nie pozostaje takie samo”, słowa te przypisywane są Heraklitowi z Efezu, greckiemu myślicielowi, żyjącemu na przełomie V i IV wieku p.n.e. Filozofię swoją Heraklit opierał na koncepcji zmiany jako centralnego elementu świata. Wątpił przy tym w prawdziwość odbierania świata tylko zmysłami i wierzył w potęgę rozumu, tzw. logos. Dużą rolę przypisywał żywiołom, zwłaszcza ogniovi i wodzie, które stanowiły według filozofa uzupełniające się przeciwieństwa. Heraklit wierzył przy tym, że człowiek jest istotą zarówno śmiertelną, jak i nieśmiertelną, a te dwa stany przeznikają się, wpisując w zmienności otaczającego nas świata.

Nie wiadomo, czy tytułowe słowa naprawdę padły z ust filozofa, czy są tylko interpretacją jego poglądów przez potomnych. Nie da się jednak zaprzeczyć, że oddają one istotę życia ludzkiego. W listopadowy wieczór łatwiej o takie refleksje, zwłaszcza w obliczu kolejnych jubileuszy.

A izbową rzeczywistość zdominowały ostatnio dwa z nich. Pierwszym była dziesiąta, jubileuszowa edycja Łódzkich Spotkań Stomatologicznych. Zamieszczamy obszerną relację z konferencji, która stała się flagową imprezą łódzkiej Izby

organizowaną przez Komisję Stomatologiczną. O kulisach organizacyjnych kolejnych edycji konferencji i nie tylko, opowiadają na naszych łamach (s. 8–9) gospodarze Spotkań – Małgorzata Lindorf i Jacek Pypec. Pokłosiem konferencji jest również wywiad z prof. Pawłem Górskim, kierownikiem Oddziału Klinicznego Pulmonologii i Alergologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. N. Barlickiego w Łodzi, byłym rektorem Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, o problemach bezdechu sennego (s. 12–13). Bezpośrednią inspiracją do rozmowy na ten temat był wykład, który Profesor wygłosił podczas konferencji stomatologicznej w Słoku.

Oprócz nauki, zapewne każdy z uczestników zabrał ze sobą nieco inne wrażenia z konferencji. Dla mnie była to ważna okazja do spędzenia czasu z przyjaciółmi, na innych wielkie wrażenie wywarła otaczająca nas jesienna przyroda i łabędzie latające nad pobliskim stawem.

W obecnym numerze znajdą również Państwo teksty dotyczące kolejnej zmiany w otaczającej nas lekarskiej rzeczywistości, mianowicie postępującej informatyzacji. Piszemy o konferencji „Łódzkie Spotkania z Medycyną Rodzinną” (s. 17), którą

zorganizowało 19 października br. w gmachu naszej Izby ŁOW Kolegium Lekarzy Rodzinnych. Głównym tematem spotkania były e-recepty. Jednodniowa konferencja wzbudziła wielkie zainteresowanie lekarzy, nie tylko rodzinnych. E-recepty są również przedmiotem rozważań w felietonie prezesa Pawła Czekałskiego (s. 3).

Dla poprawy humoru, polecam natomiast Państwa uwadze tekst Krystyny Borysewicz-Charzyńskiej o unijnych kursach języka angielskiego dla młodzieży 50+ (s. 38).

Nawiązując do wspomnianych wcześniej jubileuszy, drugim bardzo ważnym jest zbliżająca się rocznica trzydziestolecia reaktywacji izb lekarskich. Z tej okazji chcielibyśmy podarować naszym Czytelnikom dodatkowy, jubileuszowy numer „Panaceum”, dołączony do bieżącego wydania. Zachęcam do wczytania się w teksty, które są świadectwem izbowych czasów, które już się dopełniły, jak również wspomnieniem osób biorących w nich udział, w tym również tych, którzy są już nieśmiertelni. ●

Patrycja Proc
przewodnicząca Kolegium
Redakcyjnego „Panaceum”

na dzień dobry



Numer specjalny – jubileuszowy

Wraz z tym numerem „Panaceum”, otrzymali Państwo również wydanie specjalne – związane z jubileuszem trzydziestolecia Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi.

To prawdziwa podróż w czasie i nie chodzi wyłącznie o publikację archiwalnych zdjęć. Izba przez ostatnie trzydzieści lat miała pięciu prezesów – wszyscy na łamach numeru specjalnego przywołują najważniejsze momenty z ich kadencji. Nie mogło zabraknąć również głosu „Izbowej

Stomatologii” – zarówno w ujęciu historycznym, jak i aktualnie.

Oczywiście nie patrzymy tylko w przeszłość. Relacjonujemy to, co „dziś”, a także z odwagą i śmiałością patrzymy w przyszłość. Tak skonstruowany jest ten numer specjalny, ale z pewnością podobne odniesienie można znaleźć w codziennej pracy wszystkich osób związanych z łódzką Izłą Lekarską. ●

Redakcja

11

2019

SPISANE NA GORĄCO**3 Porwanie Europy**

SŁOWO PREZESA

4 Z notatnika rzecznika**5 Chora grupa zawodowa?**

ZAPISKI SEKRE TARZA

PUBLICYSTYKA, REPORTAŻ**6 Lekarze dentyści w Słoku**

X JUBILEUSZOWE ŁÓDZKIE SPOTKANIA STOMATOLOGICZNE

8 W czym tkwi sukces ŁSS? W połączeniu nauki i integracji

ROZMOWA Z MAŁGORZATĄ LINDORF I JACKIEM PYPCIEM, TWÓRCAMI I ORGANIZATORAMI ŁÓDZKICH SPOTKAŃ STOMATOLOGICZNYCH

10 Sesja naukowa X ŁSS**12 Donos na współmałżonka**

ROZMOWA Z PROF. DR. HAB. N. MED. PAWŁEM GÓRSKIM, KIEROWNIKIEM ODDZIAŁU KLINICZNEGO PULMONOLOGII I ALERGOLOGII UNIWERSYTECKIEGO SZPITALA KLINICZNEGO IM. N. BARLICKIEGO W ŁODZI.

14 Czy leczenie zębów musi boleć?

ZGŁĘBNIK STOMATOLOGICZNY

15 Refleksje powyborcze

REFLEKSJE FABIANA

Z ŻYCIA ŚRODOWISKA**16 E-recepty – tu pytań jest najwięcej**

LEKARSKIE NIEPOKOJE

16 Od czego zacząć?

INSTRUKCJE DLA LEKARZY

17 Lekarz rodzinny a e-zdrowie

„ŁÓDZKIE SPOTKANIA Z MEDYCYNĄ RODZINNĄ”

18 Jak szpitale walczą o lekarzy?

SYTUACJA KADROWA W SZPITALACH POWIATOWYCH

20 Specjaliści z ICZMP: to nie cud, to doświadczenie

PACJENTKI W DOBRZYCH RĘKACH

IZBOWE AKTUALNOŚCI**21 Jesienne różę...**

Biesiada z niezastąpionym duetem

KOŁO LEKARZY SENIORÓW

22 Delegatura Skierniewicka**22 Wyjątkowo młodzi, wyjątkowo liczni**

KOŁO MŁODYCH LEKARZY I LEKARZY DENTYSTÓW

BLIŻEJ PRAWA**23 CCXLIV**

Z LEKARSKIEJ WOKANDY

24 Prawniczy Newsletter Medyczny**25 Zmiany w działaniu SOR – co trzeba wiedzieć****25 Będą zmiany w reklamie wyrobów medycznych****Z HISTORII MEDYCYN****26 Jan Boese**

PORTRETY NIEPOSPOLITYCH MEDYKÓW

27 Nie tylko ruiny zostały

PODRÓŻE W CZASIE I PRZESTRZENI

Z ŻAŁOBNEJ KARTY**28 Wspomnienia****LEKARZE PO GODZINACH****30 Barwy świata**

OGÓLNOPOLSKA WYSTAWA FOTOGRAFICZNA LEKARZY

32 Piękny wieczór, piękna Italia

CHARYTATYWNIE

33 Góry łagodzą i uczą pokory

LEKARSKIE PASJE

SPORT I REKREACJA**34 Uroczysty „Wieczór z szantami”****34 Z pasji do kręgli**

II MISTRZOSTWA OIL W ŁODZI W BOWLINGU

35 46 Maraton w Berlinie**35 Polscy lekarze potęgą tenisową świata!**

49 TENISOWE MISTRZOSTWA ŚWIATA LEKARZY

36 40 edycja MEDIGAMES – czy to profesjonalne zawody?**37 Lekarskie święto sportu**

XVII LETNIE IGRZYSKA LEKARSKIE

OPINIE, LISTY, POLEMIKI**38 Na jesienne smutki: Euro-Dialog**

DROBNE PRZYJEMNOŚCI

39 Podziękowania**39 Nadzieje kontra obawy, czyli co nas czeka**

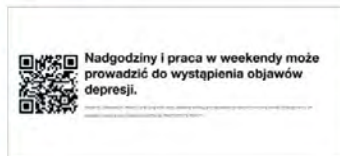
Z LISTÓW DO REDAKCJI

PORA RELAKSU**41 Krzyżówka****41 Sudoku**zapraszamy na
panaceum.lodz.pl**Opinie**

W poszukiwaniu całości i czasu

**Aktualność**

Akcja „Zdrowa praca”. Lekarze nie odpowiedzieli...

**W izbie**

Co słyhać w delegaturach: Delegatura Sieradzka



Porwanie Europy

Europa została podstępem porwana. Niezwykłej urody królewna tyryjska Europa została porwana i uwiedziona przez Zeusa.

Zdarzenie mitologiczne, ale przyznacie Szanowni, że obecnie byłoby na pierwszych stronach gazet. Nazwa naszego kontynentu co prawda ma inną etymologię, ale samo słowo nadaje powagi i zobowiązuje zwłaszcza w kontekście Unii Europejskiej. Jedni Unią straszą, inni do niej aplikują, inni zaś szukają w niej korzyści i możliwości. Wszak wspólnota może umożliwić szereg działań pozwalających na postęp i rozwój w myśl zasady: „duży może więcej”.

W 2005/2006 r. rozwinięte kraje europejskie, rozwijając strategie informatyczno-komunikacyjne, podjęły inicjatywę tworzenia strategii e-zdrowia, angażując niemałe środki i technologie. Pierwsze e-recepty zostały wprowadzone w Szwecji już w latach dziewięćdziesiątych i początkowo funkcjonowały lokalnie. Od 2000 r. sukcesywnie zaczęły obowiązywać w poszczególnych województwach, wypierając tradycyjne recepty. Dziś od 80 do 90 proc. recept jest realizowanych w sposób elektroniczny. Pozostałe są realizowane „analogowo” w tradycyjnej papierowej formie. Europejskie systemy informatyczne, jak do tej pory, nie są jednolite i ze sobą kompatybilne. Różne są stopnie zaawansowania cyfryzacji i różne jest tempo prac w poszczególnych krajach, dlatego też recepta transgraniczna może mieć tradycyjną papierową formę.

W sąsiednich Niemczech wprowadzanie e-recept będzie następowało stopniowo od 2020 r., a e-zwolnień od 2021 r. Mimo że prawo o modernizacji organizacji ubezpieczenia zdrowotnego uchwalono w 2003 r., z przewidywaną datą wprowadzenia na 1 stycznia 2006 r., to na dziś pojęcie e-recepty w Niemczech jest praktycznie nieznanie, ale – jak wiemy – to biedny i zacofany kraj. Tymczasem u nas, w kraju bogatym i zaawansowanym

technologicznie, przodującym w rankingach w każdej dziedzinie, gdzie wszechobecna nieomyślność gwarantuje powodzenie wszelkich planów, wprowadzimy np. e-recepty jednym ruchem, rzekłbym jednym kliknięciem myszki (cokolwiek by to nie znaczyło). Pilotaż był, a jakże! Konsultacje także, więc do dzieła. *Discite, Europa!* Mamy już doskonale działający sprawny i wydolny system ochrony zdrowia, teraz pora na cyfryzację. Na szczęście za ewentualne niewątczenie się do tego działania, lekarze, przynajmniej na razie, nie będą karani. Zresztą po co karać, skoro *de facto* nie będą mogli wykonywać zawodu. Mnożymy i wdrażamy coraz to nowe e-zadania, w myśl twierdzenia, że lekarze mają robić to, co im każemy. Przyspieszamy i nie będziemy oglądać się na maruderów. Lekarzy mamy dość, a nawet gdyby brakowało, to przecież są jeszcze ratownicy, pielęgniarki, a w odwodzie czekają asystenci medyczni, którzy z powodzeniem wypełnią stosowne procedury.

Przeglądając pocztę elektroniczną (sic!), zauważam coraz to nowsze projekty rozporządzeń regulujących naszą pracę. Urzędnik jest pewien, że trzeba tym lekarzom usystematyzować, unowocześnić i „ucyfryzować” pracę. Raz na zawsze skończyć z pojęciem sztuki w zawodzie lekarza, mają pracować tak, jak każemy. Niestety, duży może więcej. Od lat nasze starcia z ministerstwem, próby ratowania resztek opartej na naukowej wiedzy sztuki lekarskiej nie kończą się sukcesem. Co najwyżej doraźnymi, chwilowymi złagodzeniami coraz to większej biurokratyzacji. Zresztą nawet w naszych szeregach brak jedności i współdziałania. Zwarta armia *homo biurokraticus* działa! Drżj Europo, idziemy po ciebie! Porwiemy i nauczymy, jak należy nowoczesnie organizować nie tylko ochronę zdrowia. Cóż z tego, że w zakresie edukacji, profilaktyki i świadomości (nie tylko zdrowotnej) mamy „jesień

średniowiecza”, cóż z tego, że są zamknięte oddziały, wielomiesięczne kolejki. Mamy przecież suplementy, znachorów i szarlatanów, a wreszcie „doktor Googiel” i „doktor Wikipedia” doskonale zastąpią tych niedouczonych skostniałych i wiecznie niezadowolonych doktorów. Działajmy szybko, zanim się opamiętają. Odpowiedzialności przecież nie ma, a gdyby co, to winni będą lekarze. Będą musieli jak do tej pory tłumaczyć się przed pacjentem, że czegoś nie ma, czegoś brakuje coś nie działa. Mają rozporządzenia, zarządzenia, procedury, więc o co chodzi? System ma działać i już. A jak nie, to zawsze można na pierwszych stronach gazet podać, że urzędnicy zrobili wszystko, a reszta to już nie ich wina. Zatem drżj, Europo! Zeus nadchodzi!

Jesienią, gdy przyroda spełniwszy cykl rozwoju i wydania owoców, szykuje się do snu, warto pamiętać, że z tego snu będzie trzeba się obudzić. Na razie jednak jesień. Jak śpiewał K. Klenczon (1969 – „Czerwone Gitary”) „jesień idzie ku mnie przez park”. Taka jesienna zaduma (to z kolei E. Adamiak, 1980, słowa Harasymowicz) czas refleksji, bo i dzień krótszy, i pogoda zmienna deszczowa i melancholijna. Taki „Koncert jesienny na dwa świerszcze i wiatr w kominie” (Magda Umer, 1980). Będzie pewnie czas na zastanowienie się nad przemijaniem, nad przyszłością choćby słowami piosenki „Kiedy mnie już nie będzie” (1980, Osiecka/Krajewski). Zapewniam jednak, że to nie czas na zimowy sen. Przynajmniej, jeśli chodzi o nasze samorządowe działania. Działamy, może uda się uratować nas i ocalić Europę. Dobrej mimo wszystko jesieni życzę nam wszystkim. ●



Paweł Czekański
prezes ORL w Łodzi

słowo
prezesa



Chcą podwyżek i godnych płac. Protest personelu medycznego w łódzkiej „Matce Polce”

Pielęgniarki, fizjoterapeuci i diagnosty – przedstawiciele wszystkich związków zawodowych w Instytucie Centrum Zdrowia Matki Polki – zorganizowali akcję protestacyjną. Chcą poprawy warunków pracy i podwyżek, bo swoje pensje nazywają głodowymi. Protestujący przez godzinę chodzili z transparentami przed wejściem do szpitala. Postulują kilkusetzłotowe podwyżki. – Jesteśmy po trzydniowych rozmowach z panem dyrektorem, nie doszliśmy do porozumienia – mówi Grażyna Tamecka, przewodnicząca Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pracowników Fizjoterapii, oddział w Łodzi. – Chcemy 3,5 tys. zł brutto. Uważamy, że nie jest to wygórowana kwota. Dyrektora Instytutu prof. Macieja Banacha nie było w szpitalu, ale jak zapewniał jego rzecznik Adam Czerwiński – miał umówione inne ważne spotkania i jest gotowy usiąść do kolejnych rozmów i negocjacji z przedstawicielami związków zawodowych. – Ze związkowcami rozmawiamy od jakiegoś czasu bardzo regularnie. Przedstawiliśmy propozycje, są umówione kolejne spotkania, mamy nadzieję, że uda się zawrzeć porozumienie satysfakcjonujące obydwie strony – powiedział rzecznik szpitala i zapewniał, że protest nie wpłynął na funkcjonowanie placówki i na opiekę nad pacjentami.

ŹRÓDŁO: RADIO ŁÓDŹ

Szef łódzkiego NFZ pod lupą prokuratury. Doniesienie złożył starosta piotrkowski

Członkowie zarządu powiatu piotrkowskiego złożyli w prokuraturze zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez dyrektora łódzkiego oddziału NFZ Artura Olsińskiego. Zarzucają mu ograniczenie mieszkańcom Piotrkowa Trybunalskiego i powiatu dostępności do oddziału chorób wewnętrznych. Sprawą zajmuje się Prokuratura

Rejonowa w Piotrkowie Trybunalskim. Sprawdzi, czy funkcjonariusz publiczny nie przekroczył swoich uprawnień, działając na szkodę interesu publicznego.

„[...] Niestety NFZ zdecydował, że w Piotrkowie Trybunalskim będzie jeden oddział wewnętrzny, co musi budzić nasze zaniepokojenie. Niech odpowiednie organy orzekną, czy taki stan rzeczy nie wpłynie na ograniczenie dostępności do służby zdrowia” – cytuje starostę Piotra Wojtysiaka serwis epiotrkow.pl. Rzeczniczka łódzkiego NFZ tłumaczy, że opieka internistyczna nie pogorszyła się.

ŹRÓDŁO: EPIOTRKOW.PL

Wiceminister J. Cieszyński: od 1 listopada br. konsultacje telefoniczne z lekarzem rodzinnym

Od 1 listopada br. pacjenci, nie wychodząc z domu, będą mogli skonsultować się z lekarzem rodzinnym przez telefon – zapowiada wiceminister zdrowia Janusz Cieszyński w rozmowie z „Super Expressem”. Będzie wygodniej, e-wizyta pomoże też skrócić kolejki do lekarzy – zapowiada wiceminister.

Rząd chce, aby rozporządzenie w sprawie e-wizyt weszło w życie 1 listopada br. Dr Tomasz Zieliński z Porozumienia Zielonogórskiego w rozmowie z „SE” wskazuje, że np. pacjenci chorzy przewlekłe będą w ten sposób mogli skonsultować z lekarzem niepokojący poziom cukru lub ciśnienie krwi.

ŹRÓDŁO: „SUPER EXPRESS”

Ochrona zdrowia: Polska spada w rankingach

Litwa, Serbia, Czarnogóra oraz Bośnia i Hercegowina wyprzedziły Polskę w zestawieniu Europejskiego Konsumenckiego Indeksu Zdrowia (EHCI). W rankingu spadliśmy na 32 pozycję. EHCI to coroczne zestawienie, w którym systemy ochrony zdrowia państw europejskich porównywane są – z punktu widzenia pacjenta – w takich obszarach jak: prawo i informowanie pacjentów,

dostępność, wyniki leczenia, zasięg gwarantowanych świadczeń, prewencja oraz leczenie farmaceutyczne. Obecnie znajdujemy się na 32 miejscu (z 35), a za nami znalazły się tylko Węgry, Rumunia i Albania. Jeszcze cztery lata temu za nami były także Litwa, Serbia Czarnogóra oraz Bośnia i Hercegowina. Dziś nas wyprzedzają. Autorzy raportu, firma Health Consumer Powerhouse, zwracają uwagę, że od wielu lat w polskiej polityce brakuje skupienia na opiece zdrowotnej i skutecznych działań poprawiających sytuację ochrony zdrowia.

ŹRÓDŁO: „GAZETA PRAWNA”

Centra pediatryczne w Łodzi sposobem na kolejki do specjalistów?

Miasto zapowiada, że chore dzieci mieszkające w Łodzi, nie będą już musiały czekać w długich kolejkach na przyjęcie do lekarzy specjalistów. Na początek będą to pediatrzy, neuropedagocy i ortopedzi, a w niedalekiej przyszłości także endokrynolodzy. W trzech miejskich przychodniach powstaną centra pediatryczne. Od zwykłej przychodni mają różnić się tym, że w tym samym miejscu dla dzieci będą od ręki dostępni specjaliści, którzy przyjmą w każdy powszedni dzień do godz. 18. Wszystko po to, by rodzice, nie zwalniając się z pracy, mogli pójść z dzieckiem do lekarza. – Będą lekarze z zakresu neurologii, ortopedii. Dodatkowo, pojawią się badania laboratoryjne oraz będzie możliwość wykonania badania obrazowego ultrasonografem, czyli USG – zapowiada wiceprezydent Adam Wieczorek. Centra tworzone są w miejskich przychodniach przy ul. Kasprzaka, Olimpijskiej i Maratońskiej. Nie obowiązuje rejonizacja, to znaczy, że każde dziecko może być do niego zapisane.

ŹRÓDŁO: RADIO ŁÓDŹ

Joanna Barczykowska-Tchorzewska
rzecznik prasowy OIL w Łodzi
Informacje zebrane
16 października 2019 r.

Chora grupa zawodowa?

Jest niedziela, 13 października. Znamy już pierwsze sondażowe wyniki wyborów do Parlamentu. Jeżeli nic się nie zmieni, w nowej kadencji za ochronę zdrowia w kraju nadal odpowiadać będzie aktualna partia rządząca. Czy w tym czasie Polska przestanie być chorym krajem, zgodnie z diagnozą postawioną przez warszawski samorząd lekarski? Śmiem wątpić. Czy przestałaby nim być przy innym rozdaniu głosów wyborców? Również wątpię.

Wszyscy wiemy, jak źle jest w publicznym sektorze ochrony zdrowia i że wiele spraw będzie wymagało długofalowych działań, nie stanie się to tu i teraz, nawet jeśli rozwiąże się worek z dodatkowymi pieniędzmi z budżetu. Co nie zmienia faktu, że trzeba działać natychmiast, jest o wiele później, niż nam się wydaje.

Jednak nie chciałbym kolejny raz pisać o rzeczach oczywistych, w dodatku do osób przekonanych. Chciałbym pochylić się nad innym zagadnieniem.

Mamy w kraju, plus minus, sto siedemdziesiąt osiem tysięcy lekarzy i lekarzy dentyistów wykonujących zawód. Razem z rodzinami, bliższymi dalszymi, sądzę, że jest nas minimum milion osób. Nieustannie zaskakuje mnie, jak to możliwe, że przy takiej liczebności nie potrafimy, nawet raz na cztery lata, zmobilizować się i tupnąć głośno nogą? Świadczy o tym liczba podpisów pod manifestem akcji „Polska to chory kraj”, jak i częste fiaska pod wieloma akcjami związanymi ze zbieraniem podpisów. Żeby nie szukać daleko w pamięci, ot chociażby akcja „Szczepimy, bo myślimy”. Co jest z nami nie tak? Czy faktycznie potrafimy tylko narzekać? Czy nawet jeśli mamy możliwość reakcji, to nawet tego się dobrowolnie zrzekamy?

Po tylu latach różnych batalii o ochronę zdrowia powinniśmy dokładnie wiedzieć, że przeciętny

obywatel za nami nie stanie, nie będzie nas bronił. To jest chyba podstawowy błąd w założeniu, który ciągle popełniamy. Chcemy poparcia i zrozumienia wśród pacjentów, jednocześnie domagając się zmian „na już”. Jedno wyklucza drugie.

Przy tak dużych wieloletnich zaniedbaniach, nagonce na nasz zawód, żaden obywatel, nawet przy świetnie zaplanowanej kampanii uświadamiającej, nagle nie zmieni swoich przekonań i nie opowie się po stronie lekarzy. To jest słuszna droga, jednak w wymiarze wielu nadchodzących lat. Zaczniemy dzisiaj, owoce zbierzemy za kilka lat. Póki co, musimy liczyć na siebie.

Czemu wspomnianego wcześniej manifestu nie podpisało sto siedemdziesiąt osiem tysięcy osób? Tak długo, jak będziemy musieli walczyć nie tylko z brakiem wsparcia od innych obywateli, ale przede wszystkim z brakiem solidarności w obrębie własnego środowiska, nie osiągniemy upragnionych celów. A solidarność stała się ostatnio słowem obcym dla wielu z nas. Widać to w każdym szpitalu w powiecie, w klinikach, dużych i małych ośrodkach, a nawet w samorządzie na różnych szczeblach. I nie chodzi o to, że każdy ma myśleć tak samo i zgadzać się we wszystkim. Są jednak sprawy ważne i ważniejsze. Chciaż w tych drugich powinniśmy być jednomyślni.

Kolejnym przykładem kulawej współpracy środowiska jest akcja wypowiedzenia *opt-out*. Najprostsza rzecz, którą może zrobić każdy z nas. Jednak nadal trudno nam przebić się do Koleżanek i Kolegów z informacją, że nie muszą na siłę ratować przegranego systemu i pracować ponad normę. Jako przewodniczący Oddziału Terenowego OZZL we własnym szpitalu, często słyszałem – „jeśli wszyscy wypowiedzą *opt-out*, to ja też”. Efekt mamy taki, że nie wypowiedział chyba nikt.

Nie bardzo wiem już, jak dotrzeć do Koleżanek i Kolegów, bo brakuje mi pomysłów, co po części stało się także przyczynkiem do głośnych rozważań podnoszonych przeze mnie w tym felietonie.

Mam gorzkie przemyślenie, że do większości lekarzy nie da się dotrzeć „górnolotnymi” hasłami, mową o wspólnocie itd. Teraz każdy patrzy na to, co mu się opłaca i ile może zyskać. Trochę to smutny obraz jak na rzekomą elitę intelektualną kraju.

Nie będę ukrywał, że poziom defetyzmu w tym tekście został zawyżony celowo. Liczę, że przeczytają to głównie młodzi adepci sztuki lekarskiej, ci, którzy niedawno odebrali Prawo Wykonywania Zawodu i nie zdążyli przesiąknąć wieloma złymi nawykami z codziennej pracy w zawodzie lekarza czy lekarza dentyisty. W nich upatruję nadzieję na zmiany, powiewu świeżości, powrotu do jedności. W przeciwnym razie Polska będzie chorym krajem tak długo, jak my będziemy chorą grupą zawodową. ●

Mateusz Kowalczyk
sekretarz ORL w Łodzi

zapiski
sekretarza



X jubileuszowe Łódzkie Spotkania Stomatologiczne

W dniach 27–29 września 2019 r. w hotelu „Wodnik” w Słoku k. Bełchatowa, Komisja Stomatologiczna, działająca przy Okręgowej Izbie Lekarskiej w Łodzi, zorganizowała już dziesiątą konferencję naukowo-szkoleniową, czyli Łódzkie Spotkania Stomatologiczne. Wydarzenie to odbywa się corocznie, od roku 2010.

lekarze
dentyści
w słoku

X Łódzkie Spotkania Stomatologiczne w liczbach:
3 dni wykładów,
13 wykładowców,
35 firm towarzyszących,
400 uczestników,
25 punktów edukacyjnych

W piątkowe popołudnie jako pierwsza przybyłych gości oraz uczestników konferencji powitała doktor Małgorzata Lindorf, szefowa Komisji Stomatologicznej oraz wiceprezes ORL w Łodzi. Następnie na scenę wkroczył drugi z jej gospodarzy, dr Jacek Pypeć, w tym roku w stroju Tadeusza Kościuszki. Doktor Pypeć przypomniał zebranym, że Kościuszko był Najwyższym Naczelnikiem Siły Zbrojnej Narodowej w czasie tzw. insurekcji kościuszkowskiej, generałem lejtnantem wojska Rzeczypospolitej Obojga Narodów, generałem majorem komenderującym w Dywizji Wielkopolskiej w 1792 r. oraz brevetem generałem brygady Armii Kontynentalnej w czasie wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Zwłaszcza w czasach swojego pobytu na Ziemi Amerykańskiej Kościuszko zastąpiła swoją nieskazitelnie moralną postawą oraz walką o prawa czarnoskórych mieszkańców Stanów

Zjednoczonych. Za jego niezłomną postawę Amerykanie postawili mu w swoim kraju porównywalną liczbę pomników jak pierwszemu prezydentowi Stanów Zjednoczonych, George'owi Washingtonowi. Być może do wyboru polsko-amerykańskiego bohatera nakłoniło również J. Pypcia ostatnie zacieśnianie więzów polsko-amerykańskich...

Następnie gości konferencji powitał prof. Andrzej Matyja, prezes Naczelnej Izby Lekarskiej, który poinformował zebranych, że z licznych propozycji, jakie miał na ten wieczór, wybrał właśnie spotkanie lekarzy dentyków w Słoku. Prezes A. Matyja wspominał też o swojej ostatniej rozmowie z prezydentem Światowej Federacji Dentystycznej (FDI) – dr. Gerhardem Seebergerem, z której dowiedział się, że dziewięćdziesiąt procent środków wydawanych na leczenie stomatologiczne w Polsce to środki prywatne, a tylko dziesięć procent – publiczne.

Przypomniał także, że szkolenie się jest obowiązkiem lekarzy i lekarzy dentyków, ale równie ważny jest aspekt towarzyski i integracyjny takich spotkań. Następnie głos zabrał dr Andrzej Cisto, prezes Naczelnej Komisji Stomatologicznej, który przypomniał, że konferencje naukowe i szkolenia w dużej mierze zastępują lekarzom dentykom szkolenia specjalizacyjne, do których dostęp dla tej grupy lekarzy jest bardzo ograniczony. J. Pypeć zwrócił się do prezesa A. Matyji: „Ja czuję, ja to wiem, że Ty o nas, dentyków, zadbasz”.

Z kolei prezes ORL w Łodzi, Paweł Czekalski podziękował organizatorom za ich pracę włożoną w koordynację tak wielkiego przedsięwzięcia oraz przypomniał, że motorem wszystkich działań jest pasja. – A pasja może być realizowana tylko przez pasjonatów – podsumował. Wręczył M. Lindorf i J. Pypciowi dyplomy z podziękowaniem oraz metalowe



Władze Naczelnej i Okręgowej Izby Lekarskiej



Gospodarze spotkania – Małgorzata Lindorf i Jacek Pypeć (tym razem jako Tadeusz Kościuszko)



Trzon Komisji Stomatologicznej oczekuje na uczestników

figurki. Wywołał również na scenę kolejnego „pasjonatę”, tym razem jazdy na motorach, skarbnika ORL dr. Grzegorza Krzyżanowskiego. Zanim jednak G. Krzyżanowski pojawił się na scenie, głos zabrał prezes Wojskowej Izby Lekarskiej, dr Artur Płachta, który podziękował za zaproszenie i przypomniał o serdecznych związkach łączących lekarzy wojskowych z łódzką uczelnią medyczną. Równie serdecznie dziękował organizatorom G. Krzyżanowski, który przekazał grafiki, przedstawiające Małgosię i Jacka jadących wspólnie na motorze, jako że są oni wiernymi uczestnikami lekarskich zlotów motocyklowych stowarzyszenia DoctoRRiders.

Następnym punktem spotkania było wywołanie z imienia i nazwiska

na scenę wszystkich lekarzy dentyistów bezpośrednio zaangażowanych w organizację dziesięciu edycji spotkań. Jak stwierdziła M. Lindorf: – My z Jackiem nie zrobilibyśmy sami nic, gdyby nie zaangażowanie wszystkich działaczy Komisji Stomatologicznej. J. Pypec zaś złożył dość osobliwe oświadczenie: – Jesteśmy związani drutem kolczastym, kto chciałby nas rozerwać, to się pokłuje.

Z kolei w imieniu członków Komisji Stomatologicznej podziękowania gospodarzom złożyła dr Agnieszka Tarka, a osobno podziękowała organizatorom również dr Urszula Kołodzińska z OIL w Częstochowie.

Następnie podziękowano sponsorom (lista poniżej) i wręczono przedstawicielom firm okolicznościowe puchary.



Zespół Druty wystąpił podczas spotkania przy grillu

Część oficjalną zakończyło tradycyjne już dzielenie się chlebem ze wszystkimi uczestnikami spotkania. W tym roku zaszczyt rozdania chleba przypadł w udziale dr Irenie Elerowskiej z ORL w Łodzi oraz Mirosławowi Chojnackiemu z firmy „Mir-Dental”.

• • •

Na koniec należy wspomnieć o bogatym programie towarzysko-artystycznym przygotowanym dla uczestników konferencji. W piątkowy wieczór, oprócz tradycyjnego już przyjęcia z tańcami, mogliśmy uczestniczyć w pokazie sztucznych ogni. Natomiast w sobotę, wieczorne przyjęcie z grillem poprzedził genialny występ grupy teatralnej „Ab Ovo”, działającej w nurcie teatrów improwizujących. •

więcej czytaj na panaceum.lodz.pl



Tekst i zdjęcia: Patrycja Proc



Przemawia Prezes NRL, prof. Andrzej Matyja



Na stoiskach można było zakupić m.in. kleszcze lub dźwignie



Pamiątkowa grafika od prezesa DoctoRRiders, doktora Grzegorza Krzyżanowskiego

W czym tkwi sukces ŁSS? W połączeniu nauki i integracji

„Panaceum” rozmawia z Małgorzatą Lindorf, wiceprezes ds. stomatologii ORL w Łodzi i Jackiem Pypciem, byłym wieloletnim wiceprezesem ds. stomatologii ORL w Łodzi, twórcami i organizatorami Łódzkich Spotkań Stomatologicznych.

wywiad

– Łódzkie Spotkania Stomatologiczne to aktualnie jedna z największych konferencji stomatologicznych w Polsce. W tym roku odbyła się już dziesiąta, jubileuszowa edycja. Jakie założenie mieliście organizując pierwszą imprezę dziesięć lat temu?

MAŁGORZATA LINDORF – To miało być rozszerzone, wyjazdowe posiedzenie Komisji Stomatologicznej ORL w Łodzi. Chcieliśmy porozmawiać na tematy, które nas interesowały nieco dłużej niż na posiedzeniu, a przy okazji się czegoś nauczyć. Od samego początku bowiem Spotkania miały mieć charakter szkoleniowy i były połączone z wykładami. Od razu pojawił się też pomysł, żeby organizację imprezy powierzyć jednej z delegatur OIL w Łodzi. Organizator miał się zmieniać co roku, dzięki czemu konferencja odbywała się w różnych miejscach.

JACEK PYPEC – Zależało nam też na tym, żebyśmy podczas Spotkań mogli porozmawiać o problemach konkretnej delegatury i żeby lekarze dentyści z danego terenu mieli kontakt z Komisją Stomatologiczną. Pierwsze spotkanie zorganizowała Delegatura Sieradzka.

– Jak wyglądały pierwsze Łódzkie Spotkania Stomatologiczne?

J.P. – Delegatura Sieradzka zorganizowała je w Ośrodku Głównej Kwatery Harcerstwa w Załęczu Wielkim. Wzięty w nim udział sto dwadzieścia cztery osoby, ale tylko połowa po wykładach mogła wziąć udział w „integracji”, ponieważ mieliśmy ograniczoną bazę noclegową. Do dziś uczestnicy pierwszych Spotkań wspominają tę konferencję jako wyjątkową. Mimo że warunki nie były luksusowe, zostaliśmy pięknie ugoszczeni, a sama organizacja

imprezy była bardzo spontaniczna. Niezwykła atmosfera tamtego spotkania skłoniła nas do powtórzenia konferencji w kolejnym roku i jednocześnie rozszerzenia formuły. Zależało nam, żeby Spotkania miały ogólnopolski, a nie lokalny charakter. I tak też się stało.

M.L. – Drugie Łódzkie Spotkania Stomatologiczne Delegatura Skierniewicka zorganizowała w Nieborowie. Zainteresowanie i frekwencja były tak duże, że musieliśmy zarezerwować noclegi dla uczestników w dwóch hotelach i Pałacu w Nieborowie. Chcieliśmy się tą imprezą pochwalić w Polsce, dlatego zaprosiliśmy wszystkich wiceprezesów izb lekarskich ds. stomatologii. Stawili się w komplecie.

– W końcu siedzibą Łódzkich Spotkań Stomatologicznych stał się Hotel Wodnik k. Bełchatowa.

J.P. – Zachwyciliśmy się krajobrazem i otoczeniem, a Hotel Wodnik był w stanie pomieścić wszystkich uczestników.

– Łódzkie Spotkania Stomatologiczne to była pierwsza impreza dyktowana lekarzom stomatologom łódzkiej OIL?

J.P. – Tak. Wcześniej organizowane były wyłącznie posiedzenia Komisji Stomatologicznej. Kiedy zostałem przewodniczącym Komisji, od razu zobaczyłem w Małgosi Lindorf partnera, z którym będę tę Komisję rozwijał. Z każdym posiedzeniem przybywało nam członków, dzięki czemu Komisja dziś liczy czterdzieści trzy osoby i jest najliczniejszą w OIL w Łodzi. Szybko wykształciła się też grupa osób, która włączyła się w organizację Łódzkich Spotkań Stomatologicznych.

– Wspomnieli Państwo o walorach szkoleniowych Łódzkich Spotkań

Stomatologicznych. Po frekwencji widać, że wykłady cieszą się dużym zainteresowaniem. Jaki jest klucz doboru wykładowców?

M.L. – Od samego początku stawialiśmy na kształcenie kliniczne, a nie naukowe. Chcemy, żeby to była konferencja dla lekarzy gabinetowych, którzy informacje z wykładów wykorzystają już następnego dnia w pracy z pacjentami. Dzięki dużej liczbie wykładów i wykładowców nasi uczestnicy mogą liczyć na dużą liczbę punktów edukacyjnych.

– Niekwestionowaną atrakcją Spotkań jest także „przebieganie się” jednego z organizatorów – doktora Jacka Pypcia. Skąd ten pomysł?

J.P. – Pomysł narodził się już podczas drugich Spotkań Stomatologicznych, które były zorganizowane na terenie łowickim. Małgosia postanowiła wystąpić w sukni z szalem w stylu łowickim, a dla mnie przewiozła krawat z takim samym wzorem. Strój nawiązywał do miejsca, w którym odbywała się konferencja.

M.L. – Wtedy też powstał pomysł na udział w naszych Spotkaniach „gwiazdy wieczoru”. Jeden ze sponsorów zapewnił nam występ Tadeusza Drozdy. Komik tak umilił nam wieczór, że występ gwiazdy podczas kolacji stał się tradycją.

– Kiedy imprezie zaczęły towarzyszyć targi?

M.L. – Nigdy nie zorganizowaliśmy przy konferencji targów stomatologicznych, ale od początku zależało nam na obecności wystawców. To jednocześnie nasi sponsorzy. Podczas pierwszej edycji mieliśmy trzech wystawców. Z każdą kolejną ich liczba wzrastała. Nigdy nie wystawiamy jednak firm konkurencyjnych w danej dziedzinie.

J.P. – Małgosia ma umiejętność pozyskiwania sponsorów, dzięki czemu możemy sobie pozwolić na większą liczbę wykładowców i atrakcji podczas imprezy, a opłata za udział w konferencji pozostaje stosunkowo niska dla lekarzy dentyków.

– Jedną z charakterystycznych cech Spotkań Stomatologicznych jest też integracja, co uczestnicy podkreślają na każdym kroku. Lekarze dentyści nie pracują razem, tak jak lekarze, w dużych ośrodkach: szpitalach, przychodniach, tylko małych gabinetach, najczęściej w pojedynkę. Czy ta impreza daje lekarzom stomatologom poczucie wspólnoty i jest jedną z niewielu okazji do spotkania w tak dużym gronie?

J.P. – Wielu lekarzy dentyków, zwłaszcza pracujących w małych ośrodkach, zamyka się we własnym gabinecie i czuje ogromną potrzebę integracji ze swoim środowiskiem. Spotkania Stomatologiczne dają możliwość rozmowy zarówno o blaskach, jak i problemach tego zawodu. Właśnie dlatego do formuły konferencji wprowadziliśmy dwie imprezy integracyjne: grill, podczas którego panuje swobodna atmosfera i elegancja kolacja, podczas której odbywają się występy artystyczne.

M.L. – Uniwersytet Medyczny w Łodzi organizuje spotkania absolwentów stomatologii, ale nie wszyscy się na nich pojawiają. Dentyści, którzy przyjeżdżają na naszą konferencję, mają okazję spotkać koleżankę i kolegę z roku, których nie widzieli od lat. Właśnie dzięki temu szybko wykształciła się grupa stałych uczestników, dla których walor towarzyski konferencji jest niezwykle ważny.

– Łódzkie Spotkania Stomatologiczne na stałe wpisały się już do kalendarza lekarzy stomatologów?

J.P. – I to nie tylko na terenie naszej Izby! Jeżdżąc po całej Polsce, mocno promowaliśmy konferencję w innych samorządach. Dzięki temu „wbiła się” ona na stałe do kalendarza lekarzy stomatologów. Po latach ostatni weekend września zawsze



Tradycją jest, że J. Pypec przebiera się za wybraną postać (na zdjęciu z lewej jako Karol Borowiecki – bohater „Ziemi obiecanej”). Zaczęło się od drobnych akcentów łódzkich, o które zadbała M. Lindorf podczas spotkania w Nieborowie w 2011 r.

już należy do Łódzkich Spotkań Stomatologicznych.

– Czy macie w Polsce konkurencję w postaci dużych imprez targowych.

M.L. – Łódzkie Spotkania Stomatologiczne nie miały i nie będą miały charakteru targów. Organizujemy konferencję szkoleniowo-integracyjną i wciąż chcemy wzbogacać formułę imprezy, ale w obecnych ramach. W Polsce są już dwie znaczące imprezy targowe. Nasze Spotkania mają charakter konferencji szkoleniowo-integracyjnej.

– Czy nadal organizacja konferencji pozostanie w Waszej gestii, czy planujecie oddać ją jakiejś zewnętrznej firmie.

J.P. – Od samego początku jesteśmy organizatorem i tak zostanie. Naszym sukcesem jest zbudowanie zespołu, który stanowi szkielet Komisji Stomatologicznej oraz Komitetu Organizacyjnego Łódzkich Spotkań. Każdy w zespole ma ważne zadania.

M.L. – Organizacja tak dużej imprezy nie jest łatwa, ale daje ogromną satysfakcję. Żeby zobrazować, ile rzeczy trzeba załatwić powiem tylko, że dzień przed konferencją odebraliśmy z Jackiem ponad sto telefonów.

– Czy da się co roku organizować ciekawszą konferencję? Po latach coraz trudniej zaskoczyć uczestników.

J.P. – Po każdej konferencji pytamy uczestników, co ich interesuje

i o czym chcieliby posłuchać podczas wykładów w przyszłym roku. Przygotowując program kolejnej konferencji, staramy się uwzględnić te oczekiwania.

M.L. – Nie da się na pewno zadowolić wszystkich, ale staramy się, żeby co roku program był bogatszy, a atrakcje coraz ciekawsze.

– Plany na przyszłość?

J.P. – Jednym z moich marzeń jest wpisanie konferencji do planu międzynarodowych konferencji. Wówczas moglibyśmy liczyć na dodatkowe dofinansowanie, m.in. z Unii Europejskiej. Żeby tak się stało, musimy jednak spełnić szereg trudnych warunków.

M.L. – Przystępujemy już do organizacji jedenastej edycji. Zarezerwowaliśmy hotel, niedługo będziemy zapraszać wykładowców. Charakter konferencji na pewno się nie zmieni, bo wiemy, że uczestnicy potrzebują takiej formuły – szkolenie i integracja, z naciskiem na szkolenie.

– Co jako organizatorów napędza Was do działania?

M.L. – Podziękowania uczestników po zakończonej konferencji. To nam daje ogromną satysfakcję.

J.P. – Dla tych ludzi chce nam się pracować przy kolejnej edycji. I dla nich warto to robić. ●

Rozmawiała

Joanna Barczykowska-Tchorzewska

Sesja naukowa X ŁSS

Tegoroczna sesja wykładowa była bardzo zróżnicowana w swojej tematyce, można w niej jednak wyodrębnić bloki tematyczne.

lekarze
dentyści
w sroku

*„Im człowiek
mniej wie, tym
łatwiej mu żyć.
Wiedza daje mu
wolność, ale
unieszczęśliwia”.*

Erich Maria Remarque.
Cytat z wykładu
prof. M. Kozakiewicza

Konferencję otworzył wykład o tematyce ogólnomedycznej pt. „Bezdech podczas snu – patomechanizm, znaczenie kliniczne”, wygłoszony przez prof. Pawła Górskiego, kierownika Kliniki Pneumonologii i Alergologii, Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w latach 2008–2012 i 2012–2016. Prof. P. Górski mówił o innowacyjnych metodach leczenia tej przypadłości, a jako że problem chrapania i bezdechu dotyczy wielu osób, informacje te wzbudziły ogromne zainteresowanie wśród lekarzy dentyistów. [Polecamy wywiad z prof. Górskim na ten temat na s. 12.]

Problemy interdyscyplinarne poruszył również w swoim wykładzie pt. „Moje drugie spotkanie z nauką”, prof. Bogdan Kałużewski, zajmujący się genetyką medyczną. Prof. B. Kałużewski swoją niezwykle barwną opowieścią zauroczył słuchaczy, a rozpoczął ją od krótkich wspomnień z lat studenckich i początków swojej zawodowej kariery. Następnie poprowadził słuchaczy w świat aberracji chromosomowych wpływających na problem identyfikacji płciowej jego pacjentów.

Nieco odmienny charakter od pozostałych miał również wykład pt. „Czy witamina D wpływa na leczenie stomatologiczne”, wygłoszony przez prof. Marzenę Dominiak, kierownik Katedry i Zakładu Chirurgii Stomatologicznej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, prezes Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego. Prof. M. Dominiak mówiła o wpływie niedoboru witaminy D na przebieg różnych chorób w obrębie jamy ustnej oraz o nowoczesnych testach pozwalających nawet w warunkach gabinetu stomatologicznego wykryć u pacjentów niedobory tej witaminy.

Kolejne dwa ważne wykłady poświęcone były zagadnieniom ortodontycznym. Wykład pt. „Jak skrócić do sześciu miesięcy leczenie ortodontyczno-chirurgiczne pacjentów z klasami III stopnia”, wygłosił prof. Marcin Kozakiewicz, kierownik Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej USK im. WAM w Łodzi. Profesor M. Kozakiewicz przedstawił w nim wyniki kliniczne nowatorskich operacji ortognatycznych, które wykonuje wraz z zespołem. Pomimo tak specjalistycznego i trudnego tematu, jak zwykle zgromadził tłumy słuchaczy. Prof. M. Kozakiewicz poinformował też o odbywającej się obecnie fuzji jego oddziału z Oddziałem Klinicznym Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowym i Onkologicznym w Szpitalu im. N. Barlickiego. Profesor wspominał przy tym o tradycjach „szczękówki z Barlickiego” i nazwiskach największych chirurgów tam pracujących.

W cyklu zagadnień ortodontycznych, uczestnicy mogli wysłuchać również prelekcji pt. „Trudności w ocenie następstw stosowania sił ortodontycznych”, przedstawionej przez

dwuosobowy skład: prof. dr hab. Grażynę Śmiech-Słomkowską i dr. n. med. Jacka L. Pypcia z Katedry i Zakładu Stomatologii Wieku Rozwojowego oraz Zakładu Ortodontyki UM w Łodzi.

Wykłady o tematyce periodontologicznej przedstawiało w tym roku aż trzech wykładowców i byli to: dr hab. n. med. Natalia Lewkowicz (kierownik) i dr n. med. Angelika Wójcicka-Rubin z Zakładu Chorób Śluzowych Jamy Ustnej i Przyzębia w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi oraz dr hab. n. med. Jan Kowalski z jednoimiennego Zakładu, ale w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym. Prelegentki z Łodzi wystąpiły na ŁSS po raz drugi, ich zeszłoroczny wykład wzbudził tak wielkie zainteresowanie, że w tym roku zostały poproszone o kontynuację tematu: „Leczenie periodontologiczne jako składowa interdyscyplinarnego leczenia ortodontycznego, implantologicznego i protetycznego”. Natomiast dr hab. J. Kowalski w wykładzie pt. „Niechirurgiczne leczenie chorób przyzębia”, przypominał, jakie są zasady prawidłowego szczotkowania zębów



Prof. Marzena Dominiak odpowiada na grad pytań po wykładzie o roli witaminy D

oraz omówił najnowszy asortyment służący do higienizacji jamy ustnej.

W bloku o tematyce protetycznej znalazły się w tym roku również trzy wykłady. Pierwszym z serii był wysoko specjalistyczny wykład z zakresu materiałoznawstwa stomatologicznego przedstawiony przez prof. dr. hab. n. med. Jerzego Sokołowskiego, kierownika Zakładu Stomatologii Ogólnej UM w Łodzi, aktualnego dziekana Oddziału Stomatologicznego Wydziału Lekarskiego. Na wstępie prof. Sokołowski poinformował zebranych, że łódzki Oddział Stomatologii zajął pierwsze miejsce w rankingu kierunków studiów „Perspektywy 2019” oraz że tegorocznymi absolwenci tego oddziału zajęli pierwsze miejsce w rankingu wyników ostatniego egzaminu LDEK. Następnie w wykładzie pt. „Licówki ceramiczne bez tajemnic” profesor szczegółowo omówił najnowsze materiały stosowane w wykonawstwie tego typu odbudów protetycznych.

Kolejne dwa tematy z zakresu protetyki dotyczyły głównie zasad ustalania relacji centralnej. Pierwszy wykład pt. „Zaburzenia okluzji – pierwsza pomoc” wygłosił lek. stom. Jacek Kozłowski z Prywatnej Praktyki w Giżycku. Natomiast drugi pt. „Rozległe rekonstrukcje protetyczne z podniesieniem zwarcia – czynniki ryzyka, możliwości,

ograniczenia” wygłosiła dr n. med. Aneta Doliwa-Augustowska z Zakładu Protetyki UM w Łodzi, której wystąpienie jak zawsze wzbudziło entuzjazm słuchających.

Konferencję zamknął dwupak wykładów z zakresu endodoncji pt. „Stomatologia heroiczna. Trudne i bardzo trudne przypadki endodontyczne”, w których dr n. med. Piotr Wujec przedstawił swoje imponujące zmagania z zakresu leczenia kanałowego zębów w prywatnej praktyce dentystrycznej. Wykłady te sponsorowane były przez firmy Poldent i Septodont. Oddzielną prelekcję przedstawiła również firma Colgate.

Na koniec należy wspomnieć również o krótkiej sesji samorządowej, w której wystąpił lek. stom. Andrzej Cisko, prezes Naczelnej Komisji Stomatologicznej. Prezes A. Cisko przedstawił zebranych lekarzom wszystkie inicjatywy podjęte w ostatnim czasie przez samorząd. Pochwalił również łódzką Komisję Stomatologiczną za aktywność w zakresie użycia środków elektronicznych do przekazywania informacji ważnych dla lekarzy dentystry oraz zaprosił do śledzenia poczynań Naczelnej Komisji Stomatologicznej na Twitterze i stronie internetowej. ●

Tekst i zdjęcia:
Patrycja Proc



Tłumy słuchaczy zgromadził wykład prof. Marcina Kozakiewicza, w którym przedstawił wyniki kliniczne nowatorskich operacji ortognatycznych

Lista sponsorów Konferencji:

1. ADENSYS Polska
2. ANGER Gerard Wójcicki
3. ATZ – DUDA TOMASZ
4. BELLUS Agnieszka Gajewska
5. CERKAMED Wojciech Pawłowski
6. COLGATE Palmolive Polska
7. DENT-R Paweł Romanowski
8. DENTAL-TREE
9. DENTOMARKET
10. GC EUROPE
11. INDENT Profesjonalna Profilaktyka Stomatologiczna
12. infoDENT24
13. Towarzystwo Ubezpieczeń INTER Polska SA
14. IVOCLAR-VIVADENT Polska Sp. z o.o.
15. KOL-DENTAL Sp. z o.o.
16. LOSER & Co GmbH Vertrieb von Dentalprodukten
17. LUKATO DESIGN Katarzyna Łuć-Lukato
18. MARRODENT Sp. z o.o.
19. MEDIAFLOR – FLORCZAK AGNIESZKA
20. MEDILAB Sp. z o.o.
21. MEGADENTA Elżbieta Kania
22. New Visage Bożena Jajszcak (MARY KAY)
23. MIR-DENTAL Mirosław Chojnacki
24. COLTENE WHALEDENT GmbH
25. NOWY GABINET
26. ORAL B
27. ORIMED Anna Jakubiak
28. POLDENT Sp. z o.o.
29. SANITEX Andrzej Kotowski
30. SEPTODONT – BARANOWSKI DARIUSZ
31. STOMED Sp. z o.o.
32. AMX P. Kaczorowski R.Sabaj Sp.J. Autoryzowany Dealer TOYOTA
33. VOCO GmbH Zasepa Mirosław
34. BEA STONE Beata Chlewicka
35. WOOM CENTRAL EUROPE Sp. z o.o.



Podczas ŁSS można nie tylko zapoznać się z ofertą producentów, ale też porozmawiać o nowinkach w branży

Donos na współmałżonka

Bezdech podczas snu może nie tylko nasilać niektóre dolegliwości, ale także być przyczyną wielu poważnych schorzeń. Jak odróżnić bezdech podczas snu (OSA) od „zwykłego” chrapania, kto jest szczególnie na niego narażony i jaką rolę w leczeniu bezdechu pełni współmałżonek? Na te pytania odpowiada prof. dr hab. n. med. Paweł Górski, kierownik Oddziału Klinicznego Pulmonologii i Alergologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. N. Barlickiego w Łodzi.

wywiad



Prof. dr hab. n. med. Paweł Górski, internista i alergolog, kierownik Oddziału Klinicznego Pulmonologii i Alergologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. N. Barlickiego w Łodzi, rektor Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w kadencjach 2008–2012 i 2012–2016. Członek m.in. Towarzystwa Internistów Polskich, Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc, Polskiego Towarzystwa Alergologicznego i Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

„PANACEUM”: Czym jest zespół OSA i jak się go diagnozuje?

PROF. DR HAB. N. MED. PAWEŁ GÓRSKI – Zespół OSA (*Obstructive Sleep Apnea*), czyli bezdech podczas snu to chwilowe, często cykliczne przerwanie rytmu oddychania na co najmniej 10 sekund lub chwilowa albo przetrwała redukcja amplitudy oddychania, prowadząca do zaburzeń gazometrycznych – np. hipoksemii lub hiperkapnii we krwi tętniczej.

Badaniem diagnozującym bezdech podczas snu jest polisomnografia.

Do rozpoznania i oceny zaawansowania bezdechu podczas snu (zespół OSA) służy wskaźnik AHI (*Apnea-Hypopnea Index*), który określa średnią liczbę bezdechów, trwających dłużej niż 10 sekund w ciągu godziny. O łagodnej postaci zespołu OSA mówimy, gdy występuje powyżej 5 (a poniżej 14) takich bezdechów na godzinę, umiarkowana postać to – od 15 do 29, i ciężka – powyżej 30.

– Kto jest w grupie ryzyka?

– U dorosłych ta choroba ma szczególnie związek z otyłością, choć oczywiście nie dotyczy wyłącznie osób, które ważą za dużo. Może pojawić się już w dzieciństwie, w następstwie wad rozwojowych twarzoczaszki lub mocno przerośniętego migdałka gardłowego. Inne choroby górnych dróg oddechowych – np. polipy czy skrzywienie przegrody nosa – nie wywołują zespołu OSA, ale mogą pogarszać przebieg choroby.

Jednak 90 proc. chorych na bezdech podczas snu to osoby otyłe – z BMI powyżej 29. Istotą tej choroby jest zapalenie tkanek gardła, towarzyszące otyłości. Zmniejsza się wówczas napięcie powierzchniowe i dochodzi do zmiany ciśnienia – z ujemnego podczas wydechu na bliskie zera, a nawet dodatnie.

– Podczas wykładu w ramach Łódzkich Spotkań Stomatologicznych apelował Pan Profesor: „Żony, nie lekceważcie chrapania u swoich mężów!”. Czy to oznacza, że zespół OSA dotyczy głównie mężczyzn?

– To było raczej odniesienie do społecznego odbioru bezdechu

– to najczęściej panowie są oskarżani o chrapanie. Tymczasem, jak pokazują badania, bezdech podczas snu dotyczy mniej więcej w tym samym stopniu mężczyzn, jak i kobiet. Panie w okresie postmenopauzalnym są szczególnie narażone na bezdech. Ma to związek ze skłonnością do wydłużania się gardła, a co za tym idzie – zapadania się dróg oddechowych.

– Wróćmy jednak do tych żon... Czy bezdech można zdiagnozować samodzielnie, czy jest do tego potrzebna druga osoba?

– Pacjent sam nie da rady tego zrobić. To musi być „świadek” snu, żona albo mąż – krótko mówiąc: trzeba zrobić donos na współmałżonka (śmiech). Jednak ta bliska osoba nie jest w stanie określić samodzielnie, z którą postacią zespołu OSA mamy do czynienia, bo to diagnozuje wspomniana już polisomnografia. Natomiast może, a wręcz powinna zachęcić partnera lub partnerkę do wizyty u specjalisty.

– Jak rozpoznać bezdech?

– Bliscy pacjentów często opisują to bardzo obrazowo: „mój mąż dusi się podczas snu”. Nie sposób tego przegapić. Bezdech szczególnie nasila się podczas pozycji leżącej, na wznak.

– Jakie są następstwa kliniczne bezdechu?

– Jest ich bardzo wiele i są groźne. Zależą od niedotlenienia, do którego dochodzi podczas bezdechu, ale także od zapalenia górnych dróg oddechowych, wywołanego z jednej strony – tkanką tłuszczową, a z drugiej

– wibracją dróg oddechowych. Dlatego chrapanie jest szkodliwe samo w sobie, niezależnie od bezdechu. Zapalenie to należy traktować jako systemowe, a nie tylko miejscowe. W jego toku uwalnia się szereg mediatorów zapalnych (cytokiny, białko CRP), działających m.in. w śródbłonku naczyniowym i narządach mięszkowych – jest przyczyną m.in. niealkoholowego stłuszczenia wątroby. Uszkodzone zostają też astrocyty, czyli komórki ośrodkowego układu nerwowego. Przy przewlekłej hipoksji, czyli niedotlenieniu, wzrasta się produkcja erytropoetyny, prowadząca do zakrzepicy. Szczególnie zagrożony jest nasz układ nerwowy: występuje sympatykotomia, czyli wzmożone napięcie układu współczulnego.

Zapalenie wybitnie sprzyja wystąpieniu następstw bezdechu, do których należą: zaburzenia rytmu serca, niedokrwienie serca, miażdżycy, zakrzepice tętnicze i żyłne, nadciśnienie, udar mózgu, cukrzyca, choroba wieńcowa, demencja i umieralność. Może też dojść do bardzo dużego powikłania, jakim jest nadciśnienie płucne.

– **Czy lekarze specjaliści, diagnozujący np. nadciśnienie lub inne wymienione następstwa, łączą je z bezdechem?**

– Wśród kardiologów wiedza o bezdechu jest dość powszechna i szczególnie u osób otyłych, lekarze pytają o bezdech. Dotyczy to także pulmonologów i laryngologów. Najtrudniej jest z lekarzami rodzinnymi, bo tylko mały odsetek prawidłowo diagnozuje bezdech w korelacji z jego następstwami klinicznymi. Natomiast problemem jest leczenie: kardiolodzy leczą nadciśnienie w sposób wyizolowany, podczas gdy korekta bezdechu prowadzi także do korekty nadciśnienia, rytmu serca. Można w ten sposób wyeliminować np. migotanie przedsionków. Ze wspomnianych następstw jedynie cukrzyca i demencja nie ulegną korekcie podczas leczenia zespołu bezdechu, pozostałe – jak najbardziej tak.

– **Jakie czynniki mogą wzmacniać bezdech?**

– Najogólniej mówiąc: niehigieniczny tryb życia. Tak, jak wspomniałem: pierwszym czynnikiem powodującym bezdech jest otyłość. Wyzwalaniu bezdechów sprzyja refluks żołądkowo-przełykowy – powszechna przypadłość osób z nadprogramowymi kilogramami. To jest niestety błędne koło: otyły, więc ma bezdech – ma bezdech, bo ma refluks, a ma refluks, bo jest otyły.

Osoby cierpiące na bezdech powinny całkowicie zrezygnować z alkoholu albo chociaż znacząco ograniczyć jego spożycie. Podobnie jest z papierosami, przez które pogłębia się zapalenie w górnych drogach oddechowych.

– **Jak szybko rozwija się proces chorobowy?**

– To kwestia indywidualna. Osoby młode lepiej znoszą bezdech, chociażby dlatego, że mają mniej zniszczone śródbłonki naczyniowe. Stopień otyłości też ma znaczenie. Są też predyspozycje wrodzone, skłonności dziedziczne.

– **Skuteczną metodą leczenia bezdechu podczas snu jest terapia CPAP, która normuje przepływ powietrza i reguluje ciśnienie w drogach oddechowych. Jak długo trzeba stosować maski ustne CPAP podczas spania?**

– Niestety nierzadko trzeba je stosować do końca życia. Decyzję o włączeniu CPAP do terapii podejmuje się po badaniu polisomnograficznym. Maskę zakłada się do snu, ona jest podłączona do aparatu i ten prowadzi pacjenta. Wiem, że to niewygodne, że małżonek staje się mniej pojętny, ale albo będzie pojętny, albo będzie krótko żył, także wybór jest jasny. Terapia CPAP wydłuża życie, lecz zaburzenia rytmu wywołane bezdechem, zmniejsza ryzyko udaru.

Jednak leczenie nie ogranicza się do masek ustnych. Nie ma leczenia farmakologicznego, ale bardzo ważna jest zmiana trybu życia: najczęściej radykalne odchudzanie pod okiem specjalistów. Musi być prowadzone wraz z regularnym, racjonalnym

wysiłkiem fizycznym zalecanym przez kardiologów. Muszą nastąpić zdecydowane ograniczenia kaloryczne, a do tego dieta powinna być uboga – solna – sól zwiększa sympatykometrię. Mówimy o konkretach: można odrobinę posolić mięso do obiadu, ale poza tym nie wolno niczego dosalać – ani jajek, ani pomidorów, ani twarogu. Nie należy kupować garmażu i kupnych wędlin. Do tego całkowita rezygnacja z alkoholu i papierosów.

Po uzyskaniu prawidłowego wskaźnika BMI można rozważyć odstawienie CPAP, niestety niewielu mam pacjentów, u których jest to możliwe, bo zmienili swoje nawyki na stałe. Trzeba wielkiej determinacji na całe życie, to ogromne wyzwanie.

– **Dziękuję za rozmowę.** ●

Rozmawiała

Agnieszka Danowska-Tomczyk

..... KOMUNIKAT

Dyrektor WZOZ Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji w Łodzi wraz z Konsultantem Wojewódzkim w dziedzinie chorób płuc dzieci serdecznie zapraszają wszystkich zainteresowanych lekarzy na bezpłatną konferencję szkoleniową pt.

GRUŹLICA DZIECIĘCA DLA LEKARZY PEDIATRÓW I POZ

Konferencja odbędzie się w siedzibie OIL w Łodzi w 22 listopada 2019 r. o godz. 17:30.

W programie m.in. omówienie postępowania u dziecka z kontaktu z chorym na gruźlicę płuc, zaleceń dotyczących szczepień BCG i niepożądaných odczynów poszczepiennych oraz prezentacja najciekawszych przypadków gruźlicy u dzieci z woj. łódzkiego z ostatnich lat.

Serdecznie zapraszamy

dr n. med. Waldemar Kowalczyk

i dr n. med. Magdalena Kowalewska-Pietrzak

Informacja i program są zamieszczone na:
<http://www.oil.lodz.pl/konferencja-pt-gruzlica-dziecieca-dla-lekarzy-pediatrow-poz>

Czy leczenie zębów musi boleć?

Po ustaleniu zasad racjonalnej antybiotykoterapii w stomatologii, nawoływaniu do leczenia zębów mlecznych, walce z wypaleniem zawodowym wśród lekarzy dentyistów, czy też z ruchami „antykanafowymi”, Polskie Towarzystwo Stomatologiczne wzięło „pod lupę” problem bólu odczuwanego w czasie leczenia stomatologicznego.

zgnębnik
stomatologiczny



W tym celu PTS zleciło wykonanie ankiety wśród potencjalnych pacjentów, dotyczącej motywów podejmowanego leczenia stomatologicznego oraz odczuwanego w trakcie wizyty bólu. W badaniu przeprowadzonym metodą standaryzowanego wywiadu kwestionariuszowego, techniką CATI, przez Grupę Doradczą Otawa Group, wzięło udział blisko 600 pacjentów. Osiemdziesiąt trzy procent z nich miało wykształcenie wyższe lub średnie, a prawie połowa ankietowanych zamieszkiwała miejscowości do 49 tys. mieszkańców.

Uzyskano dość ciekawe z socjologicznego punktu widzenia wyniki.

Na pierwsze pytanie: „Jak często korzysta Pan/Pani z usług stomatologicznych?” najczęściej, bo 36 proc. respondentów odpowiedziało, że 2–3 razy w roku. Jednak, aż 19,3 proc. osób na wizycie u stomatologa było ostatni raz ponad rok temu, a niemalże identyczny odsetek osób zgłosił się na ostatnią wizytę z powodu bólu zęba. Z własnej kieszeni za leczenie stomatologiczne płaci aż 72,27 proc. badanych, chociaż „niskiej ceny usług” oczekuje

zaledwie 24,35 proc. z nich. Dla ponad połowy pacjentów najważniejsze w gabinecie stomatologicznym są kompetencje personelu, ale na drugim miejscu uplasowało się życzenie pacjentów: „aby nie bolało”. Przy wyborze gabinetu, ponad połowa pacjentów kieruje się takimi wartościami jak: jakość obsługi, kompetencje personelu, kompleksowość usług oraz (sic!) możliwość bezbolesnego leczenia. Dla ponad jednej trzeciej pacjentów bardzo ważne są: opinie znajomych i rodziny, koszty leczenia, pełna informacja dotycząca leczenia oraz dostępność szybkiego terminu.

Jeśli chodzi o problem dentyofobii, to wizyty u lekarza dentyisty boi się ponad jedna trzecia respondentów, przy czym odczuwany lęk ma wpływ na częstotliwość wizyt prawie połowy ankietowanych. Być może wynika to z faktu, że ponad 75 proc. pacjentów doświadczyło bólu podczas leczenia zębów i tyle samo osób boi się bólu podczas kolejnych wizyt. Co ciekawe, ponad połowa ankietowanych określiła swoje doświadczenia korzystania z usług stomatologicznych w dzieciństwie jako „złe” (czyżby był to wpływ przymusu leczenia u dentyisty szkolnego?). Z drugiej strony prawie połowa respondentów uważa, że ich dzieci nie boją się leczenia stomatologicznego.

Najlepszym podsumowaniem problemu może być jednak fakt, że 85 proc. ankietowanych odpowiedziało, że „zapłaci każdą cenę, byleby uniknąć bólu”.

Ankieta skomentowała prezes PTS prof. Marzena Dominiak: – Wyniki są zaskakujące. Brak bólu podczas leczenia jest dla pacjentów jednym

z kluczowych warunków regularnego odwiedzania dentyisty – i dodaje: – Nie mam wątpliwości, że współcześni lekarze dentyści umieją pracować bezboleśnie.

Analiza wyników ankiety to tylko wstęp do dalszych działań Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego, które zaproponowało gabinetom stomatologicznym przystąpienie do programu „Klinika bez bólu”. W całej Polsce PTS organizuje szkolenia dla lekarzy dentyistów chcących przystąpić do programu, a według załączonej na internetowej stronie Towarzystwa mapki, w Łodzi do programu przystąpiło już dziesięć placówek stomatologicznych. W niedługim czasie dodatkowo do tych działań ma ruszyć kampania informacyjno-edukacyjna skierowana do pacjentów. Ośrodkiem w walce z bólem w gabinetach stomatologicznych mają być też stworzone specjalnie w tym celu protokoły, które promują zasady stomatologii małoinwazyjnej, doboru odpowiednich środków znieczulających oraz nietraumatycznych urządzeń. Niewątpliwie odczuwany ból podczas wizyty, podobnie jak koszt samego leczenia, koreluje z ciężkością schorzenia, z jakim się pacjent zgłasza. A to w wielu przypadkach jest pochodną zaniedbań samego pacjenta. Z drugiej jednak strony stosowanie środków znieczulających podczas leczenia stomatologicznego jest już uważane za złoty standard we wszystkich rozwiniętych państwach europejskich. ●

Patrycja Proc

Źródło: <https://pts.net.pl/>



Refleksje powyborcze

W wyborczych szrankach, w boju o miejsce w Sejmie i Senacie RP, wzięło udział 121 lekarzy. Zapewne w najbliższym czasie lekarze wybrańcy, swoim działaniem dadzą świadectwo determinacji, w realizacji przedwyborczych obietnic. Dlaczego w miejsce lekarskiej praktyki wybrali polityczną? Należy żywić nadzieję, że swoim działaniem zaprzeczą chińskiemu powiedzeniu, że polityka jest zajęciem dla leniwych ludzi, reprezentują wszakże środowisko, które prowadzi akcję „Zdrowa praca”, nawołując lekarzy do pracy w wymiarze 48 godzin tygodniowo.

Jak poinformowała Państwowa Komisja Wyborcza, mandat poselski do Sejmu uzyskało 16 lekarzy, a w Senacie zasiadzie ich 13. Reprezentują oni 4 komitety wyborcze spośród 5 biorących udział w wyborach. W sejmie 9 lekarzy reprezentuje PiS, 4 – KO, 2 – PSL, 1 – SLD. W Senacie: 7 z PiS, 5 z KO, 1 z SLD. Ta wielopartyjna reprezentacja ma pełne szanse, by dołączyć do apelu o ponadpartyjną zgodę na naprawę ochrony zdrowia, będącą odpowiedzią na apel: „Polska to jest chory kraj, ale wspólnie możemy go uleczyć”.

Spot przygotowany na okoliczność apelu nie ukazał się w telewizji publicznej z uwagi na niezgodność z linią programową TVP. Budzi to uzasadnione obawy, że mamy do czynienia z próbą odwrócenia powszechnie znanego polskiego przysłowia, że zgoda buduje, a jej brak...

Gdybyśmy kierowali się prostymi odniesieniami sympatii wyborców do lekarzy, bez uwzględniania zażyłości związanych z liczeniem głosów metodą D'Hondta i dominującą rolą jedynek na listach wyborczych, to stwierdzilibyśmy, że najwięcej sympatii dla lekarzy ma okręg koszaliński, w którym lekarze uzyskali 4 mandaty.

Wyborcy oceniają również byłych i aktualnych ministrów zdrowia. Startujący jako jedynka w okręgu płockim, Łukasz Szumowski uzyskał 35 798 głosów wyborców, z czego można wywieść wniosek, że tyle osób żywi nadzieję

na pozytywną realizację obietnic wyborczych dotyczących ochrony zdrowia, zawartych w programie partii, która go rekomendowała. Konstanty Radziwiłł, otrzymał czerwoną kartkę i nie znalazł się w Senacie, jak należy domniemywać, głównie z powodu niezrealizowania obietnicy zlikwidowania Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia i złej oceny okresu sprawowania ministerialnego stanowiska.

Nie wchodząc w dalsze kwestie ocenne osobowe i programowe, być może materializuje się w polskich warunkach powiedzenie Abrahama Lincolna, że można nabierać cały świat jakiś czas i kilka osób cały czas, ale nie można nabierać wszystkich ciągle. Prawdopodobnie z tej przyczyny nie usłyszeliśmy w kampanii przedwyborczej obietnic rozwiązania Senatu czy zlikwidowania Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia, postrzeganych odpowiednio jako izba braku refleksji i przyczyna choroby ochrony zdrowia.

Parlamentarni wybrańcy nie powinni tracić kontaktu z codziennością systemu ochrony zdrowia. W związku z tym winni z niego korzystać na tych samych warunkach co każdy obywatel Rzeczypospolitej. Każdy dyżur karetki reanimacyjnej przed Sejmem kosztuje 9 tys. zł, pomnożenie tej kwoty przez liczbę posiedzeń sejmowych w ciągu roku daje znaczącą sumę. Każdy z lekarzy obecnych w Sejmie posiadał umiejętność prowadzenia resuscytacji, a czas dojazdu zespołu reanimacyjnego regulują stosowne zarządzenia. Do Sejmu z każdej strony blisko, jako że jest okrągły.

Należy sobie życzyć w przededniu rozpoczęcia, zaprzysiężenia IX kadencji, by naszym kolegom lekarzom poza ogólnym zawołaniem do ratowania chorej ochrony zdrowia, przyświecała troska o zapewnienie jak najlepszych warunków i mechanizmów do sprośnięcia wymaganiom stawianym przez Kodeks Etyki Lekarskiej.

Posłowie i Senatorowie są członkami izb lekarskich, winni zatem działać

zgodnie z artykułem 11 KEL, który nakazuje, by zabiegali o wykonywanie zawodu lekarza w warunkach zapewniających odpowiednią jakość opieki nad pacjentem, co jest w prostej linii związane z artykułem 8, który mówi że wszelkie postępowania diagnostyczne, lecznicze i zapobiegawcze lekarz powinien prowadzić poświęcając im niezbędny czas.

Jak to się ma do obietnic skracania kolejek do specjalistów oraz czasu oczekiwania w SOR-ach, wyjaśniać raczej nie trzeba.

Aktualny stan ochrony zdrowia przy wdrożeniu rozsądnych mechanizmów organizacyjno-płacowych z całą pewnością może pozwolić na zminimalizowanie szkód, jakie poczyniono w ostatnich latach przez jedynie ekonomiczne spojrzenie na system. W dalszym ciągu brak dogłębnej analizy skutków, jakie przyniosły dla systemu zmiany własnościowe, prywatyzacja, rozmycie odpowiedzialności za kompatybilność podmiotów tzw. publicznych, prywatnych i spółek, o rozbiciu państwowego przemysłu farmaceutycznego i sieci CEFARM nie mówiąc.

Dobrym przykładem do analizy jest opieka stomatologiczna nad dziećmi i młodzieżą. W okresie PRL-u, stomatologia, nazwijmy ją szkolną, rozwijała się od siermiężnie wyposażonych gabinetów szkolnych, ze sprzętem reanimowanym złotymi rączkami majstrów, z lekarzami stomatologami, głównie kobietami źle opłacanymi, ale korzystającymi z wakacji, ferii po równie źle opłacane, ale włączone w strukturę ZOZ-u. Nie ustalimy dzisiaj, o ile szczoteczek i pasty zębów oraz środków higieny jamy ustnej, jak i porad stomatologicznych więcej, zakupiono z 500+, w wyniku prowadzonej w tym okresie stomatologicznej edukacji przez pozostające dzisiaj na skromnych emeryturach lekarki stomatologii. ●

refleksje
fabiana



Fabian Objeźta

E-recepty – tu pytań jest najwięcej

Podczas niemal każdego spotkania lekarzy w siedzibie łódzkiej OIL, niezależnie od okazji, gdy tylko pojawia się temat e-recept, rozpoczyna się gorąca dyskusja dotycząca tego pomysłu. Pytań i wątpliwości jest mnóstwo. Czy 8 stycznia 2020 r. rzeczywiście wszyscy lekarze wypiszą e-recepty? Bardzo wątpliwe.

e-recepty

E-recepty wzbudzają mnóstwo kontrowersji, głównie ze względu na narzucony obowiązek i brak „okresu przejściowego” dla lekarzy, którzy nie mają odpowiedniego zaplecza technicznego do wprowadzenia tej formy recept. Pisze zresztą o tym bardzo trafnie prezes ORL Paweł Czekalski w swoim felietonie na s. 3.

Ponadto lekarze czują się mocno niedoinformowani. Świadczyć może o tym chociażby frekwencja podczas łódzkich Spotkań z Medycyną Rodziną, które zorganizowano w siedzibie łódzkiej OIL w sobotę 19 października (szczegółową relację z wydarzenia publikujemy na s. 20). Na panelu o e-receptach niemal wszystkie przygotowane miejsca były zajęte, a uczestnicy z uwagą słuchali prezentacji Justyny Pancerow, kierownik Wydziału Wdrożeń Systemu P1 z Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia (CSIOZ). Szybko okazało się, że poziom wiedzy na temat całego systemu usług e-zdrowia jest bardzo różny: nie wszyscy lekarze wiedzą bowiem,

czym jest np. Internetowe Konto Pacjenta i jakie daje możliwości. Wielu medyków nie wie też, jak podpiąć swój system gabinetowy do systemu P1. Dla nich Wojciech Łukomski, koordynator Działu Rejestru łódzkiej OIL przygotował specjalny przewodnik, który skrótowo prezentujemy poniżej, a w pełnej wersji na stronie www.oil.lodz.pl.

Na dziś w województwie łódzkim 375 podmiotów wystawia e-recepty. Ale nawet lekarze na co dzień korzystający już z systemu P1, mają wiele pytań na temat samego działania platformy. Błędy, które wyskakują podczas prób wypisania e-recept, wątpliwości dotyczące bezpieczeństwa samego systemu i ochrony danych pacjentów – to tylko niektóre problemy, z którymi spotykają się lekarze wystawiający e-recepty.

Nie dziwi więc, że szkolenia, które przeprowadza NFZ wspólnie z CSIOZ cieszą się ogromną popularnością. Potwierdza to wiceprezes Włodzimierz Kardas, który zorganizował

takowe w Delegaturze Sieradzkiej. Na każdym spotkaniu był nadkomplet uczestników, a lekarze przyjeżdżali z ośrodków oddalonych nawet o kilkadziesiąt kilometrów. Podobne szkolenia planuje Delegatura Łódzka – warto sprawdzać kalendarz na stronie www.oil.lodz.pl.

• • •

WAŻNE WYJAŚNIENIE: W poprzednim numerze „Panaceum” w opracowaniu dotyczącym e-recept (s. 15), podaliśmy nieaktualną informację, sprzed podpisania ustawy z 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych zapisów w związku z wdrażaniem rozwiązań w obszarze e-zdrowia. Nie wszystkie bowiem recepty staną się e-receptami. Nie dotyczy to m.in. recept *pro familiae* i *pro auctore*, które mogą dalej być wypisywane w formie papierowej (mogą też być wypisywane w formie elektronicznej) i póki co jest to zapis bezterminowy. Za tę nieścisłość bardzo przepraszamy. •

Agnieszka Danowska-Tomczyk

Od czego zacząć?

W odpowiedzi na zapytania lekarzy prowadzących gabinety, a niezbyt pewnie czujących się w temacie e-recept, przygotowaliśmy instrukcję, która pomoże oswoić tematykę e-recept.

Aby móc wystawiać e-recepty, należy zakupić program do elektronicznej dokumentacji medycznej lub skorzystać z bezpłatnej aplikacji gabinet.gov.pl. W teorii łatwe. W praktyce wymaga wykonania szeregu

czynności przygotowawczych. Proponowana kolejność działań:

1. Założenie profilu zaufanego.
2. Złożenie wniosku o nadanie uprawnień swojej księgi rejestrowej.
3. Podłączenie do platformy P1.
 - 3a) Wygenerowanie certyfikatów.
 - 4) Kontakt z producentem aplikacji gabinetowej [uprzednio zakupionej] lub
 - 4a) Konfiguracja bezpłatnej aplikacji gabinet.gov.pl [bezpłatna].

Na stronie www.oil.lodz.pl w zakładce „Praktyki” można znaleźć szczegółowy przewodnik jak zacząć wystawiać e-recepty. Uprzejmie proszę o informację zwrotną pod adresem w.lukomski@hipokrates.org, czy zaprezentowany materiał spełnił Państwa oczekiwania oraz czy byli by Państwo zainteresowani szkoleniem w tym zakresie. •

Wojciech Łukomski

Lekarz rodzinny a e-zdrowie

W sobotę 19 października br. w siedzibie Okręgowej Izby Lekarskiej spotkali się lekarze rodzinni na konferencji „Łódzkie spotkania z medycyną rodzinną”. Tegoroczna edycja zdominowana była przez e-zdrowie.

Po krótkim powitaniu, konferencję rozpoczęła prezentacja mec. Agnieszki Andrzejewskiej, która przedstawiła najnowszy stan przepisów prawnych, dotyczących zagadnień związanych z e-zdrowiem. Nie tylko omówiła ustawy i ich nowelizacje, ale również skomentowała szanse i zagrożenia płynące z tych zmian. I tak np. nowa ustawa zakłada, że prawo do wypisywania e-recept otrzymają asystenci medyczni, ale brakuje nowelizacji, pozwalającej asystentowi być obecnym przy czynnościach medycznych.

Mec. A. Andrzejewska wytłumażyła także, że choć na jednej e-receptce można wypisać tylko jeden lek, to można – na wzór dotychczasowych praktyk i wypisania do pięciu leków na jednej receptce – stworzyć pakiet e-recept, tworzących jedną elektroniczną receptę zbiorczą. Ma być to ułatwienie dla pacjentów, którzy nie mogą wykupić leków w jednej aptece. Po wprowadzeniu pakietu e-recept, farmaceuta zrealizuje pojedyncze e-recepty na leki, które są dostępne w jego placówce. Pozostałą część z pakietu, pacjent będzie mógł wykupić w innej aptece.

E-recepta może być ważna nawet 365 dni – ma to ułatwić dostęp do leków osobom przewlekle chorym. Jednak jednorazowo pacjent będzie mógł wykupić zapas leku na 180 dni. Ustawodawca nie precyzuje jednak, kiedy może dokupić kolejną część na kolejne dni: – Być może już na drugi dzień po wykupieniu tamtej partii? Nie ma tu jasnych zapisów – informowała mec. A. Andrzejewska. Uczuliła także medyków na niuanse systemu dotyczące wspomnianego już terminu ważności e-recepty – jeśli lekarz nie zaznaczy inaczej, recepta będzie ważna 30 dni. Podobnie z określeniem odpłatności

i programem „Leki 75+”, które również trzeba odpowiednio zaznaczyć w systemie.

Mec. A. Andrzejewska wspomniała również o planach na dalszą przyszłość: od 8 stycznia 2021 r. wprowadzone zostaną obowiązkowe e-skierowania, a w lipcu 2020 r. rozszerzone zostaną funkcjonalności Internetowego Konta Pacjenta (IKP), gdzie będzie można m.in. złożyć deklarację wyboru lekarza POZ czy złożyć wniosek o EKUZ.

Wraz z rozpoczęciem panelu o e-receptach, Justyna Pancerow, kierownik Wydziału Wdrożeń Systemu P1 z Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia (CSIOZ) krok po kroku omówiła, co trzeba zrobić, by zacząć wypisywać e-recepty, a także pokazała, jak wygląda przykładowy SMS i e-mail z e-receptą wysyłany do pacjentów z zarejestrowanym IKP, a także jak wygląda wydruk informacyjny dla pacjentów bez IKP. Jest podobny do klasycznych recept, dlatego wielu pacjentów nawet nie jest świadomych, że korzystają z e-recept.

Ze względu na fakt, iż mnóstwo lekarzy prowadzących jednoosobową praktykę bez systemu gabinetowego, martwi się, jak będzie wypisywać e-recepty, Justyna Pancerow przybliżyła temat aplikacji gabinet.gov.pl, którą można obsługiwać zarówno z poziomu przeglądarki w komputerze lub poprzez smartfony. Aplikacja ta ma również umożliwić wypisywanie e-recept lekarzom podczas wizyt domowych.

Lekarze mieli sporo pytań do przedstawicielki CSIOZ, np. kto zarządza kontem IKP niepełnoletnich pacjentów? Osobą uprawnioną jest oczywiście rodzic lub opiekun prawny, do momentu uzyskania pełnoletności przez pacjenta. Wówczas rodzic traci



Justyna Pancerow z CSIOZ przybliżyła zebranyom szczegóły wystawiania e-recept

dostęp i pełnomocnictwo do konta dziecka.

Lekarze już korzystający z e-recept zwracali również uwagę na problemy techniczne, np. trudności związane z anulowaniem jednej e-recepty z pakietu. Uczestnik konferencji zwrócił uwagę, że źle zaznaczył odpłatność na jednej e-receptce, więc chciał ją anulować (nie ma możliwości poprawienia e-recepty), natomiast pojawił się błąd systemu, gdyż pacjent wykupił już pozostałe leki z pakietu i – mówiąc kolokwialnie – system „zgłupiał”. Inna uczestniczka wspominała, że system zapytał ją, czy chce kontynuować zwolnienie pacjenta, który na żadnym zwolnieniu wcześniej nie był... Widać zatem, że system nie działa perfekcyjnie, a czasu na poprawki jest coraz mniej...

Specjaliści CSIOZ czekają na pytania lekarzy dotyczące e-recept e-recepta@csioz.gov.pl lub poprzez infolinię techniczną pod numerem telefonu 19457 w godz. 6–21, 7 dni w tygodniu. ●

Agnieszka Danowska-Tomczyk

medycyna
rodzenna

Jak szpitale walczą o lekarzy?

Stypendium i mieszkanie w zamian za deklarację pracy w szpitalu – to tylko dwa pomysły na to, jak zachęcić lekarzy do pracy w szpitalach powiatowych.

sytuacja kadrowa w szpitalach powiatowych

W szpitalach dramatycznie brakuje lekarzy. Zwłaszcza w tych powiatowych. Szpitale prześcigają się więc w pozyskiwaniu medyków, oferując stypendia już na studiach i służbowe mieszkania. W październiku głośno zrobiło się o szpitalu w Łowiczu. Dyrektor przyszłych pracowników postanowił szukać na uczelni, oferując stypendium – 2 tys. zł na konto studenta, w zamian za deklarację trzyletniej pracy w szpitalu po otrzymaniu Prawa Wykonywania Zawodu. Taki sam system od wielu lat stosują amerykańskie korporacje, głównie z sektora IT. Szukają zdolnych studentów, oferując wysokie stypendia, w zamian za deklarację pracy w ich firmie po ukończeniu studiów. Czy system sprawdzi się w medycynie, a benefity skuszą przyszłych lekarzy?

Dwa tysiące na zachętę

Zespół Opieki Zdrowotnej w Łowiczu najbardziej potrzebuje internistów i pediatrów. Mimo poszukiwań i intensywnych starań, szpitalom w powiatach coraz trudniej pozyskać

do pracy specjalistów. W rozwiązaniu problemu kadrowego pomóc mają także stypendia dla studentów medycyny ostatniego roku. Szpital oferuje studentom po 2 tys. zł w zamian za zobowiązanie trzech lat pracy w łowickiej placówce po zakończeniu studiów. Tu studenci mogą odbyć staż i rozpocząć specjalizację. W ramach stypendium będą otrzymywać 2 tys. zł. od października przez 12 miesięcy, do rozpoczęcia stażu w szpitalu. Student będzie musiał podpisać specjalną umowę, a jeśli zostanie skreślony z listy studentów bądź zdecyduje się na urlop dziekański lub macierzyński i nie ukończy studiów, straci prawo do stypendium.

Dla szpitala w Łowiczu pozyskiwanie przyszłych pracowników już na studiach wydaje się jedynym rozwiązaniem. W placówce pracuje zaledwie 29 etatowych lekarzy i 4 rezydentów. Nieobecność, nawet krótka, któregośkolwiek z nich wiąże się z dużymi problemami z obsadzeniem grafiku. Było to widoczne zwłaszcza w wakacje, kiedy w związku z sezonem urlopowym, zagrożona mogła być działalność szpitala. Dyrekcja placówki ma nadzieję, że lekarze pozyskani na studiach, po trzech latach pracy w szpitalu, do których zobowiąże je umowa stypendialna, zdecydują się na dłużej związać z placówką.

Pomoc starostwa

Wicestarosta łowicki, Piotr Malczyk powołał powiatową komisję stypendialną i stanął na jej czele. Rekrutacja trwała do 4 października. Zgłosiło się dwóch studentów: z Główna i Olkusza. Piotr Malczyk poinformował dziennikarzy, że odbędą staż na oddziale pediatrycznym i internistycznym.

To nie koniec pomocy starostwa dla łowickiego szpitala, który boryka

się nie tylko z brakiem kadr, ale również z funduszy na bieżącą działalność. Zeszły rok szpital zakończył ze stratą netto w wysokości 2,4 mln zł. Rada Powiatu Łowickiego zdecydowała, że pokryje zadłużenie placówki, dzięki czemu szpital utrzyma płynność finansową. Znacznie ograniczono już wydatki i koszty szpitala, dzięki czemu co miesiąc generuje stratę w wysokości 100 tys. zł, a nie jak było wcześniej – 400 tys. zł.

Inni też dopłacają... i nie tylko

Szpital w Łowiczu nie jest jedynym w Polsce, który przygotował program stypendialny dla przyszłych lekarzy. Podobne stypendium oferuje szpital w Oświęcimiu i Gorlicach. Ten ostatni wymaga jednak odpracowania nie trzech, ale aż sześciu lat. Łącznie do tej grupy dołączył też Szpital Powiatowy w Wadowicach. Szpital przygotował ofertę dla lekarzy rezydentów, specjalizujących się m.in. w chirurgii ogólnej, chirurgii urazowej, chorobach wewnętrznych i geriatrii. Rezydenci, którzy zgłoszą się do programu, mogą liczyć na dodatek w wysokości 2 tys. zł do pensji rezydenckiej.

Szpitale, zwłaszcza powiatowe, muszą przygotowywać coraz atrakcyjniejsze oferty pracy, bo chętnych do pracy brakuje. Młodzi lekarze często nie chcą się dziś wiązać z jednym szpitalem, a praca w powiatowych placówkach, wymaga jeszcze poświęcenia dodatkowego czasu na dojazd.

„Oferty pracy z benefitami” kierowane są jednak nie tylko do młodych. Na podobny krok zdecydował się Szpital Powiatowy im. T. Chałubińskiego w Zakopanem, który poszukiwał lekarza do pracy w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. Oprócz umowy cywilnoprawnej, czyli popularnego



Szpital w Łowiczu najbardziej potrzebuje internistów i pediatrów. W rozwiązaniu problemu kadrowego mają pomóc stypendia dla studentów.

kontraktu, placówka zaoferowała mieszkanie służbowe w Zakopanem.

Dla lekarzy coraz ważniejsze niż warunki finansowe, staną się bowiem dodatkowe benefity i możliwości kształcenia. Większość dyrektorów deklaruje wsparcie w uzyskiwaniu nowych umiejętności i kompetencji.

Ale to już było

Pomysł łowickiego szpitala nie jest nowy. Podobne bonusy oferowały kilka dekad temu szpitale powiatowe. Właśnie tak pozyskiwał lekarzy m.in. szpital w Bełchatowie. Lekarze, którzy zdecydowali się na pracę w bełchatowskim szpitalu, mogli liczyć na stypendium i mieszkanie służbowe, które było wówczas dobrem luksusowym.

Braki kadrowe w całej Polsce

Sytuacja w Polsce jest coraz trudniejsza. Na tysiąc mieszkańców przypada 2,4 lekarza. W rankingach OECD to jeden z najniższych wskaźników w Unii Europejskiej. OECD, to Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju skupiająca 36 wysoko rozwiniętych i demokratycznych państw. Z najnowszego raportu „Health at a Glance 2018” przygotowanym wspólnie z Komisją Europejską, wynika, że w Polsce brakuje około 30 tys. lekarzy. Nadal spora liczba młodych medyków zainteresowana jest wyjazdem za granicą. Średnia wieku lekarzy, wynosi powyżej 50 lat. W niektórych specjalizacjach nawet 55. Mimo że pracują lekarze na emeryturze, nie są w stanie wypełnić luki pokoleniowej.

Jak wygląda sytuacja w Łódzkiem? Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi zrzesza około 14 tys. lekarzy i lekarzy dentyistów. Najliczniejszą grupę stanowią lekarze dentyści – 3,2 tys. Wśród lekarzy najwięcej posiada specjalizację z chorób wewnętrznych: ponad 1,2 tys. Liczną jest też grupa specjalistów medycyny rodzinnej – prawie 700. Po drugiej stronie są wąskie specjalności, tj. angiologia (8 lekarzy) czy seksuologia (8 lekarzy).

Najliczniejsza grupa wiekowa to lekarze powyżej 60 roku życia. W Łodzi pracuje ich ponad 3,4 tys., podczas gdy młodych lekarzy poniżej 30 roku życia jest niecałe 1,3 tys., a w wieku od 30 do 40 lat – 1,8 tys. Wśród lekarzy po 60 roku życia 70 lat ukończyło prawie 900, a 80 lat prawie 600 lekarzy. Duża część z nich nadal jest aktywna zawodowo.

A co z młodymi lekarzami? Od kilku lat uczelnie medyczne opuszcza większa liczba absolwentów. Zwiększyły się też limity przyjęć na kierunki medyczne. We wrześniu tego roku Prawo Wykonywania Zawodu od Okręgowej Rady Lekarskiej otrzymało aż 424 lekarzy i lekarzy dentyistów. To największa liczba medyków w Łódzkiem, która weszła do zawodu od wielu lat. W 2018 r. prawo wykonywania zawodu otrzymało 408 lekarzy i lekarzy dentyistów, w 2017 r. – 340, w 2016 r. – 306, a w 2015 r. – 294 młodych medyków.

W październiku pracę w zawodzie lekarza rozpoczęło 357 lekarzy, to o ponad 30 więcej niż przed rokiem. Staż rozpoczęło również 67 lekarzy dentyistów, o 20 mniej niż przed rokiem.

Pakt dla Zdrowia

Problemy kadrowe, są obok niskiego finansowania najważniejszym problemem i przyczyną ogromnego kryzysu w ochronie zdrowia. Choć od kilku lat limity przyjęć na studia medyczne zwiększają się, to efekty tych działań widoczne będą za kilka, a nawet kilkanaście lat. Tyle bowiem zajmuje wykształcenie specjalisty. Co można zrobić już dziś?

Podnieść nakłady na zdrowie do średniej unijnej (określone według Eurostatu – w 2030 r. około 7 proc. PKB.), a także wprowadzić personel pomocniczy w szpitalach i przychodniach, który odciąży lekarzy od czynności biurokratycznych. Dzięki czemu efektywniej będą mogli oni poświęcić czas pacjentom. Właśnie te postulaty znalazły się w „Pakcie dla Zdrowia”, podpisanym tuż przed wyborami do Parlamentu, przez przedstawicieli

wszystkich partii politycznych: Łukasza Szumowskiego (PiS), Małgorzate Kidawę-Błońską (PO), Władysława Kosiniaka-Kamysza (PSL) oraz Roberta Biedronia (Lewica).

Liderzy największych ugrupowań politycznych ustalili priorytety zdrowotne na najbliższe kilka lat i zobowiązali się głosować za ich wprowadzeniem po nadpartyjnymi podziałami.

Dokument z jedenastoma punktami, zainicjowany przez „Dziennik Gazetę Prawną”, był negocjowany przez kilka miesięcy. W Pakcie znalazły się postulaty dotyczące zmian finansowych i organizacyjnych.

Zmiany mają zostać wprowadzane po wyborach, bez względu na to, która partia zwyciężyła. Realizacja Paktu to jednak nie zadanie na jedną kadencję, ale wieloletni program, który powinien być wdrażany przez kolejne ekipy rządzące. ●

Joanna Barczykowska-Tchorzewska



Z najnowszego raportu „Health at a Glance 2018” przygotowanym wspólnie z Komisją Europejską, wynika, że w Polsce brakuje ok. 30 tys. lekarzy.



XII KONFERENCJA MEDYCYN RATUNKOWEJ „KOPERNIK 2019”

ZAPRASZAMY

do udziału w

XII Konferencji Medycyny Ratunkowej

„Kopernik 2019”,

która odbędzie się w dniach

15 – 17 listopada 2019r.

w Centrum Kliniczno-Dydaktycznym w Łodzi,

ul. Pomorska 251

www.kmrkopernik.com

PATRONAT HONOROWY:



Specjaliści z ICZMP: to nie cud, to doświadczenie

Kilkudziesięciu lekarzy z Instytutu Zdrowia Matki Polki w Łodzi przez kilka tygodni walczyło o zdrowie i życie ciężko rannej, ciężarnej pacjentki. – To wyjątkowa sytuacja, w której musieliśmy brać pod uwagę zdrowie obu pacjentek – mówi dr n. med. Bogusław Sobolewski, kierownik oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii w ICZMP. Ta walka zakończyła się zwycięstwem. W wyniku cesarskiego cięcia w trzydziestym drugim tygodniu ciąży urodziła się dziewczynka.



Nad zdrowiem pacjentek czuwali m.in. dr n. med. Mariusz Grzesiak (z lewej) i dr n. med. Bogusław Sobolewski.

Pacjentka trafiła do ICZMP po bardzo ciężkim wypadku samochodowym, w wyniku którego zapadła w śpiączkę. Była w dwudziestym piątym tygodniu ciąży. Dwudziestotrzyletnia kobieta została przewieziona do Łodzi ze szpitala w województwie zachodniopomorskim, gdzie trafiła bezpośrednio po wypadku i gdzie przeszła operację kardiologiczną i neurochirurgiczną. – Wyraziłem zgodę na przyjęcie tej pacjentki, ponieważ mieliśmy już wcześniej podobny przypadek i wiedzieliśmy, jakich komplikacji możemy się spodziewać – mówi dr Sobolewski. – I mam tu na myśli zarówno kwestie natury organizacyjnej, medycznej, jak i prawnej.

Medycyna w służbie obojgu

Decyzję o zakończeniu ciąży podjęto w trzydziestym drugim tygodniu, była to wspólna decyzja lekarzy.

– Po pierwsze, zaobserwowaliśmy zmianę parametrów infekcyjnych – wyjaśnia dr n. med. Mariusz Grzesiak, kierownik Kliniki Położnictwa, Perinatologii i Ginekologii. – Pojawiła się infekcja, która mogła być odporna na antybiotykoterapię, jaką mogliśmy bezpiecznie stosować. A to mogło skutkować infekcją wewnątrzmaciczną. Po drugie, w parametrach USG, zaobserwowaliśmy cechy zmniejszającej się wydolności łożyska. Kontynuowanie ciąży było w tym przypadku ogromnym ryzykiem zarówno dla matki, jak i dla dziecka.

Konieczna koordynacja

– Należy pamiętać, że proces opieki był w tym przypadku wielospecjalistyczny, wieloosobowy i wielowątkowy – podkreśla dr Grzesiak. – Decyzje trzeba było podejmować bardzo szybko w dużym zespole. W ratowaniu matki i dziecka brało udział kilkudziesięciu lekarzy. Zespół anestezjologów, zespół ginekologów i zespół neonatologów, którzy przez kolejne cztery tygodnie czuwali nad zdrowiem dziecka.

Koordynacja tych wszystkich zespołów odbywała się na Oddziale Intensywnej Terapii, ponieważ pacjentka trafiła do szpitala z niewydolnością oddechową, miała też zaburzenia związane z układem krążenia, zaburzenia rytmu serca, urazy po wypadku, a ponadto wymagała operacji neurochirurgicznej.

Zgoda sądu

Decyzję o przeprowadzeniu cesarskiego cięcia musiał wydać sąd

rodzinny. W myśl przepisów, pacjent powinien wyrazić zgodę na każdą czynność medyczną, a w tym wypadku nie było to możliwe. Pacjentka nie była też ubezwłasnowolniona, konieczna więc była zgoda sądu.

– Decyzję o tym, kiedy przeprowadzić operację, podejmowali oczywiście lekarze – wtrąca dr B. Sobolewski – Ale żeby wszystko odbyło się w zgodzie z literą prawa, konieczna była wcześniejsza decyzja sądu rodzinnego.

Spore wyzwanie

To było wielkie wyzwanie dla lekarzy i dla całego zespołu ICZMP. Szczęśliwe zakończenie tej historii to nie tylko ocalone życie obu pacjentek, ale również ogromne doświadczenie, jakie przy tej okazji zdobyli lekarze ICZMP. – W medycynie niezwykle ważny jest proces ciągłego uczenia się – mówi dr M. Grzesiak. – To był unikatowy przypadek w skali kraju, który pozwolił lekarzom wielu specjalności wdrożyć się w niecodzienne zadania i zdobyć ogromne doświadczenie.

– Moim marzeniem jest, żeby na bazie tych doświadczeń powstało tu miejsce specjalizujące się w podobnych przypadkach – konkluduje dr B. Sobolewski. – To ważne, żeby było wiadomo, gdzie kierować ciężarne kobiety poszkodowane w wypadkach z terenu całego kraju. My jesteśmy je w stanie przyjąć w każdej chwili. ●

Justyna Kowalewska

Jesienne róże...

Między jednym wyjazdem poza Łódź (niezwykle udany pobyt na Podkarpaciu i w Tatrach, nawet tych najwyższych), a drugim planowanym (masyw Śnieżnika w Kotlinie Kłodzkiej) „zaliczyłem” comiesięczne spotkanie z seniorami w OIL, które odbyło się 8 października br. Mimo niesprzyjającej pogody, warto było przyjść, ze względu na temat spotkania: osteoporoza, a szczególnie na osobę wygłaszającą wykład – Profesor Ewę Sewerynek. Oprócz „kopalni” wiedzy i encyklopedycznych porad – jak zapobiegać złamaniom – sposób przekazywania nam wiadomości był niezwykle prosty i dostępny.

Preferowana jest odpowiednia liczba składników budujących nasze kości w pożywieniu i to w każdym wieku, a szczególnie po sześćdziesiątym piątym roku życia, kiedy przyswajanie tego, co jest ważne dla naszego ciała, jest coraz bardziej spowalniane. Nie można pominąć znaczenia witaminy

D₃, której właściwy poziom w naszym organizmie zwiększa uwapnienie kości i nie tylko, gdyż jej pleiotropowe działanie wspomaga także i inne nasze funkcje życiowe. Okazuje się, że dość intensywne korzystanie ze słońca u osób po sześćdziesiątym piątym roku życia nie zawsze zapewnia jej prawidłowy poziom. Suplementacja witaminą jest konieczna przez cały rok, co najmniej 2000j na dobę. Konieczna jest także podaż wapnia, głównie z mleka i jego pochodnych.

Interesujący wykład trwał dość długo, a cielesne potrzeby w trakcie, uzupełniły ciasteczka, kawa i herbata. Po wykładzie Pani Profesor została uhonorowana bukietem pięknych herbacianych róż. (wcale nie smutnych jak w przedwojennym tytułowym szlagierze, autorstwa Andrzeja Własta (tekst) i Artura Golda (muzyka), śpiewanym przez niezastąpionego Mieczysława Fogga. Szkoda,

że nie można go było przypomnieć, a okoliczności bardzo temu sprzyjały.

Frekwencja na zebraniu była zadowalająca. Niestety znowu dwie Osoby: kol. Janina Marczyńska (nasza dawna wieloletnia przewodnicząca Koła Lekarzy Seniorów) i kol. Grzegorz Serwacy odeszli na zawsze, co uczczono minutą ciszy. „Starej wiary” jest coraz mniej, więc dbajmy o Nich!

Do domu wracaliśmy w jesiennym deszczu, ale z nadzieją na jeszcze piękne widoki, jak w tekście piosenki: drzewa w purpurze. Kto może, niech wybierze się do Ogrodu Botanicznego, tam teraz kolorów bez liku. Jesienny spacer wspomůže nasze kości i zabezpieczy przed złamaniami w czasie zbliżających się zimowych ślizgawic. Uważajmy też w domu, bo około trzydziestu procent złamań zdarza się właśnie tam. ●

Krzysztof Papuziński

koło lekarzy seniorów

Biesiada z niezastąpionym duetem

Rozpoczął się nowy sezon spotkań seniorów w OIL. Początek był z tzw. grubej rury, właściwie na życzenie uczestniczących w nim seniorów. „Rozgrywającymi” byli: Krzysztof Jakubiec (słowo wiążące i piosenki) oraz akompaniator na akordeonie Zbigniew Piasecki. Scenografia biesiady też była obiecująca, oprócz co miesięcznych serniczek i jabłeczników kokietowały nas obiecująco kieliszki wypełnione nieznanym płynem. Sądziłyśmy, że to jakieś wino deserowe, ale po degustacji okazało się, że to tylko sok jabłkowy. Reszta bez zmian, kawa była kawą, a herbata była herbata.

Gdy wybiła godzina 15:00, sale kominkowa i muzyczna były już prawie pełne (cieszyła ta integracyjna frekwencja). Po krótkim wstępie wygłoszonym przez przewodniczącą Koła Seniorów rozpoczęła się właściwa impreza nawiązująca do daty

spotkania (17 września) i wydarzeń sprzed dziewięćdziesięciu lat.

Nastój poprawili: „Laura i Filon” Franciszka Karpińskiego i filmik ilustrujący piosenkę „Miała baba koguta”, a potem ludowe hity, jak „Szła dziewczeczka do laseczka...”, „Ty pójdziesz górą...”. Po drodze tych wędrowek napotkaliśmy strumyk, który płynął z wolna i łany polnych stokrotek, a na wiejskich płotach przeciągały się kotki („Włazł kotek na płotek...”).

Tu widać, że godzina godzinie nierówna. Gdy czekamy w kolejce do lekarza – jest inna i bardzo długa, a tutaj mignęła jak ruch wachlarza. I znowu zgromadzeni po obfitych brawach zapraszali wykonawców ponownie, wołając to, co sprawdzone niż nieznanne nowe. Dopełnieniem spotkania było zaproszenie na październikową wycieczkę do Wilna, organizowaną przez Biuro Turystyczne „Wilejka”, a częściowo

sponsorowaną przez OIL. Wycieczka raczej dla sprawnych seniorów, gdyż kondycyjnie trudna. Dwa dni w długiej podróży i trzeci jako intensywne zwiedzanie jest nie lada wyzwaniem.

Początek nowego sezonu spotkań seniorów zaczął się bardzo dobrze. Chyba to dobry prognostyk na przyszłość. ●

Krzysztof Papuziński

Pierwsze spotkanie KLS po wakacjach



Co słyszeć w delegaturach

delegatura
skierniewicka

Głównym specjalnym spotkaniem członków Delegatury Skierniewickiej 17 września 2019 r. była przewodnicząca Zarządu Regionu OZZL w Łodzi – Małgorzata Zatke-Witkowska. W swoim wystąpieniu przedstawiła problem podjęty w ostatnich miesiącach przez związkowców dotyczący czasu pracy lekarzy oraz postulaty związkowców o redukcję pracy zawodowej lekarzy do czterdziestu ośmiu godzin tygodniowo w ramach akcji „Zdrowa Praca”. Akcja podjęta we współpracy z Porozumieniem Rezydentów OZZL ma za zadanie uświadomienie lekarzom szkodliwości pracy ponad wyznaczony limit godzinowy. Wiąże się ona z brakiem bezpieczeństwa, wypaleniem zawodowym, chorobami, utratą życia rodzinnego i wszelkiego rodzaju uciążliwościami życia codziennego lekarza. Przpracowanie i sprzyjające mu wypalenie zawodowe to nie tylko problem lekarza, ale również pacjentów, na których niekorzystnie wpływa taka sytuacja.

Pomocą w uświadomieniu problemu mają być bardzo sugestywne plakaty, rozdawane przez przewodniczącą na spotkaniu. Jak wyjaśniła M. Zatke-Witkowska, do przpracowania lekarskiego dołącza się również bardzo zły stan systemu ochrony zdrowia, który

praktycznie jest w zapaści. Postulaty akcji to również zwiększenie nakładów na ochronę zdrowia do 6,8 procent PKB w ciągu trzech lat, likwidacja kolejek do specjalistów oraz likwidacja biurokracji w ochronie zdrowia. Delegaci podjęli dyskusję nt. „Zdrowej Pracy”, poruszone zostały problemy płacowe lekarzy zatrudnionych w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Skierniewicach. Padły również propozycje dotyczące uzdrowienia złego stanu służby zdrowia oraz usprawnień w szybszym dotarciu pacjenta do specjalisty i lekarza POZ.

Ze spraw bieżących Delegatury przedstawiono kandydaturę Waldemara Grabowskiego na członka komisji w postępowaniu konkursowym na stanowisko zastępcy dyrektora ds. lecznictwa w SPZOZ w Rawie Mazowieckiej, jak również kandydatury dwóch delegatów: Pauliny Biątek oraz Teresy Biedrzyckiej-Kądzieli, wyznaczonych do składu komisji w postępowaniu konkursowym na stanowiska naczelnych pielęgniarek w ośrodkach: SPZOZ w Rawie Mazowieckiej oraz Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Stanisława Rybickiego w Skierniewicach.

W dalszej części spotkania wiceprezes Robert Filipczak przedstawił nominowane osoby z Delegatury Skierniewickiej do otrzymania odznaczeń

„Zasłużony dla Samorządu Lekarskiego”, które to wyróżnienia zostaną wręczone podczas obchodów trzydziestolecia reaktywowania samorządu lekarskiego w listopadzie br. w OIL w Łodzi.

Omówiono również apele i uchwały podjęte w czasie prac Prezydium i Okręgowej Rady Lekarskiej.

Poruszono zagadnienia związane z zaplanowanymi na rok 2021 obchodami stulecia samorządu lekarskiego w Polsce. Ranga uroczystości związana jest z ogromnym przedsięwzięciem organizacyjnym, wymagającym mobilizacji poszczególnych okręgowych samorządów lekarskich.

Podsumowaniem spotkania delegatów było omówienie przebiegu rajdu rowerowego lekarzy i ich rodzin, który odbył się w pięknej jesiennej aurze na początku września, w Nieborowie. Jak co roku brać lekarska dopisała z frekwencją, a rodzinna atmosfera sprawiła, że tegoroczna wyprawa rowerowa medyków i ich rodzin na długo zapadnie w pamięci uczestników. ●

Robert Filipczak
wiceprezes ORL, przewodniczący
Delegatury Skierniewickiej

Relację spisała Edyta Jankiewicz



Spotkanie poprowadzili Jakub Spałka i Kaja Winczyk

Wyjątkowo młodzi, wyjątkowo liczni

Pierwszego października odbyło się kolejne posiedzenie Koła Młodych Lekarzy i Lekarzy Dentystów. Tym razem na spotkaniu nie zabrakło najmłodszych członków Izby. Dzięki zaproszeniom, które wygłosili przedstawiciele Koła podczas uroczystości rozdania Praw Wykonywania Zawodu w połowie września, frekwencja przeszła najmielsze oczekiwania – na spotkanie przyszło ponad czterdzieści osób. Organizatorzy – Jakub Spałka i niżej podpisana opowiedzieli młodszemu kolegom o działalności

Koła, jak również o działalności całej Izby Lekarskiej, między innymi o komisjach, szkoleniach oraz wydarzeniach kulturalnych i sportowych. Zachęcali nie tylko do korzystania z możliwości, jakie daje Izba, ale również do czynnego zaangażowania w jej życie. Na koniec zaproszono kolegów do podobnie licznych przyjazdów na kolejne spotkanie, które zaplanowano na 5 listopada o godzinie 19:00. ●

Kaja Winczyk

CCXLIV

Dzięki mojemu nieodłącznemu Klucznikowi i Przewodnikowi Joannie Krawentek, wertując archiwum Okręgowego Sądu Lekarskiego, docieram do spraw, które mają wymiar ściśle lekarski, oscylujący wokół różnego rodzaju błędów medycznych, ale także do takich, które mają aspekty bardziej ogólne, wszak lekarz to też człowiek w każdym wymiarze. I bywa, że ujawnia nie tylko nieskazitelność, nieomyślność, dostępność, cierpliwość, troskliwość i inne cnoty, ale też – jak napisał Okręgowy Sąd Lekarski w uzasadnieniu wyroku w opisywanej dzisiaj sprawie – amoralność i pazerność. Z akt sądowo-lekarskich można też powziąć, podobnie jak z akt spraw karnych, wiadomości i ciekawostki różnego rodzaju i z różnych dziedzin.

Akta, do których sięgam dzisiaj, zawierają w swojej treści znak przywołany w tytule. Użycie liczby rzymskiej wskazuje w tym wypadku na liczebnik porządkowy. I pozwolę sobie rozsządzić, że *a vista* większość *pleno titulo* Czytelników nie odpowie, a to jest liczba. Na wszelki wypadek podam, że jest to (cyframi arabskimi) 244. Taką liczbą są załączone dokumenty do postępowania przed Okręgowym Rzecznikiem Odpowiedzialności Zawodowej i Sądem Lekarskim: akt oskarżenia i wyrok w postępowaniu karnym przeciwko dwójce lekarzy. Nie udało mi znaleźć reguły ustalającej rzymski sposób numeracji. Należy sądzić, że jest to przyjęte od dawien dawna zwyczaj. Zarówno w akcie oskarżenia, jak i w sentencji wyroku od 1 do 244, na 214 stronach zostały ponumerowane zarzuty wobec tychże lekarzy. Zarzuty są praktycznie jednobrzmiące i obejmują okres od 24 października 2000 r. do 25 marca 2014 r.

Zacytujmy jeden z najkrótszych: w dniu 10 lipca 2012 r. w N. działając systematycznie, w podobny sposób wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w ramach Spółki z o.o. J. doprowadzili

do niekorzystnego rozporządzenia mieniem firmy O. w ten sposób, że oferowali wykonywanie badań wstępnych, kontrolnych i okresowych przewidzianych w Kodeksie pracy oraz oceny możliwości wykonywania pracy, uwzględniając stan zdrowia pracownika i zagrożenie występujące w pracy, wprowadzając w błąd firmę O., co do faktu posiadania uprawnień do przeprowadzenia tego typu badań, poświadczając tym samym nieprawdę w wydawanych zaświadczeniach lekarskich, że Jadwiga Z. przeprowadziła badania trzech pracowników, uzyskując korzyść materialną w wysokości 150 złotych. Rozmach Spółki był imponujący. Każdy z 244 zarzutów to inna firma, a większość zarzutów dotyczy kilkunastu lub kilkudziesięciu pracowników.

Jadwiga Z. uzyskała wymagane uprawnienia 14 marca 2015 r. po dokonaniu wpisu do rejestru lekarzy prowadzących badania profilaktyczne, co mogła uczynić, zanim podjęła opisaną usługę medyczną, na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy. Wspólnik, Jarosław Z., do tej pory takiego wpisu nie posiada, ale wynikało z zeznań średniego personelu medycznego, że do czasu ujawnienia sprawy badania pracowników przeprowadzał.

Ciekawe byłoby zgłębić, jaka była przyczyna owej zadziwiającej bezwładności w uzyskaniu, a właściwie potwierdzeniu uprawnień przez wpis do rejestru. Wiedzy tej jednak nie uzyskamy. Oboje lekarze przyznali się do dokonania zarzuczanych im czynów, w zasadzie odmówili składania wyjaśnień (Jarosław Z. nieśmiało tylko bąknął, że był przekonany

o posiadaniu przez współniczkę stosownych uprawnień), dobrowolnie poddali się karze pozbawienia wolności w zawieszeniu, grzywnie i obowiązkowi naprawienia szkody przez zwrot po połowie bezpodstawnie pobranych wynagrodzeń.

Po uprawomocnieniu się wyroku karnego, Okręgowy Sąd Lekarski miał „pozamiatane”. Obwinieni lekarze zastosowali tę samą racjonalną taktykę – dobrowolnie poddali się karze nagany i pokryli koszty postępowania. Również i w tym wypadku odmówili złożenia wyjaśnień.

Sprawozdawcy sądowemu pozostaje podsumować, że podstawę orzeczenia stanowiły następujące reguły Kodeksu Etyki Lekarskiej:

Artykuł 1 ustęp 3: Naruszeniem godności zawodu jest każde postępowanie lekarza, które podważa zaufanie do zawodu.

Artykuł 10 ustęp 1: Lekarz nie powinien wykroczać poza swoje umiejętności zawodowe przy wykonywaniu czynności diagnostycznych, zapobiegawczych, leczniczych i orzecznicych.

Artykuł 40: Wydawanie zaświadczeń lekarskich jest dozwolone jedynie na podstawie aktualnego badania lub odpowiedniej dokumentacji.

• • •

Na koniec chciałbym spróbować rozwikłać nurtujące mnie pytanie o motywację sprawców opisanych występów. Być może będzie pasować tu myśl angielskiego duchownego i pisarza Charles'a Caleba Coltona: „Ludzie odkryli, że o wiele wygodniej jest fałszować prawdę, niż uszlachetniać siebie” albo niemieckiego myśliciela Georga Christoha Lichtenberga: „Przyzwyczajenie powoduje, że bezprawie uważa się za prawo, a fałsz za prawdę”. Czyli po prostu lenistwo i wygodnictwo. I to może być na rzeczy! ●

Jerzy Ciesielski
adwokat

z lekarskiej wokandy



RATOWNICTWO MEDYCZNE

6 września 2019 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19 sierpnia 2019 r. w sprawie ramowych procedur obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego (DzU 2019 r., poz. 1703). Rozporządzenie określa ramowe procedury przyjmowania i obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego, a także dysponowania zespołami ratownictwa medycznego. Ramowe procedury obejmują:

- 1) przyjmowanie i obsługę zgłoszenia alarmowego lub powiadomienia o zdarzeniu;
- 2) postępowanie w przypadku:
 - a) przyjmowania zgłoszenia wraz z nadaniem kodu pilności,
 - b) odmowy przyjęcia zgłoszenia,
 - c) ponownego wezwania do wcześniej nieprzyjętego zgłoszenia,
 - d) utrzymania połączenia telefonicznego z osobą wzywającą będącą na miejscu zdarzenia,
 - e) ponaglenia do już przyjętego zgłoszenia;
- 3) dysponowanie zespołami ratownictwa medycznego;
- 4) postępowanie w przypadku:
 - a) przyjmowania zgłoszenia alarmowego lub powiadomienia o zdarzeniu spoza rejonu operacyjnego obsługiwanego przez daną dyspozytornię medyczną,
 - b) konieczności użycia zespołu ratownictwa medycznego spoza rejonu operacyjnego,
 - c) uruchomienia zastępowalności dyspozytorni medycznych,
 - d) wystąpienia zdarzenia z dużą liczbą poszkodowanych,
 - e) konieczności uruchomienia jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne.

PSYCHIATRIA

6 września 2019 r. w Dzienniku Ustaw pod poz. 1708 ogłoszono jednolity tekst rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu zakładów psychiatrycznych i zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania obserwacji oraz sposobu

finansowania obserwacji, a także warunków zabezpieczenia zakładów dla osób pozbawionych wolności.

STUDIA MEDYCZNE

10 września 2019 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 6 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie limitu przyjęć na studia na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym (DzU 2019 r., poz. 1713). Zmiany dotyczą podwyższenia limitów na niektórych kierunkach na Śląskim i Gdańskim UM.

NOWE SUBSTANCJE PSYCHOTROPOWE

27 września 2019 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 21 sierpnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu substancji psychotropowych, środków odurzających oraz nowych substancji psychoaktywnych (DzU 2019 r., poz. 1745).

PŁACE STAŻYSTÓW

14 września 2019 r., z mocą od 1 lipca 2019 r., weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 10 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie stażu podyplomowego lekarza i lekarza dentysty (DzU 2019 r., poz. 1749). Mocą rozporządzenia zasadnicze wynagrodzenie lekarzy i lekarzy dentystów odbywających staż zostało podwyższone do 2509 zł miesięcznie. Środki na podwyżki dla lekarzy i lekarzy dentystów, którzy ukończyli staż po 30 czerwca 2019 r., a przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia, marszałek województwa przekazuje na podstawie porozumienia jednostce, która zatrudniała tych lekarzy.

AGENCJA BADAŃ MEDYCZNYCH

4 października 2019 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 5 września 2019 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy *de minimis* za pośrednictwem Agencji Badań Medycznych (DzU 2019 r., poz. 1786). Rozporządzenie określa warunki i tryb

udzielania pomocy publicznej i pomocy *de minimis* za pośrednictwem Agencji Badań Medycznych, w tym przeznaczenie pomocy, rodzaje kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, sposób kumulowania pomocy oraz maksymalne wielkości pomocy.

Pomoc publiczna jest udzielana na:

- 1) badania podstawowe, badania przemysłowe, prace rozwojowe oraz studium wykonalności, o których mowa w art. 25 rozporządzenia nr 651/2014,
- 2) usługi doradcze, o których mowa w art. 18 rozporządzenia nr 651/2014,
- 3) pomoc szkoleniową, o której mowa w art. 31 rozporządzenia nr 651/2014,
- 4) wspieranie innowacyjności, o którym mowa w art. 28 rozporządzenia nr 651/2014,
- 5) wspieranie przedsiębiorców rozpoczynających działalność badawczo-rozwojową, o której mowa w art. 22 rozporządzenia nr 651/2014.

Pomoc *de minimis* jest udzielana na wykonanie studium wykonalności, wsparcie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz innych form ich transferu do gospodarki.

PŁACE REZYDENTÓW

20 września 2019 r., z mocą obowiązującą od 1 lipca 2019 r., weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 18 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego lekarzy i lekarzy dentystów odbywających specjalizację w ramach rezydentury (DzU 2019 r., poz. 1789). Mocą tego rozporządzenia od 1 lipca 2019 r. wysokość zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego lekarza i lekarza dentysty odbywającego specjalizację w pozostałych dziedzinach medycyny w ramach rezydentury w pierwszych dwóch latach zatrudnienia w trybie rezydentury wynosi 4 082 zł, po dwóch latach zatrudnienia w trybie rezydentury 4 500 zł. ●

mec. Jarosław Klimek
radca prawny OIL w Łodzi

Zmiany w działaniu SOR – co trzeba wiedzieć

1 lipca 2019 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z 27 czerwca 2019 r. w sprawie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego (DzU 2019 r., poz. 1213).

Szpitalny Oddział Ratunkowy ma za zadanie udzielać świadczeń opieki zdrowotnej polegających na wstępnej diagnostyce oraz podjęciu leczenia w zakresie niezbędnym dla stabilizacji funkcji życiowych osób, które znajdują się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

Osoby takie mogą być przetransportowane na SOR przez wskazane w rozporządzeniu podmioty (m.in. zespoły Państwowego Ratownictwa Medycznego lub jednostki współpracujące z PRM, zespoły wyjazdowe zabezpieczające imprezy masowe) lub mogą zgłaszać się samodzielnie.

Stan nagłego zagrożenia zdrowotnego zdefiniowany został w art. 3 pkt 8) ustawy z 8 września 2006 r. – o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Jest to stan polegający na nagłym lub przewidywanym w krótkim czasie pojawieniu się objawów pogarszania zdrowia, których bezpośrednim następstwem może być poważne uszkodzenie funkcji organizmu lub uszkodzenie ciała, lub utrata życia i wymagający podjęcia natychmiastowych medycznych czynności ratunkowych oraz leczenia.

Rozporządzenie wprost stanowi, że na SOR nie można przyjmować pacjentów skierowanych na planowe leczenie.

Zestawiając zapisy o świadczeniach, jakie mają być udzielane na SOR

z wprowadzonymi rozporządzeniem zasadami segregacji medycznej, pozwala na wnioskowanie, że krótki czas, w którym mogą pojawić się objawy pogarszania zdrowia, to 4 godziny (240 minut). Pogarszanie stanu zdrowia musi przy tym prowadzić bezpośrednio do poważnego uszkodzenia funkcji organizmu, uszkodzenia ciała lub utraty życia.

Rozporządzenie określa:

- wymagania, jakie spełniać ma lokalizacja SOR i poszczególnych jego obszarów,
 - wymagania stawiane szpitalowi, w którym SOR funkcjonuje,
 - wyposażenie poszczególnych obszarów SOR,
 - zadania i czynności dokonywane w obrębie poszczególnych obszarów SOR,
 - minimalne zasoby kadrowe SOR.
- W skład SOR wchodzi obszary:
- segregacji medycznej, rejestracji i przyjęć,
 - resuscytacyjno-zabiegowe,
 - wstępnej intensywnej terapii,
 - terapii natychmiastowej,
 - obserwacji,
 - konsultacyjny,
 - zaplecza administracyjno-gospodarczego.

Osoby samodzielnie zgłaszające się na SOR muszą otrzymać wydruk z automatu biletowego z indywidualnym

numerem i czasem przybycia. Na wyświetlaczu zbiorczym musi być też informacja o czasie oczekiwania na udzielenie świadczeń. W SOR musi również funkcjonować system zarządzający trybami obsługi pacjenta w szpitalnym oddziale ratunkowym (TOPSOR).

Osoby, które pierwszy kontakt z lekarzem powinny mieć do 120 minut (pacjenci „zieloni”) lub do 240 minut („niebiescy”), mogą być kierowani z SOR do przychodni POZ, co powinno być przewidziane w regulaminie organizacyjnym szpitala, w którym SOR funkcjonuje.

Ocena stanu klinicznego osób pozostających na SOR musi być dokonywana nie rzadziej niż co 90 minut i jej wyniki muszą być odnotowywane w dokumentacji pacjenta.

W ramach terapii natychmiastowej na SOR mogą być dokonywane drobne zabiegi chirurgiczne.

Ordynator (kierownik) SOR lub wyznaczony przez niego lekarz dyżurny ma prawo odmówić przyjęcia pacjenta na SOR lub skierować go na oddział szpitalny. Maksymalny czas na podjęcie takiej decyzji musi być określony w regulaminie organizacyjnym szpitala. ●

mec. Jarosław Klimek

zmiany
w prawie
medycznym

Będą zmiany w reklamie wyrobów medycznych

Zgodnie z projektem ustawy o wyrobach medycznych skierowanym do konsultacji publicznych, który został opublikowany przez Rządowe Centrum Legislacji w piątek 11 października 2019 r., do prezentowania zalet wyrobu medycznego nie będzie można wykorzystywać

wizerunku osób sugerującego, że to np. lekarz.

Jak tłumaczy prof. Marcin Czech, były wiceminister zdrowia odpowiedzialny za politykę lekową, jest to pierwsza próba uporządkowania rynku produktów, do których należą zarówno wózki inwalidzkie, tomografy

komputerowe, jak i lizaki „na gardło” oraz zagwarantowania jakości tych produktów. Informacja ta cieszy szczególnie, gdyż wielu lekarzy od lat widzi w takich reklamach wprowadzanie widza w błąd. ●

Opr. JBT

Jan Boese

portrety
niepospolitych
medyków

Z głęboką wiedzą łączył on przymioty pełnego cnót człowieka, współczucie dla cierpień bliźnich, bezinteresowność posuniętą do najwyższego stopnia, gorliwość i pracowitość rzadko w równej spotykanej mierze – tak na łamach „Kaliszanina” pisano o nim we wspomnieniu pośmiertnym. Niedługo po pogrzebie wdzięczni kaliszanie zainicjowali zbiórkę pieniędzy na nagrobek dla zasłużonego medyka. Do tej akcji włączyli się też mieszkańcy Warty, przekazując czterdzieści dziewięć rubli. Kim był lekarz, który zasłużył sobie na taką wdzięczność i pamięć?

Na świat przychodzi 10 stycznia 1822 r. w Warcie, niewielkim miasteczku nad rzeką o takiej samej nazwie. Ojciec Krystian Ferdynand dwa lata wcześniej zakłada tu aptekę. Matką Jana Boese jest Joanna Konstancja z Gustowskich. Można się domyślać, że pierwsze nauki chłopiec pobiera w rodzinnej Warcie, potem w szkole w Sieradzu, by następnie przenieść się do gimnazjum w Piotrkowie, które cieszy się wówczas niezłą renomą. Szkołę kończy w 1837 r. i wraca do Warty, by pomagać ojcu w aptece. Jednak już w 1847 r. składa egzamin podaptekarSKI, a w następnym roku jest studentem Wydziału Lekarskiego Cesarskiego Uniwersytetu w Moskwie.

Jest zdyscyplinowanym i pracowitym studentem. „Za pilność w naukach i wzorowe postępowanie” zdobywa nagrody. Dyplom lekarski otrzymuje

30 maja 1849 r. Otwierają się przed nim drogi kariery, wzorem wielu młodych lekarzy może wyjechać do Berlina czy Wiednia, by zdobyć doświadczenie, poznać znakomitości świata lekarskiego i zwiedzić obce kraje, ale młody medyk wybiera inną drogę – wraca do Warty. To odważny krok, bo na prowincji nie ma mowy o wielkiej karierze i splendorach, za to decyzyja ta ukazuje charakter medyka.

Jest lekarzem wolnopraktykującym. Daje mu to swobodę działania, choć władze carskie nie spuszczały go z oka. J. Boese nie zajmuje się jednak polityką, oddając się całkowicie pracy medyka. Zna doskonale środowisko, widzi olbrzymie potrzeby w zakresie poprawy higieny i zdrowotności Warty oraz okolicznych wsi, wszak epidemie wracają niczym bumerang, uśmiercając wiele osób. Ludzie żyją bez świadomości zagrożenia, jakie wynika choćby z picia wody z zanieczyszczonych studni. Boleje nad niedożywieniem wielu mieszkańców, walczy z gruźlicą. Także zabobony nie pomagają medykwowi w codziennej pracy.

Już w 1852 r. pełni obowiązki lekarza miasta Warty, o czym donosi ówczesna „Gazeta Codzienna”, w następnym roku jest pełnoprawnym lekarzem rządowym z roczną pensją dwustu dwudziestu pięciu rubli srebrnych. Z całą pasją i oddaniem stara się pomagać chorym. W 1862 r. – jak pisze Jan Pietrzak w niedawno wydanej książce poświęconej dziejom Warty – po raz pierwszy zaczyna leczyć gruźlicę płuc hypofostatem wapnia. Są pozytywne efekty, więc stosuje ten sposób także w Kaliszu, do którego się przenosi. Kaliszanie chwalą jego pracowitość i oddanie, jedna z gazet tak pisze o jego metodzie leczenia gruźlicy płuc: „Z pożądanym skutkiem, jak nam dokładnie wiadomo, zniweczył u kilku osób rozwinęte już suchoty płucne”.

Gdy w końcu 1865 r. na ziemiach polskich znów zaczyna grasować

cholera, tylko nieliczne miasta, np. Kraków, przygotowują się do jej nadejścia. W Królestwie Polskim w okresie lipiec–grudzień 1866 r. choruje prawie 40 tys. osób, w Zduńskiej Woli (7979 mieszkańców) na cholere choruje 614 osób, z których 100 rozstaje się z życiem. J. Boese śledzi uważnie komunikaty władz i porady, jakie przekazują doświadczeni medycy. Generalnie medycy są bezradni, ale dostrzegają szansę w poprawie higieny. Wielu z lekarzy zaleca picie... kwasu z kiszonych ogórków, co – o dziwo – okazuje się w wielu przypadkach skuteczne. J. Boese z poświęceniem i bezinteresownym oddaniem leczy setki chorych. Docenią to później władze carskie, nadając mu order św. Stanisława III klasy.

W roku następnym Doktor przeniesiony zostaje na stanowisko pomocnika inspektora lekarskiego guberni kaliskiej, jest jednocześnie lekarzem miejskim. W 1870 r. zostaje członkiem Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego, o czym donosi „Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego” w numerze 3 z 1871 r., ale już wcześniej angażuje się w działalność Komitetu Wsparcia Podupadłych Lekarzy w Warszawie, czyli udzielanie pomocy medykom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej czy materialnej.

Jan Boese umiera niespodziewanie 5 marca 1872 r. w Kaliszu, przeżywszy zaledwie pięćdziesiąt lat. Równym miesiącem po nim z tego świata odchodzi również jego małżonka Franciszka z Kępskich (ślub w 1865 r.). Pozostaje osamotniona córka Konstancja.

Pamięć o wielkim społeczniku i medyku szczególnie żywa jest do dziś w Warcie i Kaliszu. Ostatnio wiele uwagi poświęcił mu wspomniany Jan Pietrzak, stawiając Doktorowi rodem z Warty za wzór medyka. Także współczesnego. ●

Ryszard Poradowski



Nie tylko ruiny zostały

Dziś wygrzewają się tu tylko kamienie, bielejące w peloponeskim słońcu niczym stare kości. Resztki świątynnych murów niewiele dają cienia, ten jeszcze można znaleźć wśród pini i drzew oliwnych. Martwa cisza ścieli się na fundamentach przeszłości. A przecież kiedyś toczyło się tu życie – bogom składano ofiary, a chorzy odzyskiwali zdrowie.

Położone w północno-wschodniej części Peloponezu Epidauros, dziś to zaledwie atrakcja turystyczna, gdzie można podziwiać dobrze zachowany i najlepszy akustycznie starożytny amfiteatr.

A przecież wieki temu miejsce to było przede wszystkim jednym z najważniejszych sanktuariów – kultu boga-uzdrowiciela Asklepiosa i leczenia zarazem. To tu już od VI w. p.n.Ch. pielgrzymowali chorzy, by złożyć Asklepiosowi ofiarę, a od kapłanów-lekarzy uzyskać pomoc medyczną w świątynnej lecznicy – asklepieionie.

Czasz jego największej świetności przypadły na IV–III w. p.n.Ch. W centrum mieściła się świątynia samego Asklepiosa, a w niej chryzelefantyna, czyli posąg boga-uzdrowiciela, wykonany z kości słoniowej i złota. Do dziś przetrwały jedynie fundamenty świątyni (na zdjęciu poniżej).

Tuż przy niej znajdował się prostokątny budynek, tzw. abaton. Tu, po obowiązkowym rytuale oczyszczenia, nocowali pielgrzymi-pacjenci, by doświadczyć uzdrawiającej mocy snu. Tu też pełzały bezszelestnie niejadowite węże, będące symbolem odnowienia sił vitalnych i samego Asklepiosa. Dotknięcie przez węża było niczym dotyk samego boga.

Obok abatonu stała dość tajemnicza budowla na okrągłej podstawie, zwana tolosem. Tworzyły go 26 doryckich kolumn zewnętrznych i 14 korynckich wewnętrznych. Niestety i z tego budynku niewiele zostało. Nie do końca też wiadomo, jakie miał on przeznaczenie. Być może w jego wąskich korytarzach przetrzymywano święte węże?

Na asklepieion składały się też domy dla pacjentów – albowiem pobyt w sakralnym przybytku zdrowia mógł trwać nawet kilka tygodni. Były także łaźnie – miejsce ablucji i relaksu, oraz gimnazjon – miejsce ćwiczeń fizycznych. Nie zabrakło też stadionu, z liczącą około 180 m bieżnią, gdzie rozgrywano zawody w biegach, wyścigach rydwanów, boksie i zapasach. Do dziś zachowały się pozostałości po liniach startu i mety oraz częściowo wyciętych w skale trybunach, skąd pacjenci mogli oglądać zmagania zawodników.

Pobyt w epidaurejskim asklepieionie, które pod względem leczniczym moglibyśmy przyrównać do dzisiejszego uzdrowiska, a pod względem sakralnym do świętych miejsc pielgrzymowania, uatrakcyjniały wystawiane w amfiteatrze greckie tragedie. Ale nie tylko o kulturalną przyjemność chodziło. Dla starożytnych Greków sztuka teatralna i muzyka były rodzajem terapii, szczególnie w chorobach, w których, jak pisał Arystoteles, podstawą leczenia jest ukojenie duszy.

Choć dziś asklepieion w Epidauros, będącym jednym z wielu miejsc starożytnej Grecji, gdzie rozwijała się medycyna sakralna, to tylko ruiny, to jednak nie wszystko przeminęło.

Z mitu o Asklepiosie przetrwały okruszki wiedzy o dawnej medycynie. Mianowicie urodził się on w niezwykłych okolicznościach, albowiem

został wyjęty z brzucha martwej Koronis, swojej matki. Dziś byśmy powiedzieli, że przyszedł na świat przez cięcie cesarskie *post mortem*. Jeśli w każdym mście jest ziarno prawdy, czy ratowano wówczas w ten sposób dziecko nienarodzone, jeśli kobieta przed rozwiązaniem umierała? Gdy Asklepios dorósł i tak udoskonalił się w sztuce lekarskiej, że zaczął przywracać życie zmarłym, został przez bogów srogo ukarany. Ale nie o karę chodzi, lecz o przywracanie życia tchnieniem. Czyż nie jest to mityczna zapowiedź dzisiejszej, jakże realnej reanimacji?

Choć mury asklepieionu poszły w ruinę, to przetrwało coś jeszcze. To, co w myśli lekarskiej najważniejsze – całościowe podejście do chorego. Dziś nie zawsze jest ono widoczne, wydaje się wręcz zapomniane, wyparte przez myślenie redukcjonistyczne, sprowadzające chorego zaledwie do organów, a jednak ono jest.

Paradoksalnie najbardziej wtedy, gdy lecząc, doświadczamy granic możliwości współczesnej medycyny. I tym, co możemy choremu ofiarować, jest przede wszystkim zrozumienie jego różnorodnych potrzeb i niesienie ulgi w cierpieniu ciała i duszy. To wówczas, na granicy życia i śmierci, dokonuje się przemiana *profanum* wiedzy w *sacrum* sztuki lekarskiej. ●

Bogumiła Kempieńska-Mirostawska

podróże
w czasie
i przestrzeni



Wspomnienie o Wandzie Ołtarzewskiej-Myszkorowskiej, chirurga szczękowym



W dniu 27 października 2019 r. minęła pierwsza rocznica śmierci Wandy Myszkorowskiej, chirurga szczękowego, nauczyciela akademickiego i wychowawcy wielu pokoleń studentów i lekarzy.

Urodziła się 5 listopada 1924 r. w Warszawie, w rodzinie o głębokich patriotycznych tradycjach. Uczęszczała do Gimnazjum i Liceum im. Królowej Jadwigi, gdzie dużą rolę wychowawczą odgrywało harcerstwo. W szkole działała 14 Warszawska Żeńska Drużyna Harcerska „Błękitna”.

Po wybuchu wojny brała udział w konspiracji antyniemieckiej jako harcerka Szarych Szeregów. Wykonywała zadania w ramach harcerskiej służby pomocniczej. Uczestniczyła w małym sabotażu. Od września 1942 r. była łączniczką-sanitariuszką w Grupach Szturmowych Szarych Szeregów. Uczestniczyła w szkoleniach w zakresie łączności i sanitariatu. Brała udział w ćwiczeniach terenowych, dostawie broni, głównie Batalionowi „Zośka”, a także w pracach wywiadowczych i kolportażowych.

Jednocześnie kontynuowała naukę na tajnych kompletach organizowanych przez Gimnazjum i Liceum im. Królowej Jadwigi.

W czasie Powstania Warszawskiego Wanda była żołnierzem Armii Krajowej. Należała do Plutonu Łączności Zgrupowania „Zaremba-Piorun”. Pełniła funkcję telefonistki-łączniczki w Składnicy Meldunkowej K-2. Po upadku Powstania znalazła się w obozie przejściowym w Pruszkowie. Została umieszczona w pociągu jadącym do Niemiec. W Koluśkach zdołała uciec z transportu. Dotarła do Rawy Mazowieckiej, gdzie prowadziła tajne nauczanie dzieci z zakresu szkoły powszechnej. W lutym 1945 r. wróciła do Warszawy, ale jej rodzinne mieszkanie zostało zniszczone, a dom zburzony.

W marcu 1945 r. zamieszkała w Łodzi. Po utworzeniu Uniwersytetu w Łodzi kontynuowała studia

na Wydziale Przyrodniczo-Matematycznym, a później na drugim roku Wydziału Stomatologicznego. W 1949 r. otrzymała dyplom lekarza dentysty i rozpoczęła pracę w Klinice Chirurgii Szczękowej, najpierw jako stażysta, a potem jako lekarz kliniczny. Była asystentką prof. Alfreda Meissnera, który bardzo cenił jej umiejętności i rzetelność, powierzając jej wykonywanie trudnych zabiegów.

Od roku 1950 prowadziła ćwiczenia ze studentami. Możliwość dzielenia się swoją wiedzą i umiejętnościami sprawiała jej wielką radość. Profesor Julia Kruk-Jeromin tak wspomina swoje pierwsze kroki w zawodzie: „Zostałam skierowana do pracy w poradni chirurgii stomatologicznej dla dzieci. Studenci byli w moim wieku lub starsi, a mali pacjenci bali się mnie tak, jak ja ich. Na szczęście szefowa poradni – Dr Myszkorowska rozwinęła nade mną opiekuńcze skrzydła – uczyła, pomagała, wspierała. Pracowałam z Panią Wandą tylko jeden rok, ale w zawodzie był on dla mnie pierwszym i najtrudniejszym. Nigdy nie zapomnę Jej profesjonalizmu, dobroci i pogody ducha.”

Oprócz zajęć dydaktycznych ze studentami, Doktor Myszkorowska prowadziła badania naukowe, a także uczyła młodych stomatologów na kursach doskonalących. Przez siedem lat od roku 1962 była kierownikiem Ambulatorium Chirurgii Szczękowej. Przeprowadzała trudne zabiegi chirurgiczne. Blisko współpracowała z Zakładem Ortodoncji.

Dla Doktor Wandy Myszkorowskiej najważniejszym elementem działalności zawodowej było leczenie pacjentów. W roku 1957 rozpoczęła pracę w Spółdzielni Lekarzy Specjalistów, gdzie w pełni realizowała swoje powołanie jako lekarz. W 1977 r. została konsultantem w zakresie chirurgii szczękowej w Wojewódzkiej Przychodni Stomatologicznej. Znowu miała okazję kształcenia kadr lekarskich. Pod jej kierunkiem

wielu młodych lekarzy uzyskiwało kolejne stopnie specjalizacji.

Doktor Wanda Myszkorowska miała w sobie wewnętrzną potrzebę niesienia pomocy, nie tylko na polu medycyny. Była osobą niezwykle ciepłą, obdarzoną empatią w stosunku do ludzi. Wizyty w jej gabinecie nie były standardowe. Pacjenci mieli do Pani Doktor olbrzymie zaufanie. Cenili jej fachowość. Podejmowała się leczenia pacjentów z najtrudniejszymi przypadkami. „Takich chwytów się nie spotyka”, można było usłyszeć w rozmowach osób czekających na wizytę. Dzięki niej potrafiliby przełamać w sobie naturalny strach przed wizytą u stomatologa.

Wanda Myszkorowska była człowiekiem pogodnym, wesołym i bardzo towarzyskim. Potrafiła rozbawić i wytworzyć w towarzystwie wspaniałą atmosferę. Interesowała się wieloma dziedzinami: sztuką, muzyką i teatrem, a zwłaszcza literaturą. Doskonale znała historię Polski. Imponująca była jej znajomość literatury. Miała znakomitą pamięć. Potrafiła recytować bardzo duże fragmenty utworów literackich w języku polskim i po łacinie, wzbudzając ogólne uznanie.

Należała do pokolenia „Kamieni rzucanych na szaniec”. Za lata służby Ojczyźnie podczas okupacji niemieckiej otrzymała decyzją Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej tytuł „Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny”. Została odznaczona Orderem Odrodzenia Polski Polonia Restituta oraz Krzyżem Armii Krajowej i Warszawskim Krzyżem Powstańcym. W roku 2003 Minister Obrony Narodowej mianował ją na stopień porucznika Wojska Polskiego. Jej biogram znajduje się w Wielkiej Encyklopedii Powstania Warszawskiego.

Wanda Ołtarzewska-Myszkorowska zmarła 27 października 2018 r. Została pożegnana z honorami. ●

Krzysztof Myszkorowski

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość,
że z grona członków Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi
4 października 2019 roku
odszedł na wieczny dyżur

dr n. med.

Bogdan Władysław Eckersdorf

Chirurg – Lekarz o wielkim sercu, asystent
prof. Jana Mola przy pionierskich operacjach serca,
stypendysta Fundacji Alexander von Humboldt,
członek Polskiego i Niemieckiego Towarzystwa
Chirurgów, wieloletni ordynator Oddziału Chirurgii
Wojewódzkiego Szpitala w Łasku, laureat odznaczenia
łódzkiej Okręgowej Izby Lekarskiej „ZASŁUŻONY
NAUCZYCIEL LEKARZY”, delegat na okręgowe
zjazdy lekarskie w pierwszej kadencji OIL.

Wyrazy współczucia Rodzinie

składają

w imieniu Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi
prezes *Paweł Czekalski*,

w imieniu koleżanek i kolegów
z Delegatury Sieradzkiej OIL
wiceprezes ORL

i przewodniczący Delegatury Sieradzkiej
Włodzimierz Kardas

Z wielkim smutkiem
przyjeliśmy wiadomość
o śmierci w dniu 4 października 2019 r.

dr. n. med. **Bogdana Eckersdorfa**

wieloletniego Ordynatora Oddziału Chirurgii w Łasku,
naszego Ukochanego Szefa, Mentora i Wychowawcę.

Wyrazy głębokiego współczucia
dla Żony i najbliższej Rodziny
składają

Jego asystenci

Msza św. w intencji śp. dr. Bogdana Eckersdorfa
zostanie odprawiona 20 grudnia 2019 r. o godz. 17.00
w kościele św. Faustyny na Przylesiu w Łasku.

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość,
że 25 września 2019 roku, w wieku 90 lat
odeszła z grona członków
Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi

Doktor Janina Marczyńska

oddana pacjentom lekarz pediatra, społecznik,
wieloletnia przewodnicząca Koła Lekarzy Seniorów
Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi i delegat
na okręgowe zjazdy lekarskie, za zasługi na rzecz
społeczności lekarskiej uhonorowana złotą odznaką
„Zasłużony dla Samorządu Lekarskiego”

Wyrazy współczucia Rodzinie

składają

prezes Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi
Paweł Czekalski,

przewodnicząca Koła Lekarzy Seniorów
Krystyna Borysewicz-Charzyńska,

koleżanki i koledzy z Koła Lekarzy Seniorów łódzkiej OIL

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość
o niespodziewanej śmierci

Wojciecha Szrajbera,

wieloletniego dyrektora Wojewódzkiego Szpitala
Specjalistycznego im. M. Kopernika w Łodzi,
odznaczonego Złotą Odznaką za „Zasługi dla Samorządu
Lekarskiego” w 2006 r. przez łódzką Izbę Lekarską
jako wyraz uznania środowiska za postawę
podczas strajku lekarzy w szpitalu MSWiA.

Przez większą część życia zawodowego Wojciech
Szrajber związany był z łódzką służbą zdrowia,
m.in. jako Dyrektor Naczelny Zakładu Opieki Zdrowotnej
MSWiA w Łodzi, p.o. Dyrektora ds. Finansowo-
-Ekonomicznych łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego
NFZ, Zastępca Dyrektora Centrum Zdrowia Matki
Polki, a od 2007 r. Dyrektor Wojewódzkiego Centrum
Onkologii i Traumatologii im. M. Kopernika w Łodzi,
jednego z najważniejszych ośrodków leczenia
w Polsce, zwłaszcza w dziedzinie onkologii.

Łączymy się w bólu z Rodziną i Bliskimi.

dr Paweł Czekalski
prezes Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi

Barwy świata

Po raz dziewiętnasty w siedzibie Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi odbył się wernisaż Ogólnopolskiej Wystawy Fotograficznej Lekarzy, tym razem pod tytułem „Barwy świata”. W konkursie wzięło udział 31 medyków-fotografów z całego kraju, tegoroczna wystawa zyskała międzynarodowy charakter – jedna z uczestniczek konkursu przysłała swoje prace aż z Londynu.

ogólnopolska
wystawa
fotograficzna
lekarzy

Świat oczami lekarzy-fotografów jest nie tylko barwny, ale też niezwykle różnorodny. Wśród zdjęć znaleźć można zarówno pejzaże, jak i portrety, a nawet zdjęcia reportażowe. – *Od lat obserwuję rosnący poziom tego konkursu i jego profesjonalizację* – podkreśla Sławomir Grzanek, przewodniczący jury i kurator wystawy. – *I nie chodzi mi tylko o to, że od dwóch lat Izba przyjmuje prace na nośnikach cyfrowych, co pozwala nam, organizatorom ujednolicić formaty zdjęć i nadać wystawie profesjonalny charakter. Zmienia się i ewoluuje również podejście samych uczestników. Po nadesłanych pracach widać, że przykładają do swoich zdjęć dużo uwagi i wysiłku, myślą obrazem, a wielu z nich przedstawia fotograficzne*

cykle. To już nie jest fotografia amatorska. O wysokim poziomie fotografii nadesłanych na konkurs świadczyć może fakt, że obrady jury były długie i niezwykle burzliwe. Jury w składzie: Sławomir Grzanek, prezes Zarządu Łódzkiego Towarzystwa Fotograficznego i członek Związku Polskich Artystów Fotografików, Izabela Urbaniak, wiceprezes Okręgu Łódzkiego Związku Polskich Artystów Fotografików oraz Michał Ludwiczak, prezes Okręgu Łódzkiego Związku Polskich Fotografów Przyrody – przyznało trzy nagrody główne (nagrodzone prace prezentujemy na stronie obok):

– Złoty Obiektów otrzymał dr Jerzy Ratajski z Tomaszowa Mazowieckiego,

– Srebrny Obiektów otrzymał dr Wojciech Dyk z Warszawy,

– Brązowy Obiektów otrzymał dr Krzysztof Muskalski z Częstochowy. Przyznano też sześć wyróżnień.

Dodatkowo, przyznano nagrodę publiczności. Uczestnikom wernisażu najbardziej podobały się prace dr. Jacka Pypcia z Łodzi, który udokumentował na swoich zdjęciach ogromne obszary na Ukrainie porośnięte trującą rośliną – barszczem Sosnowskiego.

Otwierający wystawę Paweł Czekalski, prezes Okręgowej Izby

Lekarskiej w Łodzi, zwrócił uwagę na siłę oddziaływania obrazu – *Jest coś niesamowitego w obrazowaniu rzeczywistości. Czasem można na coś patrzeć i nie widzieć tej szczególnej umiejętności widzenia, gratuluję dzisiejszym laureatom.* Oglądając pokonkursowe prace nie sposób oprzeć się wrażeniu, że wspomniana umiejętność widzenia nie dotyczy ani fotografowanych obiektów, ani miejsc, w których zdjęcia powstawały. Zarówno portrety, jak i pejzaże pochodzą z najróżniejszych zakątków świata – miejsc bardzo egzotycznych i z małych, polskich miasteczek. Tę różnorodność doskonale widać w fotografiach doktora Jerzego Ratajskiego, laureata Złotego Obiektów, są tu zarówno pejzaże z Kazimierza nad Wisłą, jak i fascynująca perspektywa schodów w jednej z łódzkich kamienic. – *Inspiruje mnie architektura i natura* – mówi dr J. Ratajski – *Nie mam jeszcze odwagi fotografować ludzi, boję się przekroczenia bariery intymności. Jednak myślę o tym, by kiedyś zając się fotografią portretową i uliczną, codziennie się uczyć i obserwować rzeczywistość, może kiedyś dojrzeję do tego, by fotografować także ludzi.* ●



Laureaci tegorocznej edycji konkursu

Justyna Kowalewska

autorzy
prac

Bartosz Borkowski – lekarz anestezjolog, Łódź

Anna Bronowicz – lekarz nefrolog, Łomża

Andrzej Chruściel – lekarz chirurg, Jelenia Góra

Maria Magdalena Czapińska – lekarz dentysta, Zduńska Wola

Wojciech Dyk – lekarz kardiochirurg, Warszawa

Jacek Fąfrowicz – lekarz ortodonta, Częstochowa

Anna Kawińska-Hamala – lekarz rezydent kardiologii, Łódź

Emilia Kolińska – lekarz dentysta, Sieradz

Dorota Konieczna – lekarz stażysta, Kraków

Elżbieta Kowalczyk – lekarz radiolog, Elbląg

Danuta Krawczuk – lekarz medycyny, Łódź

Mirosława Kuchciak-Brancewicz

– lekarz pediatra i dermatolog, Łódź

Przemysław Lipiński – lekarz chirurg, Łódź

Piotr Łepeck – lekarz chorób wewnętrznych, Bydgoszcz

Aleksandra Majkut – lekarz stażysta, Łódź

Henryk Mazurek – lekarz, Jelenia Góra

Anita Muskalska – lekarz okulista, Londyn

Fot. Jerzy Ratajski – I miejsce



Fot. Jerzy Ratajski – I miejsce



Fot. Wojciech Dyk – II miejsce



Fotografować to znaczy wstrzymać oddech, uruchamiając wszystkie nasze zdolności w obliczu ulotnej rzeczywistości.

Henri Cartier-Bresson



Fot. Jerzy Ratajski – I miejsce



Fot. Krzysztof Muskalski – III miejsce

- Krzysztof Muskalski** – lekarz okulista, Częstochowa
Milena Padysz – lekarz gastroenterolog, Łódź
Wojciech Przybylski – lekarz chorób wewnętrznych, Bedoń
Lesław Pypeć – lekarz dentysta, Łódź
Jerzy Ratajski
 – lekarz pediatra, neurolog dziecięcy,
 Tomaszów Mazowiecki
Marek Rawski – lekarz chirurg, Wrocław
Wanda Rybak – lekarz pediatra i medycyny rodzinnej, Łódź

- Bolesław Sawicki**
 – lekarz chorób wewnętrznych i medycyny rodzinnej,
 Łowicz
Izabela Szpandrzyk-Ciepielska – lekarz otolaryngolog, Cieszyn
Danuta i Andrzej Szumny – lekarze, Zabrze
Hanna Woźniak-Kwiatkowska – lekarz dentysta, Płock
Łukasz Wroński – lekarz chorób wewnętrznych, Pabianice
Grażyna Żmudzińska
 – lekarz pediatra i medycyny rodzinnej, Biskupiec

autorzy
prac

Piękny wieczór, piękna Italia

Na łamach pisma „Panaceum”, tradycyjnie propagujemy inicjatywy wspierające działalność placówek medycznych, w których są leczone dzieci.

charytatywnie

W sobotę, 5 października, w hotelu Vienna House Andel's Lodz zainaugurowano nowy cykl wieczorów kulinarno-artystycznych „Świat u Przyjaciół”, którego organizatorem jest łódzkie Stowarzyszenie „Przyjaciele Świata”. Organizatorki (założycielki Stowarzyszenia) zaprosiły swoich gości na kolację „Bella Italia”, a pełne smaku i zapachu potrawy przeniosły gości do słonecznej Italii. Finezyjne potrawy przygotowały włoskie osobowości kulinarne i telewizyjne: Mariaceleste de Martino – dziennikarka i prezenterka wiadomości RAI News, Francesca Romana Barberini, znana z radiowych i telewizyjnych włoskich programów kulinarnych, Cristina Bowerman, szefowa kuchni z gwiazdką Michelin, którą zdobyła

jej rzymska restauracja „Glass Hostaria”. Wieczorną galę uświetniły występy gwiazd zaprzyjaźnionych ze Stowarzyszeniem, między innymi włoski wokalista światowego formatu, legenda Italo Disco – Francesco Napoli. Zaśpiewał także Nick Sinclair, amerykański artysta, mieszkający od dwunastu lat w Polsce.

Choć cykl jest nowy, to stowarzyszenie „Przyjaciele Świata” od lat organizują uroczyste kolacje charytatywne. Tę formułę przybrał oczywiście także wieczór „Bella Italia”. Biesiadnicy, w budującej liczbie trzystu sześćdziesięciu osób, wsparli tym samym szczytny cel kolacji organizowanej przez Stowarzyszenie „Przyjaciele Świata”. Dochód z biletów oraz fundusze zebrane podczas pierwszej kolacji z cyklu „Świat u Przyjaciół” zostaną przeznaczone na pomoc najmłodszym pacjentom w Klinice Dermatologii, Dermatologii Dziecięcej i Onkologicznej UM Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala im. dr. W. Biegańskiego w Łodzi oraz Specjalistycznemu Psychiatrycznemu Zespołowi Opieki Zdrowotnej Szpitala im. dr. J. Babińskiego w Łodzi.

Pełna emocji była charytatywna aukcja, którą poprowadziła dziennikarka i prezenterka telewizyjna Paulina Smaszcz-Kurzajewska. Licytowano przedmioty przekazane przez gwiazdy sztuki, kultury i sportu.

Rekordowa kwota: 21 tys. zł padła za kolację z Christiną Bowerman w jej rzymskiej restauracji. Równie wysoko (za 15 tys. zł) wylicytowano kolarz Ryszarda Bilana. Z dużym uznaniem spotkał się także rysunek aktora Anthony’ego Quinna (podarowany Stowarzyszeniu przez jego syna, Danny’ego Quinna) wylicytowany za 7 tys. zł. Cele Stowarzyszenia można wspierać przez cały rok, kupując kubki sygnowane rysunkiem i autografem znanych osób i inne gadzety wyprodukowane specjalnie na tę okazję. Jak podaje Stowarzyszenie na swojej stronie, zakupy dokonane na rzecz potrzebujących w latach 2017–2018 wyniosły ponad 360 tys. zł. Przypominamy, że w 2016 r. Fundacja na Rzecz Rozwoju Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi przyznała Stowarzyszeniu „Przyjaciele Świata” Honorowy Medal „Serduszko za Serce”, który jest podziękowaniem za lata wsparcia dla Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki otrzymanego od Stowarzyszenia.

Więcej szczegółów na temat serwowanych włoskich przysmaków oraz informacji o prezentujących się gwiazdach, można przeczytać, a nawet zobaczyć na stronie www.przyjacielewiata.pl.

Alina Paradowska



Cristina Bowerman, Francesca Romana Barberini, Mariaceleste de Martino to główne bohaterki tej edycji „Świata u Przyjaciół”

Fot. materiały prasowe Stowarzyszenia „Przyjaciele Świata”

Właściciele paznokciowego imperium wsparli fundację ICZMP

Magdalena i Dariusz Malaczyńscy, właściciele Indigo Nails – jednej z najprężniej rozwijających się firm w Łodzi i regionie, wsparli fundację ICZMP. W czwartek, 10 października br., na ręce dyrektora placówki – prof. Macieja Banacha, przekazali symboliczny czek na kwotę blisko

58 tys. zł – to całkowity zysk ze sprzedaży jednego z lakierów marki. Jak informuje szefowa Indigo Nails, akcja pod nazwą „Pomocna dłoń Indigo Nails” jest pierwszym, ale z pewnością nie ostatnim wsparciem łódzkiej placówki. Już zapowiedziano kolejną: znów sto procent zysku ze sprzedaży nowego

koloru z kolekcji Indigo Nails trafi do fundacji. Jak podkreśla M. Malaczyńska, jej firma kieruje swoje produkty do pań, więc ona chce wspierać instytucje działające na rzecz kobiet.

opr. ADT

źródło <https://www.iczmp.edu.pl>

Góry łagodzą i uczą pokory

W grudniu ubiegłego roku, na mocno oblodzonej kostce przy schronisku nad Morskim Okiem pierwszy raz wiązałam raki. Emocje, które mi wtedy towarzyszyły, skutecznie utrudniały sprawne operowanie przy paskach. Bo przecież zimno, rękawiczki grube, a ja i mój lęk wysokości zostaliśmy wystawieni na pierwszą poważną próbę.

Drobny śnieg delikatnie prószył z nieba, przy zmrożonej tafli stawu nie było żywej duszy. Cisza. Tylko wiatr cicho szumił między kamieniami. Tamten spacer zupełnie odmienił moje postrzeganie „łazenia po górach”. Przepadłam. Od pamiętnego grudniowego weekendu wracałam w Tatry przy każdej możliwej okazji. Tu odpoczywałam, ładowałam baterie.

Po pewnym czasie zauważyłam, że łatwiej radzę sobie z trudami codziennej pracy, że mam w sobie więcej cierpliwości, empatii. Pojawiło się mocne poczucie, że wspinanie robi ze mnie lepszego lekarza. Wspinaczka ściankowa, która koła nerwy w trakcie codziennych obowiązków w Łodzi, na dobre weszła mi w krew. W głowie narastała potrzeba wyjazdu „wyżej”...

Drugiego lipca, niecałe siedem miesięcy od pierwszego wbiecia styliska czekana w stromy tatrzański stok, stanęłam na szczycie jednego z najwyższych i najpiękniejszych gór na Kaukazie. Wyprawa na Kazbek (5054 m n.p.m.) była spełnieniem marzeń o zdobyciu pięciotysięcznika, sprawdzeniem swoich możliwości oraz umiejętności nabytych w trakcie ostatnich miesięcy. Decyzja o wyjeździe na ten konkretny szczyt umotywowana była czymś więcej. Kazbek jest celem popularnym wśród polskich wspinaczy. Technicznie nie przysparza wielu trudności. Pod względem logistycznym również. Ponadto jest relatywnie atrakcyjny cenowo. Te wszystkie cechy sprawiają, że chętnych na zdobywanie

szczytu nie brakuje, ale niestety nie zawsze są oni odpowiednio przygotowani do takich wypraw. Rokrocznie na zboczach góry zdarza się sporo wypadków, niestety również śmiertelnych. Mówi się, że Kazbek nie lubi singli. Szczeliny, często niewidoczne, bywają śmiertelną pułapką dla wspinaczy atakujących górę samotnie, jak i dla tych, którzy nieświadomi ryzyka, nie wiążą się liną.

Z powodu wzrastającej liczby poważnych wypadków oraz przypadków choroby wysokościowej, w 2016 r. powstał projekt „Bezpieczny Kazbek”. W ramach tego działania, fundacja MEDYK RESCUE TEAM, przy współpracy z Ambasadą RP w Tbilisi, realizuje dyżur polskich ratowników przy stacji Meteo – Bethlemi Hut u podnóża szczytu Kazbek, w paśmie Kaukazu, w Gruzji. Wszyscy ratownicy uczestniczą w projekcie społecznie, a wyposażenie i utrzymanie bazy możliwe jest dzięki sponsorom i darczyńcom. Projekt objął patronatem Polski Związek Alpinizmu. Dzięki uprzejmości kolegów po fachu w trakcie mojego pobytu w Bethlemi miałam możliwość wspomóc dyżurujących tam lekarzy i pracować razem z nimi przy realizacji projektu.

Co więcej, w barwach BK szturmowałam wierzchołek, gdyż moja puchówka okazała się nie być wystarczająco ciepła... ;-). Fachowość całego zespołu, kondycja fizyczna oraz gotowość niesienia bezinteresownej pomocy zrobiły na mnie ogromne wrażenie. Dzięki wsparciu sponsorów możliwości działania są bardzo szerokie. W ubiegłym roku wolontariusze projektu przeprowadzili ponad trzysta interwencji w trakcie dyżuru trwającego od lipca do końca września. Ponadto był to pierwszy sezon na Kazbeku, w którym nikt nie zginął. Pomijając moje osobiste emocje związane z atakiem szczytowym, który udało się przeprowadzić w rewelacyjnym

czasie i w dobrym stylu, miałam możliwość poznać wspaniałych ludzi, pełnych pasji, poczucia humoru i zwyczajnej ludzkiej serdeczności.

Życzę sobie, żebyśmy mieli na nizinach tyle empatii, ile dostrzegłam u polskich medyków na prawie czterech tysiącach metrów. Wspaniała przygoda! ●

Kamila Tokarska
rezydentka dermatologii
i wenerologii, Szpital im. WAM

lekarskie pasje



Od 2016 r., co sezon polscy lekarze realizują dyżur ratowniczy u podnóża szczytu Kazbek.



Kamila przyznaje, że wspinaczka pomaga jej w rozładowaniu stresu związanego z pracą w szpitalu.

Uroczysty „Wieczór z szantami”

W maju odbył się na Wielkich Jeziorach Mazurskich XX Jubileuszowy Rajd Żeglarski Klubu SZKWAŁ przy OIL w Łodzi, dlatego tegoroczny „Wieczór z szantami” miał uroczysty charakter. Oprawą muzyczną naszego dorocznego spotkania był koncert zespołu „Cztery Refy”.

sport
i rekreacja

To jeden z najbardziej znanych i najlepszych przedstawicieli tego gatunku muzyki, nic dziwnego, że zainteresowanie koncertem przekroczyło oczekiwania organizatorów, którymi tradycyjnie są Paweł Susłowski i piszący te słowa. Frekwencja w Klubie Lekarza była tak liczna, że konieczne było donoszenie z zaplecza brakujących krzeseł. Większość uczestników wieczoru doskonale zna utwory śpiewane i grane przez „Cztery Refy”, nic zatem dziwnego, że zdecydowanie wiele pieśni śpiewano wspólnie.

W tym roku w spotkaniu uczestniczyła kilkunastoosobowa grupa Koleżanek i Kolegów z Wielunia. To żeglarze często śpiewający wspólnie, *nota bene* doskonale znani członkom zespołu. Dlatego Maciej Łuczak mówił ze sceny, że nie wiadomo kogo bardziej słyszeć: zespół czy „Wieluniaków”. W końcowej części koncertu zespół dawał tylko podkład muzyczny, a śpiewała sala.

Przed koncertem odbyło wręczenie dyplomów zwycięskim załogom. O wynikach regat „Panaceum” już informowałem, ale z kronikarskiego obowiązku przypomnę, że pierwsze miejsce zajęła załoga pod dowództwem Pawła Kuźniaka z Wielunia, drugie miejsce Wojciech Retkiewicz z załogą, a trzecie – załoga Andrzeja Staszewskiego. Ten ostatni przygotował trzydziestominutowy film z jubileuszowych regat.

Dwudziestolecie naszego lekarzkiego żeglowania po egidą OIL w Łodzi to okazja do złożenia podziękowań

osobom, które przyczyniły się do powstania Klubu SZKWAŁ i których praca powoduje, że nasza grupa jest niezmiennie aktywna i w majowych regatach bierze udział ponad dwadzieścia jachtów. W tej grupie miejsce szczególne zajmuje Paweł Susłowski. Bez jego zaangażowania i kompetentnego działania nie byłoby klubu i regat. W imieniu wszystkich lekarzy-żeglarzy serdeczne podziękowania za dwadzieścia lat pracy!

Dziękuję także członkom zarządu klubu: Zdzisławie Jędrzejczak, Ireneuszowi Juzali i Wojciechowi Retkiewiczowi. W ostatnich latach aktywnie włączył się w organizację regat Michał Bobrski. Z satysfakcją patrzę na zwiększającą się w naszym gronie liczbę młodych lekarzy. To dobrze rokuje SZKWAŁOWI na kolejne dwadzieścia lat! ●

Ryszard Golański
komandor Klubu SZKWAŁ



Fot. R. Golański

Z pasji do kręgli

W sobotę 12 października 2019 r., w Centrum Handlowym Sukcesja, zorganizowano II Mistrzostwa Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi w Bowlingu. Organizatorem była Komisja Sportu i Rekreacji OIL w Łodzi.

W tym roku czynny udział wzięli przewodniczący tej Komisji, Ryszard Golański, który uzyskał bardzo dobry wynik. Na torach kręgielni „Król Kul” rywalizowało w sumie siedemnaście osób. Zawody poprzedziła rozgrzewka, podczas której uczestnicy mogli zapoznać się z systemem punktowania oraz dobrać odpowiednie kule.

Następnie rozegrano trzy pełne serie, a wyniki z każdej serii sumowały się do końcowego rezultatu. Przyznano puchary za trzy najlepsze miejsca w kategorii kobiet i mężczyzn. Miejsca przedstawiały się następująco:

III miejsce wśród kobiet – Kamila Wciśła-Zamojska (255 pkt),

II miejsce wśród kobiet – Anita Olszewska (257 pkt),

I miejsce wśród kobiet – Joanna Marchwicka (281 pkt);

III miejsce wśród mężczyzn – Piotr Hadam (310 pkt),

II miejsce wśród mężczyzn – Ryszard Golański (380 pkt),

I miejsce wśród mężczyzn – Maciej Pawłowski (522 pkt).

W każdej serii maksymalnie można było uzyskać trzysta punktów, a najwyższy wynik w serii osiągnął Maciej Pawłowski (214 punktów). ●

Maciej Pawłowski
organizator turnieju



Fot. M. Pawłowski

46 Maraton w Berlinie

Dwudziestego dziewiątego września tego roku miała miejsce już 46 odsłona Maratonu w Berlinie, jednego z najstarszych w Europie. Tegoroczny bieg przyniósł ogromny sukces młodej lekarki (27 l) z Tomaszowa Mazowieckiego – Marcie Bukowskiej, która okazała się najlepsza spośród 150 Polek startujących w tym biegu.

Z czasem 3:00:03 nasza koleżanka uplasowała się na 144 miejscu

w gronie ponad 13 tysięcy biegaczy z całego świata. Marta Bukowska jest największym sportowym odkryciem tego roku w biegach długodystansowych. W kategorii lekarzy wygrała w tym roku m.in. „Bieg Ulicą Piotrkowską” w Łodzi i „Półmaraton Wielu Kultur” w Piotrkowie Trybunalskim, a w sierpniu pokonała całą elitę profesjonalistek, zwyciężając w kategorii kobiet w łódzkim „Biegu Fabrykanta”.

Tegoroczny maraton w Berlinie ukończyła rekordowa liczba ponad 44 tysięcy uczestników i mimo deszczowej aury padło w nim wiele znakomitych rezultatów. Berliński maraton jest jednym z sześciu największych maratonów na świecie i tym bardziej cieszy tak piękny sukces przedstawicielki naszego zawodu. Trzeba pamiętać, że chętnych do startu w takim biegu jest często kilkadziesiąt tysięcy, dlatego poza elitą kwalifikacje zdobywa się w drodze losowania. Tak też stało się i w moim przypadku i z łutem szczęścia mogłem doświadczyć wyjątkowego przeżycia, jakim jest pokonanie 42 km 195 m i przekroczenie, wraz z innymi biegaczami, Bramy Brandenburskiej. Wynik 3:31:41 to dla mnie nowy rekord życiowy, który pozwolił mi znaleźć się wśród 15 procent przodujących w kategorii powyżej 55 lat, i jednocześnie zdystansować 35 tysięcy innych biegaczy. ●

Grzegorz Mazur

sport
i rekreacja

Maraton z Bramą
Brandenburską na
trasie to marzenie
wielu biegaczy



Fot. Materiały prasowe BMW Berlin Maraton

Polscy lekarze potęgą tenisową świata!

W pierwszych dniach sierpnia Wilno było areną zmagania 321 zawodników z 29 krajów w ramach 49. Tenisowych Mistrzostw Świata Lekarzy. Na czterech pięknych obiektach rozegrano łącznie 869 pojedynków w 48 kategoriach. Polska reprezentacja zanotowała najlepszy w historii występ zdobywając 31 medali (8 złotych, 5 srebrnych i 19 brązowych) i wygrywając klasyfikację medalową przed ekipami USA (7–5–0) i Litwy (6–5–16).

Nasza narodowa drużyna kobiet w składzie: Olesja Szpak, Agata Wojciuk, Anna Komar, Agnieszka Widzińska, Grażyna Martini-Kamińska i Bożena Kędzińska wygrała po dramatycznych bojach NATION CUP – po raz pierwszy w 49-letniej tradycji tych zawodów. Okazałe trofeum będzie gościło w Polsce przez rok

– aż do następnych Mistrzostw Świata, które zorganizują w październiku 2020 r. lekarze z Turcji.

Władze WMTS (World Medical Tennis Society) przyznały Polsce organizację mistrzostw w roku 2024 – to wielkie wyróżnienie i jednocześnie spore wyzwanie.

Równocześnie z zawodami sportowymi odbyła się dwudniowa konferencja naukowa, w trakcie której wybitni specjaliści z dziedziny m.in. medycyny sportowej i ortopedii dzielili się swoją wiedzą z uczestnikami szkolenia. Warto podkreślić wspólną organizację zawodów, pięknie przygotowane obiekty sportowe i niezawodny transport. Nad wszystkim czuwał główny organizator – rektor Akademii Medycznej w Wilnie prof. Remigijus Žaliūnas. Zwieńczeniem imprezy

była wykwintna kolacja na dziedzińcu Zamku Książąt Litewskich, w trakcie której wręczono zwycięskim drużynom piękne puchary.

Polscy zawodnicy nie zapomnieli również o odwiedzeniu grobów wielkich Polaków na cmentarzu na Rosie i w kryptach katedry Wileńskiej, a także wspaniałych zabytków i historycznych miejsc w Wilnie i okolicach.

Łódzką Izbę Lekarską reprezentowali: Wojciech Pietrzak (brązowy medal w singlu w kategorii +55, złoty medal w deblu w kategorii +50), Bogusław Rataj (brązowy medal w deblu w kategorii +60), Dariusz Obin (finalista turnieju pocieszenia w mikście w kategorii +60). ●

Lech Borkowski
wiceprezes PSTL

40 edycja MEDIGAMES – czy to profesjonalne zawody?

Jubileuszowe 40 Medigames (World Medical and Health Games, 22–29 czerwca 2019) zawiąły w tym roku do Budvy – największego nadmorskiego kurortu Czarnogóry.

sport
i rekreacja

Tradycyjnie medycy z całego świata, mający powiązania ze sportem, wybrali się tam bardzo licznie. Odliczyli się reprezentanci ponad czterdziestu krajów, co dało liczbę przekraczającą tysiąc dwustu zawodników, zdecydowana większość przyjechała z grupą „swoich wiernych kibiców” – z rodzinami, z którymi chcieli spędzić wspólnie czas.

Podobnie jak przed rokiem, moim kompanem sportowym był dr Zenon Krukowski z Międzyrzecza. Bardzo cieszę się, że z nami poleciał, gdyż jest dla nas już jak rodzina, a córka moja Mia traktuje go jak „przyszwanego dziadka”.

Czarnogóra przywitała nas piękną pogodą, która przez kolejne dni nie zmieniała się, a upały doszły do trzydziestu ośmiu stopni Celsjusza.

Niedziela tradycyjnie minęła nam na rejestracji w centrum Medigames, spotkaniach ze znajomymi z Polski i świata oraz zwiedzeniu najbliższej okolicy. Od poniedziałku – początek rywalizacji sportowej! Stadion lekkoatletyczny jest super zlokalizowany. Na jego tyłach nadmorska promenada i morze, nic tylko iść i się kąpać. Jednak sam obiekt pozostawiał wiele

do życzenia. W rywalizacji na gorzej przygotowany obiekt lekkoatletyczny niestety wygrywa bezapelacyjnie. Na boisku głównym nie ma trawy, jest po prostu klepisko – więc będziemy rzucać oszczepem w piach – pierwszy raz zdarzyło mi się coś takiego na zawodach sportowych. Na boisku treningowym, gdzie zorganizowano rzuty dyskiem, młotem oraz pchnięcie kulą zupełnie odwrotnie: dominuje wysoka trawa, a rzutnia do dysku i młota z pozrywaną siatką w dodatku blisko drogi i chodnika! Niebezpieczeństwo „latających talerzy” naprawdę duże. Oczywiście brak jakiegokolwiek zadaszenia i tylko betonowe schody do siedzenia dopełniły całości obrazu.

Jednak sport jest w stanie pokonać wiele przeciwności, a emocje sportowe oraz rywalizacja wzięły górę na tymi wszystkimi niedogodnościami.

Wynik sportowy naszej dwuosobowej ekipy był dobry. Poprawione zostały wyniki z ubiegłego roku – i to zdecydowanie jest sukces, ale nie przełożyło się to na kolory medali. Musieliśmy zadowolić się mniejszą liczbą złotych medali, a głównie srebrnymi – zresztą ja swoje złoto w kuli, bo długo prowadziłem, straciłem w ostatnim pchnięciu w ostatniej kolejce – pomimo poprawienia rekordu życiowego. Widać konkurencji ciężko trenowali.

Na stadionie spotkałem tylko jedną lekarkę z Polski, która również z powodzeniem uczestniczyła w zawodach. Była to okazja, by wymienić się swoimi spostrzeżeniami na gorąco – i to dosłownie – na dworze było ponad trzydzieści pięć stopni w cieniu, co daje na płycie stadionu pewnie około czterdziestu...

Wtorek i czwartek to dni rywalizacji oszczepniczej w różnych

kategoriach wiekowych. Zacięta walka do ostatniego rzutu, mimo najlepszego wyniku w sezonie, pozwoliła mi zająć tylko trzecie miejsce.

Środa była dniem przerwy od sportowej rywalizacji. Za to piątek to ostatni dzień zmagania lekkoatletów na Medigames. Dla nas bardzo ciężki, ponieważ uczestniczyliśmy w dwóch konkurencjach: rzucie dyskiem i młotem. Okazało się, że z Czarnogóry nie wyjadę ze złotym medalem. Mimo tych wielu przeciwności losu mogliśmy się cieszyć z bardzo bogatego dorobku medalowego (łącznie w ośmiu startach zdobyliśmy osiem medali).

W rozmowach po zawodach ze swoimi bliskimi znajomymi, a jednocześnie rywalami, okazało się, że do sukcesów Niemców – którzy w tym roku wygrali klasyfikację medalową na Medigames, w znacznym stopniu przyczyniło się wsparcie, jakie otrzymują od swojej Izby Lekarskiej, poprzez włączenie ich – o ile chcą – do różnych klubów sportowych, które wspomagają ich rozwój. Patrząc na progres, jaki uczynili, liczę na to, że nasza NIL wesprze i zjednoczy wszystkich lekarzy-sportowców w jedną drużynę. Chciałbym, aby w przyszłym roku do Portugalii poleciała duża grupa lekarzy sportowców w barwach narodowych z wielu izb lekarskich jako reprezentacja Polski, by zdobywać kolejne medale. ●

Włodek Dłużniński

Informacja z ostatniej chwili! Do Komisji Sportu i Rekreacji ORL w Łodzi dotarł e-mail o sukcesie jeszcze jednego zawodnika, przedstawiciela łódzkiej OIL – Andrzeja Kacała, zdobył brązowy medal w tenisie stołowym w deblu.



Autor w gronie rywali oszczepników

Lekarskie święto sportu

XVII Letnie Igrzyska Lekarskie w Zakopanem 2019

Od 4 do 8 września, już po raz siemnasty Zakopane gościło lekarzy z całej Polski wraz z osobami towarzyszącymi na Igrzyskach Lekarskich. Tym razem gości spotkało wielkie



Złoto w squashu zdobył dr Rafał Drygalski z łódzkiej OIL – na zdjęciu w środku

zaskoczenie... Coś, co nie zdarzyło się od kilku lat... Była bardzo ładna pogoda! Dzięki temu remont obiektu COS-u (wszędzie było pełno ziemi, błota i kamieni, więc dobrze, że nie padało) nie był aż tak uciążliwy.

Impreza jak zwykle świetna, należy pochwalić Macieja Jachymiaka, że po tylu latach ciągle z takim samym zaangażowaniem wszystko organizuje.

W tym roku łódzka Izba Lekarska mogła pochwalić się dużą reprezentacją. Uczestniczyliśmy praktycznie we wszystkich konkurencjach, zarówno indywidualnych, jak i drużynowych i to z dobrym skutkiem. Możemy pozazdrościć Śląskiej Izbie Lekarskiej, która potrafiła ubrać swoją reprezentację w jednolite stroje, aby wyróżnić ich na tle pozostałych sportowców.

Ale to nie szata zdoła zadowolić tylko... w sporcie... wyniki.

A te naprawdę robią wrażenie.

Zdobyliśmy indywidualnie w różnych konkurencjach i startach 59 medali, w tym 25 złotych, 21 srebrnych oraz 13 brązowych, ponadto nasze drużyny: w siatkówce 40+ – złoto, w koszykówce seniorzy – srebro, brązowymi medalami musiały zadowolili się drużyny koszykówki – open, piłki nożnej, siatkówki – open i siatkówki plażowej.

Jeśli przeliczymy liczbę medali na liczbę startujących lekarzy (członków łódzkiej OIL), mamy naprawdę dobry współczynnik.

Mam nadzieję, że te nasze sukcesy zachęcą tych wszystkich, którzy dotąd z różnych przyczyn nie wybrali się na Igrzyska Lekarskie do Zakopanego, do zmiany planów na przyszłoroczny wrzesień i zobaczymy ich tam w akcji. ●

Włodek Dłużyński

sport
i rekreacja

WYNIKI

BARTOSZ BOROŃSKI

Złoto – pływanie: 50 m stylem dowolnym, 50 m stylem grzbietowym, 50 m stylem motylkowym, 100 m stylem dowolnym, 100 m stylem zmiennym, 400 m stylem dowolnym

Srebro – sztafeta 6 x 50 m stylem dowolnym

MAŁGORZATA CZAPLA

Złoto – pływanie: 50 m stylem dowolnym, 50 m stylem grzbietowym, 100 m stylem dowolnym, 100 m stylem klasycznym, 400 m stylem dowolnym

WŁODZIMIERZ DŁUŻYŃSKI

Srebro – pchnięcie kulą, rzut ciężarkiem, rzut oszczepem

Brąz – rzut dyskiem

MAREK DRUCH

Złoto – rzut dyskiem

Brąz – badminton debel, tenis ziemny debel, bieg na 100 m

RAFAŁ DRYGALSKI

Złoto – squash

SZYMON GAŁCZYŃSKI

Złoto – kolarstwo – jazda indywidualna na czas, kolarstwo szosowe – dystans 76 km, kolarstwo górskie

ANDRZEJ KACAŁA

Złoto – skok wzwyż – nowy rekord Igrzysk w swojej kategorii wiekowej

Srebro – badminton debel, skok w dal, tenis ziemny debel, tenis stołowy

Brąz – badminton, badminton mixt, LA sztafeta 4 x 100 m

DAGNA KLEPACZKA

Złoto – skok wzwyż

OSKAR KUBLIN

Srebro – kolarstwo – jazda indywidualna na czas, kolarstwo szosowe – dystans 76 km

Brąz – kolarstwo górskie

JAROSŁAW LESMAN

Złoto – LA sztafeta 4 x 100

Brąz – badminton debel, rzut ciężarkiem, tenis ziemny debel

DAWID NOWAK

Srebro – cross country, bieg na 1500 m, triathlon

Brąz – bieg na 5000 m

KATARZYNA PELIŃSKA

Złoto – bieg na 100 m, skok w dal

Srebro – badminton

Brąz – badminton debel

ANNA POTOCZNA

Złoto – kolarstwo górskie

ANNA SKRZYPEK

Brąz – skok w dal, skok wzwyż

PIOTR SKRZYPEK

Złoto – sztafeta 6 x 50 m stylem dowolnym

Srebro – skok w dal, skok wzwyż, pływanie: 50 m stylem dowolnym, 50 m stylem grzbietowym, 50 m stylem motylkowym, 100 m stylem dowolnym, 100 m stylem klasycznym, 100 m stylem zmiennym

Brąz – skok w dal, skok wzwyż, pływanie: 50 m stylem dowolnym, 50 m stylem grzbietowym, 50 m stylem motylkowym, 100 m stylem dowolnym, 100 m stylem klasycznym, 100 m stylem zmiennym

JOANNA URBANIAK

Srebro – badminton, badminton mixt

Brąz – badminton debel

EWA ZIMNA-WALENDZIK

Złoto – pływanie: 50 m stylem dowolnym, 50 m stylem grzbietowym, 50 m stylem motylkowym, 100 m stylem dowolnym, 100 m stylem zmiennym, 400 m stylem dowolnym

DRUŻYNA KOSZYKÓWKI

Brąz

Sebastian Dubel

Wojciech Jankowski

Piotr Kosielski

Radostaw Kubiak

Paweł Kubiński

Piotr Pietryka (gościnnie

z OIL w Warszawie)

Kajetan Pstrągowski

Jakub Żabierek

Sebastian Żabierek

DRUŻYNA KOSZYKÓWKI – SENIORZY

Srebro

Marcin Ciesielski

Marcin Domżański

Wojciech Jankowski

od. na s. 38

Na jesienne smutki: Euro-Dialog

drobne
przyjemności



W końcu sierpnia bieżącego roku, przeglądając prasę codzienną, znalazłam ogłoszenie sygnowane przez Euro-Dialog o możliwości uczestniczenia (bezpłatnie!) w kursach języka angielskiego w roku akademickim 2019/2020 dla osób pięćdziesiąt plus. Kursy określano jako: A1 – dla początkujących, A2 – dla nieco zaawansowanych i B1 dla średniozaawansowanych.

Należało zgłosić się do sekretariatu na czwartym piętrze łódzkiego ŁDK i – do ewentualnego zakwalifikowania na odpowiedni poziom – rozwiązać test językowy. Ponieważ mój plus powyżej pięćdziesiąt lat jest dość obszerny, osoba rozdająca komputery z testem obsługiwała mnie chyba z niejakim niedowierzaniem (*ageism?*). No, ale udało się,

przebrnęłam z sukcesem przez sto pytań i zakwalifikowałam się do grupy B1. Następnie wypełniłam odpowiednie „studenckie rubryki” i – uważa – podpisałam (przyznam, że był to akt desperackiej odwagi) klauzulę, że gdy opuszczę ponad dwadzieścia procent spośród planowanych stu dwudziestu godzin zajęć – decyduję się na uiszczenie kary w wysokości dwóch tysięcy złotych. Kara, jak widać, obłudnie wysoka dla emeryta.

Ale: raz kozie śmierć! Trzydziestego września zaczęłam nauki. Grupa liczy dziewięć pań i trzech panów w przedziale wiekowym głównie pięćdziesiąt z małym i średnim plusem i ja – osiemdziesiąt z niejakim minusem. *The teacher*, pani Beata ewidentnie emanuje doświadczeniem w nauczaniu języka obcego i świetnym kontaktem z uczniami. Wartkie tempo, częste zmiany tematów, liczne, umiarkowanie trudne „kartkówki” gramatyczne i doprawdy wielkie poczucie humoru zarówno lektorki, jak i słuchaczy spowodowały, że moje obawy, czy wytrzymam trzy godziny lekcyjne z kwadransem przerwy, okazały się (jak na razie po pierwszych lekcjach) płonne. Wielce zabawny wydał mi się fakt, że większość osób nauczanych na pytania, co ich najbardziej w życiu denerwuje, odpowiadała, wymieniając podobne

programy informacyjne czy nazwiska tych samych polityków. Przekrój zawodów, które uczniowie wykonywali przed emeryturą, jest bardzo szeroki. Mamy informatyków, ogrodników, nauczycieli, lekarzy, socjologa, a nawet aktorkę. Prowadząca do krótkich dialogów między uczniami dobierała coraz to nowe pary i grupki w coraz to nowych układach. Mój sąsiad po lewej, sympatyczny (i przystojny!) Wiktor jest trochę jakby ode mnie bardziej zaawansowany, sąsiadki zaś po lewej (Alicja i Jolanta), podobnie jak ja miały niejakie kłopoty z nazywaniem po angielsku masy różnych owoców, warzyw i mięs.

W deszczowy, wietrzny wielce nieprzytulny jesienny dzień, to były doprawdy świetne godziny. Lekcje finansowane są przez Europejski Fundusz Społeczny i łódzki Program Regionalny. Pisemna praca domowa po pierwszych zajęciach sprawiła mi trochę więcej trudności niż gramatyka „używana” podczas spotkania, ale wyraźnie odczuwam gotowość do powstawania w mojej mózgowicy przynajmniej kilku nowych neuronów. Trzymam kciuki za własną wytrwałość, nienajgorsze zdrowie potrzebne do kontynuacji działań i oczywiście *mindfulness*. ●

Krystyna Borysewicz-Charzyńska



WYNIKI

cd. ze s. 37

Radosław Kubiak
Paweł Kubiński
Marcin Mazerant
Piotr Wierzbński

DRUŻYNA PIŁKI NOŻNEJ – KLUB STL

Brąz
Łukasz Cybulski
Grzegorz Golański
Michał Groblewski
Paweł Hylewski
Andrzej Józwiak

Łukasz Krotowski
Marcin Parzyszek
Łukasz Rajchert
Marcin Strumiłło

DRUŻYNA SIATKÓWKI 40+

Złoto
Tomasz Chejchman
Łukasz Gwoździński
Konrad Jankowski
Mirosław Kanicki
Wojciech Kusak (gościnnie)

kolega z Katowic)
Maciej Kuzan
Piotr Stachlewski

DRUŻYNA SIATKÓWKI OPEN

Brąz
Marcin Czekąta
Rafał Długozima
Marek Grządziel
Arkadiusz Pawlik
Piotr Podolski
Bartosz Rychlewski

Krzysztof Stanek
Daniel Szyjduk
Marcin Zdierak

DRUŻYNA SIATKÓWKI

PLAŻOWEJ OPEN

Brąz
Marcin Czekąta
Marcin Zdierak

Wyniki spisane ze strony Igrzysk Lekarskich na dzień 15 października 2019 r.

Serdeczne podziękowania dla Pana Profesora dr. hab. n med. **Jarosława D. Kasprzaka** – kierownika Katedry i Kliniki Kardiologii UM mieszczącej się w WSSz im. dr. Władysława Biegańskiego za objęcie kompleksową, profesjonalną i rzetelną opieką kardiologiczną na najwyższym poziomie naszego męża i ojca – Wawrzyńca Loby.

Nasz ojciec, mimo swojego wieku, pacjentem kardiologicznym z niepewnym rokowaniem został nagle.

Zespół Pana Profesora z dużym zaangażowaniem i kunsztem zawodowym, bardzo sprawną organizacją oraz sumiennością szybko przeprowadził diagnostykę i wprowadził leczenie ratujące życie naszego seniora.

Szczególnie pragniemy podziękować Panu dr. **Łukaszowi Janowskiemu** z Pracowni Kardiologii Interwencyjnej za niezwłoczne przeprowadzenie koniecznego, wysokospecjalistycznego zabiegu interwencyjnego, mimo braku współpracy z pacjentem. Nasze podziękowania kierujemy także do Pani dr **Magdaleny Kusińskiej** z nowoczesnego Odcinka Intensywnej Opieki Kardiologicznej oraz Pana dr. **Macieja Tymińskiego** z Odcinka Kardiologii Ogólnej. Dzięki Państwa umiejętnościom zawodowym, odpowiedzialności, wiedzy i doświadczeniu, zaangażowaniu i sumienności nasz senior nadal jest z nami.

Gorąco dziękujemy wszystkim lekarzom dyżurnym, przede wszystkim za gotowość do niesienia pomocy, otwartość, eksperyencję, a Pani dr **Karolinie Frynas** także za serdeczność i troskę w kontaktach z pacjentem i nami, rodziną zaskoczoną stanem zdrowia pacjenta, ale także przyjaźnością szpitala i jego pracowników.

Z całego serca dziękujemy także Paniom pielęgniarkom i Panom pielęgniarkom z Odcinka Intensywnej Opieki Kardiologicznej za ofiarność, życzliwość, zrozumienie i otwartość na indywidualne potrzeby pacjentów. Jesteśmy wdzięczne za współpracę, cierpliwość, empatię i ciepło, jakimi otaczani są cierpiący, na ogół wiekowi

pacjenci z wieloma schorzeniami, nie tylko kardiologicznymi.

Życzymy zespołowi Pana Profesora, który z pasją wykonuje swój zawód, dalszych sukcesów w pracy klinicznej i dydaktycznej.

Żona i córki Wawrzyńca Loby

Szanownemu Doktorowi **Józefowi Rafalskiemu**, specjalście chorób wewnętrznych, wieloletniemu dyrektorowi Miejskiej Przychodni „Dąbrowa” położonej w Łodzi przy ul. Felińskiego 7 gratulacje z okazji 50-lecia pracy zawodowej,

składają współpracownicy.

W związku z przejściem na emeryturę dołączamy życzenia wszelkiej pomyślności i zdrowia oraz podziękowanie za razem przepracowane lata.

Drogi Kolego, Doktorze Józefie, byłeś nam Szefem, ale też mentorem, przyjacielem i towarzyszem w życiowych dramatach i trudach losu, za co szczególnie dziękujemy.

Współpracownicy i Dyrekcja Miejskiego Centrum Medycznego „Górna” w Łodzi

Prezes ORL w Łodzi
dr Paweł Czekalski

Szanowny Panie, Niniejszym składam wyrazy podziękowania dla personelu Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi, a w szczególności dla Pana **Wojciecha Łukomskiego**.

Dotknęły mnie poważne problemy zawodowe, a rozwiązanie części z nich pozostawało w gestii OIL.

Pan Wojciech Łukomski wykazał się nie tylko dużą fachowością i sprawnością, lecz również ogromną empatią, okazał ponadstandardową pomoc i zrozumienie.

Raz jeszcze serdecznie dziękuję,
Krzysztof Pilarski

Za pośrednictwem pisma „Panaceum” pragnę złożyć serdeczne podziękowanie dr. n. med. **Arkadiuszowi Przybyłowi** z Oddziału Chirurgii Onkologicznej Wojewódzkiego Wielospecjalistycznego Centrum Onkologii

im. M. Kopernika w Łodzi za opiekę i duchowe wsparcie w czasie mojego pobytu na tym oddziale. Doktor Arkadiusz Przybył jest wspaniałym, cierpliwym, ciepłym człowiekiem i moim szczęściem było to, że trafiłam pod Jego opiekę. Życzę Doktorowi dużo zdrowia, siły i sukcesów w pracy i w życiu.

*Wdzięczna pacjentka
Grażyna Waganiak*

Do wiadomości OIL w Łodzi wpłynęło podziękowanie, skierowane na ręce Pana Doktora **Marcina Kęsiaka** – kierownika Oddziału Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka Ośrodka Szpitalnego im. M. Madurowicza w Łodzi.

Chciałabym na Pana ręce złożyć podziękowanie dla całego zespołu personelu oddziału, którym Pan kieruje: za opiekę, troskę i tak naprawdę uratowanie życia mojej wnuczce Jagnie Kalinowskiej. Jagna urodziła się 24 maja 2019 r., w 26 tygodniu ciąży, ważąc jedynie ok. 700 g. Dotychczas jeszcze jej nie widziałam i cały jej los był w Państwa rękach.

Sama jestem lekarzem psychiatrą i od blisko 40 lat pracuję jako ordynator w Szpitalu Psychiatrycznym w Gostyninie. Znam sytuację w służbie zdrowia, niedostatki kadrowe i finansowe, dlatego tym bardziej przepiętna mnie wdzięczność. O wysokich kompetencjach pracujących na Oddziale Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka lekarzy, położnych, pielęgniarek świadczą fakty. Wiem od moich dzieci o wielkiej życzliwości, cierpliwości i wytrwałości personelu. Dotyczy to nie tylko maleńkich pacjentów, ale i ich bliskich. Przez blisko cztery miesiące otrzymywali Waszą uwagę, czas, wsparcie psychiczne i naukę. Odczuwam niepokój przed przyszłością i obawiam się jako babcia o dalsze losy Jagny, ale to, co spotkało ją dotychczas od pracowników służby zdrowia, daje nadzieję. Winston Groom napisał kiedyś, że „cuda zdarzają się codziennie”. Ostatnie miesiące, również dzięki

podziękowania

Państwa talentowi i pracy pozwalają mi łatwiej uwierzyć w słowa pisarza.

Z całego serca dziękuję lekarzowi prowadzącemu dr **Ewie Welfel**, wszystkim lekarzom dyżurnym, konsultantom, pielęgniarkom, położnym i salowym. Życzę wielu sukcesów w pracy.

Anna Kalinowska

Cieszę się, że trafiłam do renomowanego, cieszącego się tak dobrą opinią Oddziału Klinicznego Okulistyki w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym im. N. Barlickiego w Łodzi, kierowanym przez Pana prof. dr. hab. med. **Wojciecha Omuleckiego**. Dziękuję serdecznie Panu dr. hab. n. med. **Michałowi Wilczyńskiemu** za fachowe, z dobrym skutkiem oraz bezstresowe (związane z moimi schorzeniami) przeprowadzenie u mnie operacji zaćmy. Dziękuję również lek. **Bartoszowi Bilińskiemu** za szczegółowe badanie wstępne i końcowe, dokładną informację związaną z moim stanem okulistycznym, zabiegiem i dalszym postępowaniem.

Oczywiście również dziękuję za opiekę i serdeczność personelowi pielęgniarskiemu, a Pani z Izby Przyjęć za pomoc w wypełnieniu dokumentacji medycznej związanej z moim przyjęciem do szpitala.

*Wdzięczna pacjentka
Anna Motycka-Wranicz*

Serdecznie dziękuję Pani Doktor **Aleksandrze Pośpiech-Żabierek** z Oddziału z Oddziału Klinicznego Okulistyki USK im. N. Barlickiego w Łodzi za leczenie nawracającego ropnia woreczka łzowego lewego oka, które trwa od 26 lutego 2019 r. do chwili obecnej. Jestem pełna podziwu dla ogromnej wiedzy medycznej i zaangażowania Pani Doktor w tej niełatwej pracy, gdy stara się za wszelką cenę pomóc. Skierowała mnie także na konsultację laryngologiczną do dr. Kozłowskiego. Jeszcze raz bardzo serdecznie dziękuję Pani Doktor.

*Z wyrazami szacunku i uznania
Marianna Pawlak*

Podziękowania dla **Komisji Bytowej ORL** w Łodzi

Droży Państwo – członkowie Komisji Bytowej ORL w Łodzi, w piątej, szóstej, siódmej i ósmej kadencji.

Serdecznie dziękujemy za pomoc finansową, wsparcie otrzymane od łódzkiej Izby Lekarskiej, po śmierci naszego Taty – śp. dr. Sławomira Królaka z Wieruszowa. Pomoc z Komisji Bytowej Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi bardzo nam pomogła w trakcie naszej nauki w szkole średniej i podczas studiów.

Z wyrazami wdzięczności

*Maciej Królak
absolwent Turystyki i Rekreacji AWF
we Wrocławiu i Geografii
Uniwersytetu Wrocławskiego*

*Magda Królak
absolwentka Turystyki i Rekreacji AWF
we Wrocławiu i Filologii Stowiańskiej
Uniwersytetu Opolskiego*

Nadzieje kontra obawy, czyli co nas czeka

z listów do redakcji

Wiadomo, że podróże kształcą, tylko trzeba wiedzieć, czego się oczekuje i właściwie przetwarzać doznane wrażenia. W ostatnim czasie bardzo dużo podróżuję po Polsce i mam okazję wiele widzieć. Budująco wpływa zmieniająca się na lepsze struktura mijanych podczas podróży miejscowości. Często niewielkie miasteczka, a nawet wsie, eksponują swoje walory zarówno architektoniczne, jak i przyrodnicze. Kiedyś dawne budowle i wiejskie dworki uważane za niepotrzebne, popadały w ruinę. Obecnie eksponuje się je po starannym odrestaurowaniu i nawet, gdy mają aktualnie inne przeznaczenie (hotele lub miejsca rozrywki) zaczynają istnieć na nowo.

Po raz pierwszy w tym roku widziałem Puszczę Niepołomiczą i zamek w Niepołomicach, który już nie jest ostoją dla orszaku królewskiego

w czasie łowów, ale hotelem. Mimo to odnowiony nie tylko sam zamek, ale i otoczenie daje nadzieję na przekazanie przyszłym pokoleniom tego, co było kiedyś takie wspaniałe w naszej historii. Podobnie zadziwił mnie piękny zamek krzyżacki w Gniewie, który widziałem w młodości, ale wówczas był zaniedbany i niewykorzystany.

Co budzi obawy? Rozwijająca się na żywioł turystyka, szczególnie dotyczy to znanych miejscowości. Na szczęście miejscowości mniej znane, a często bardziej atrakcyjne niż te renomowane zachowują spokój, przestrzeń, czyste powietrze i stwarzają świetny klimat do dobrego wypoczynku. Przykry jest fakt, że coraz więcej młodych ludzi omija to, co piękne i warte obejrzenia, przedkładając „towarzystwo komórek” i ich łatwo dostępną wątpliwej jakości rozrywkę. Smartfony obserwuje się

w rękę już przedszkolaków i strach pomyśleć, że w niedługim czasie noworodki będą się już rodzić z tymi, niewątpliwie pożytecznymi urządzeniami w dłoni, ale nie na etapie przedszkolnym czy nawet wczesnoszkolnym. Właściwa równowaga wpływu środowiska na nasze życie i rozwój zostały zachwiana, a negatywne skutki tego coraz bardziej są widoczne.

Nadzieję i obawy zawsze towarzyszyły ludziom, ale ważne, żeby była między nimi równowaga. Niestety sytuacja, w jakiej teraz się znaleźliśmy, powoduje przewagę tych drugich. Chciałbym byśmy się opamiętali i chociaż częściowo wrócili do dawnych dobrych tradycji. Mój optymizm daje mi taką nadzieję. ●

*Krzysztof Papuziński
senior optymisty*

Poziomo

- A1** wybitny nefrolog, przewodniczący Okręgowego Sadu Lekarskiego w Łodzi w pierwszej kadencji
- A10** ostre narzędzie chirurgiczne
- C1** typ lasu
- C7** skrajność w poglądach
- D3** ekranizowana powieść Emila Zygadłowicza
- E1** chłop wielkoruski
- E7** wypełnianie obowiązków za ordynatora
- G1** gaz używany do produkcji glikolu
- G11** artysta rzeźbiący w metalu
- H7** wpływ pogody na ludzki organizm
- I1** objawy wytwórcze
- I13** porcja amfetaminy wciągana nosem
- J4** obecność pasożytów w organizmie żywiciela
- K1** Christie, autorka kryminałów
- K11** komórka rozrodcza

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A										22				7		
B							14									26
C									1	19				23		9
D				18												
E	4	17						13			11					
F																
G	21					25										
H	16						15				24					6
I					2				20				3		10	
J	5															
K				8			12									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

Rozwiązanie krzyżówki w postaci hasła prosimy przestać na nasz adres pocztowy lub e-mailowy z dopiskiem: **KRZYŻÓWKA NR 11/2019** do 30 listopada 2019 r. Prosimy o podawanie swoich adresów pocztowych.

Spośród rozwiązań zostaną wylosowane trzy prawidłowe. Nazwiska osób nagrodzonych podamy w „Panaceum” nr 1-2/2020. Nagrodami będą książki – niespodzianki.

Życzymy miłej zabawy!

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z NR 7-8/2019: URLOPOWE DROGI RELAKSEM DLA STÓP
 Z grona Czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania, wylosowani zostali: **Antoni Baśnik i Janina Plewińska** z Łodzi oraz **Krystyna Kejna-Duś** z Wieruszowa. Wylosowanym lekarzom serdecznie gratulujemy wygranej! Nagrodę książkową wyślemy pocztą.

**krzyżówka
11/2019**

**BIURO OIL „PANACEUM”
UL. CZERWONA 3
93-005 ŁÓDŹ**
**E-MAIL:
PANACEUM@OIL.LODZ.PL**

Pionowo

- 1A** patologia ucha z unieruchomieniem strzemiączka
- 3A** przewlekła choroba skóry o podłożu immunologicznym
- 4D** kapadocka bogini wojny, rzymska Bellona
- 4I** legenda
- 5A** hormon antydiuretyczny
- 7A** ostry niezżyt nosa
- 7H** pozioma część stołu
- 9C** zaburzenia mowy po urazie języka
- 10A** nocne marzenia
- 11G** część seta w tenisie ziemnym
- 12A** parking dla statków
- 14A** konkludowanie
- 16A** radiologiczne badanie układu chłonnego

2						1		
				3				
	4		5			3		2
					9	8		
		5		7			9	
			6					
			3				6	
					1			9
	7	3		9	8		4	

sudoku

Zasady gry Sudoku są niezwykle proste. Kwadratowa plansza jest podzielona na dziewięć identycznych kwadratów 3 x 3 – w każdym z nich znajduje się dziewięć komórek. Zadaniem jest wypełnienie wszystkich komórek planszy cyframi od 1 do 9. W każdym wierszu i każdej kolumnie dana cyfra może występować jedynie raz.

EKG

wczoraj, dziś i jutro

X Jubileuszowa Konferencja Naukowa

23/11/2019



Katedra i Klinika Kardiologii
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi



Fundacja dla
Uniwersytetu Medycznego
w Łodzi

www.ekg.umed.pl

Aula 1000
Centrum Dydaktyczne
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

ul. Pomorska 251, Łódź

PCM Pabianickie Centrum Medyczne

Sp. z o.o.

ZATRUDNI
Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o.
podejmię współpracę ze specjalistami z zakresu:

- CHOROÓB PŁUC,
- NEUROLOGII DZIECIĘCEJ,
- KARDIOLOGII,
- NEFROLOGII,
- ORTOPEDII I TRAUMATOLOGII NARZĄDU RUCHU,
- NEUROLOGII

praca w Przychodni
Specjalistycznej

praca w Przychodni
Specjalistycznej
i w oddziałach
szpitalnych

Oferujemy:

Pracę w pełnym wymiarze czasu pracy lub zatrudnienie w niepełnym wymiarze, pracę na dyżurach lekarskich w oddziałach. Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej. Stałe i stabilne zatrudnienie. Warunki finansowe do uzgodnienia.

Wymagania w stosunku do kandydatów:

- aktualne prawo wykonywania zawodu,
- wykształcenie wyższe medyczne - II stopień specjalizacji lekarskiej lub ukończona specjalizacja w trybie jednostopniowym;
- dyspozycyjność i terminowość w zakresie ustalonych godzin pracy,
- sumiennosc i odpowiedzialność.

Oferety prosimy składać w siedzibie PCM Sp. z o. o. w Pabianicach przy ul. Jana Pawła II 68 w Kancelarii lub na adres e-mail: pcmnoz@pcmnoz.pl

Osoby do kontaktów:

- Wiceprezes Zarządu; tel. 42 22 53 503
- Kierownik Przychodni Specjalistycznej i POZ; tel. 42 22 53 580

Nowoczesne Przychodnie
Stomatologiczne
nawiążą współpracę
z **DENTYSTAMI**
Łódź, Zduńska Wola

www.denticaclinic.pl

E-MAIL: AREK.CH@INTERIA.EU

TEL. 502 612 990



Medycyna Grabieniec Sp. z o.o.

Łódź, ul. Grabieniec 13

Łódź, ul. Zachodnia 12A/12C

Zatrudnimy

specjalistów w ramach umowy z NFZ:

**neurologa lub anestezjologa
do poradni leczenia bólu
laryngologa**

**psychiatrę lub w trakcie specjalizacji z psychiatrii
do poradni zdrowia psychicznego**

**psychiatrę lub w trakcie specjalizacji z psychiatrii
do zespołu leczenia środowiskowego**

pulmonologa

neurologa

alergologa

dermatologa

ginekologa

kardiologa

nefrologa dziecięcego

specjalistę rehabilitacji

Proponujemy korzystne warunki pracy

Kontakt: tel. 600 012 351, e-mail: iwona@grabieniec.pl



OFERTA WSPÓŁPRACY DLA LEKARZY

Grupa Blue Medica - właściciel ogólnopolskiej sieci nowoczesnych placówek medycznych, prowadzących działalność zarówno w ramach podstawowej opieki zdrowotnej, wizyt komercyjnych, jak i prywatnego szpitala zaprasza do współpracy lekarzy specjalistów oraz lekarzy w trakcie specjalizacji, w placówkach zlokalizowanych w: **Łodzi, Radomsku i Betchatowie**.

Zatrudnimy lekarzy z zakresu:

- Medycyny rodzinnej,
- Chorób wewnętrznych,
- Pediatrii,
- Alergologii,
- Chirurgii naczyniowej,
- Dermatologii,
- Diabetologii,
- Endokrynologii,
- Gastrologii,
- Gastroenterologii,
- Geriatrii,
- Ginekologii,
- Hematologii,
- Immunologii,
- Kardiologii,
- Medycyny pracy,
- Medycyny sportowej,
- Neurochirurgii,
- Nefrologii,
- Neurologii,
- Okulistyki,
- Onkologii,
- Ortopedii,
- Ortopedii dziecięcej,
- Otolaryngologii,
- Psychiatrii,
- Reumatologii,
- Ultrasonografii,
- Urologii.

Oferujemy:

- Stałe i elastyczne zatrudnienie,
- Atrakcyjne wynagrodzenie,
- Na umowach kontraktowych w poradniach specjalistycznych oferujemy wynagrodzenie: **90% od pacjenta** przez pierwsze trzy miesiące współpracy, po upływie trzech miesięcy **75%**,
- Pracę na **nowoczesnych sprzętach medycznych**,
- **Promocję usług** w sieci.



Jeśli są Państwo zainteresowani współpracą zachęcamy do kontaktu:

Aleksandra Woźniak 500-735-727 aleksandra.wozniak@bluemedica.pl

www.grupabluedica.pl




Rozwijamy się!

SZUKAMY LEKARZY DO NASZEGO ZESPOŁU!

Na co możesz liczyć?

- Wyłącznie prywatni pacjenci
- Nowoczesne technologie
- Szkolenia sprzętowe
- Profesjonalne warunki pracy
- Wsparcie i pomoc
- Terminowe wynagrodzenie
- Elektroniczna dokumentacja
- Bezpłatny parking
- Serwis kawowy

WWW.MULTICLINIC.PL | KONTAKT: K.KWARCIAK@MULTICLINIC.PL,
+48505463666



Zduńskowski Szpital Powiatowy Sp. z o.o.

Zapraszamy do współpracy

**Lekarzy
różnych specjalizacji**

w Zduńskowskim Szpitalu Powiatowym Sp. z o.o.
w Zduńskiej Woli

Potrzebujesz więcej informacji?

Zadzwoń – tel. 43 824 41 34

lub wyślij CV na adres:

KADRY@SZPITAL-ZDWOLA.INFO, SEKRETARIAT@SZPITAL-ZDWOLA.INFO

Obecnie w szczególności zapraszamy do współpracy:

- Lekarzy – chorób wewnętrznych (również w trakcie specjalizacji)
- Lekarzy – położnictwa i ginekologii (również w trakcie specjalizacji)
- Lekarzy – Rehabilitacji
- Lekarzy – chcących specjalizować się w ww. dziedzinach

Zapraszamy do współpracy!



Centrum Medyczne Szpital św. Rodziny pilnie zatrudni:

- lekarzy rodzinnych
- lekarzy internistów (choroby wewnętrzne)
- lekarzy pediatrów (pediatrii)
- lekarzy kardiologów
- lekarzy z zaświadczeniem z OIL o lekarzu POZ w ramach kontraktu z NFZ
- pielęgniarki do opieki długoterminowej
- pielęgniarki
- lekarzy stomatologów
- koordynatora badań klinicznych

Poszukujemy również lekarzy o specjalizacji z:

alergologii, diabetologii, dermatologii, kardiologii, neurologii, okulistyki, otolaryngologii (do realizacji świadczeń w ramach Medycyny Pracy oraz NFZ), psychiatrii, reumatologii, gastroenterologii, rehabilitacji medycznej, absolwentów Wydziału Nauk o Zdrowiu UM, kierunku Zdrowie Publiczne.

Proponujemy bardzo korzystne warunki pracy.

Kontakt:

TEL. 691 221 200, E-MAIL: SEKRETARIAT@SWIETARODZINA.COM.PL



Medycyna Grabieniec Sp. z o.o.
w Łodzi

Poszukuje:

- lekarza rodzinnego lub lekarza z zaświadczeniem z OIL o lekarzu POZ – świadczenia dla dzieci i dorosłych
- internistę – świadczenia dla dorosłych

do pracy w ramach kontraktu z NFZ w Podstawowej Opiece Zdrowotnej w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu.
Bardzo dobre warunki pracy.

Prowadzimy e-dokumentację i e-receptę.

Kontakt: tel. 600 012 351, e-mail: iwona@grabieniec.pl



Przychodnie zdrowia
MegaMed
GRUPA LUXMED

MegaMed Sp. z o.o. w Bełchatowie podejmie współpracę z:

- Lekarzem POZ
- Alergiologiem.

Oferujemy dobre warunki pracy i płacy. Zainteresowane osoby prosimy o kontakt telefoniczny lub wysyłanie CV na adres: RURBANCZYK@MEGAMED.PL (TEL. 601 890 044).

Praca

Lekarz po doktoracie, w trakcie specjalizacji z **chorób wewnętrznych**, szuka pracy na terenie miasta Łodzi, TEL. 507 107 252

Prywatna klinika w centrum Łodzi nawiąże współpracę z **lekarzem periodontologiem** (także w trakcie specjalizacji), TEL. 730 610 515, BIUOSNKM@GMAIL.COM

Prywatna klinika w centrum Łodzi nawiąże współpracę z **lekarzem dentystą**, także w trakcie specjalizacji.

Działalność gospodarcza, TEL. 730 610 515, BIUOSNKM@GMAIL.COM

MEDIKSA w Ksawerowie zatrudni **pediatrę**, KSAZOZ@POCZTA.ONET.PL

Prywatny gabinet stomatologiczny w Łodzi podejmie współpracę z **lekarzem dentystą**, TEL. 507 087 531

Przychodnia Stomatologiczna Perfect-Dent w Bełchatowie zatrudni **lekarza dentystę**. Szukamy osób z pasją podchodzących do zawodu, chcących pracować w miłej atmosferze, kładących nacisk na rozwój zawodowy. Bogate wyposażenie gabinetów. Wysokie zarobki. Duża baza pacjentów, TEL. 605 546 458

NZOZ w Radomsku zatrudni **lekarza dentystę**. Oferujemy dostęp do nowoczesnych technologii, wsparcie przy podnoszeniu kwalifikacji oraz komfortowe warunki pracy, TEL. 502 313 025

NZOZ Przychodnia Stomatologiczna w Parzęczewie zatrudni **lekarza dentystę** (NFZ i prywatnie). Oferujemy atrakcyjne formy wynagrodzenia i bardzo miłą atmosferę pracy, TEL. 531 927 957

Przychodnia Stomatologiczna OPTIDENT w Sieradzu zatrudni **LEKARZA DENTYSTĘ**, TEL. 600 358 530

Prywatna klinika nawiąże współpracę z **lekarzem GINEKOLOGIEM**, okolice Sieradza. Więcej informacji: TEL. 697 921 632

NZOZ zatrudni **lekarza dentystę** – korzystne warunki, TEL. 609 197 090

Prywatny gabinet stomatologiczny w Łodzi podejmie współpracę z **lekarzem specjalistą z endodoncji** (także w trakcie specjalizacji) oraz **ortodontji**, TEL. 507 087 531

Klinika Stomatologiczna nawiąże współpracę z lekarzami specjalizującymi się w zakresie **stomatologii ogólnej** oraz **endodoncji**. CV prosimy przesyłać na adres: KLINIKANOWAK@GMAIL.COM, TEL. 512 330 105

NZOZ zatrudni **lekarza dentystę** w ramach umowy z NFZ i pacjenci prywatni. Lokalizacja gabinetu Łódź Widzew-Wschód, TEL. 605 422 697

Poradnia POZ w Łodzi na Bałutach zatrudni **lekarza** w niepełnym wymiarze, w godzinach popołudniowych, TEL. 601 309 230

Spółka MEDICA E.D. Sp. z o.o. w Dobrzykowie zatrudni do stałej współpracy **LEKARZA RODZINNEGO**.

TEL. 530 191 158



KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
REGIONALNY W ŁODZI

Poszukuje kandydata na stanowisko

Lekarza Regionalnego – Inspektora Orzecznictwa Lekarskiego

W PLACÓWKCE TERENOWEJ KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA
SPOŁECZNEGO W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM

Miejsce wykonywania pracy:

Placówka Terenowa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Tomaszowie Mazowieckim, ul. Grota Roweckiego 38/40, 97-200 Tomaszów Mazowiecki

Zakres zadań wykonywanych na stanowisku:

- kontrola orzeczeń lekarzy rzeczoznawców Kasy pod względem merytorycznym i formalnym;
- przekazywanie spraw do ponownego rozpatrzenia w przypadku stwierdzenia istotnego naruszenia zasad orzekania przez lekarza rzeczoznawcę Kasy;
- ocena merytoryczna wniosków i kwalifikowanie osób na rehabilitację leczniczą;
- wydawanie opinii w postępowaniu wyjaśniającym w sprawach dotyczących wypadku przy pracy rolniczej i chorób zawodowych.

Wymagania konieczne:

- tytuł lekarza specjalisty w szczególności w zakresie specjalizacji: chorób wewnętrznych, medycyny przemysłowej, medycyny ogólnej, medycyny rodzinnej, reumatologii, chirurgii ogólnej, chirurgii ortopedyczno-urazowej, rehabilitacji, neurologii, psychiatrii,
- prawo wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- co najmniej 5-letni staż pracy w zawodzie lekarza,
- niekaralność, w tym również za przewinienia zawodowe,
- kandydat powinien posiadać co najmniej 5-letnią praktykę zawodową w zakresie orzecznictwa lekarskiego.

Dodatkowe informacje można uzyskać:

pod nr tel. 42 665 07 26, adresem e-mail OR.LODZ@KRUS.GOV.PL

lub na stronie internetowej <https://www.krus.gov.pl/bip/praca-w-krus/or-w-lodzi>



PRACA DODATKOWA
DLA LEKARZY SPECJALISTÓW

W PLACÓWKACH TERENOWYCH
KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
ZLOKALIZOWANYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

Kontakt:

TEL. 42 665 07 26, 42 665 07 13

E-MAIL: LODZ@KRUS.GOV.PL

Oddział Regionalny KRUS w Łodzi poszukuje specjalistów do pracy w charakterze lekarzy rzeczoznawców lub członków Komisji Lekarskiej Kasy.

Oferujemy Państwu pracę na podstawie umowy zlecenia w Placówkach Terenowych KRUS na terenie województwa łódzkiego.

Szczególnie poszukujemy lekarzy do pracy w placówkach KRUS w:

- Bełchatowie (psychiatra),
- Kutnie (chirurg, ortopeda, neurolog),
- Poddębicach (chirurg, ortopeda),
- Sieradzu (neurolog),
- Wieruszowie (chirurg, ortopeda).

Lekarzem rzeczoznawcą Kasy może być lekarz specjalista posiadający co najmniej 5-letni staż pracy w zawodzie lekarza.

Zapewniamy atrakcyjne warunki finansowe, dobre warunki pracy oraz możliwość rozwoju zawodowego.

Centrum Medyczne MULTIMED w Koninie
nawiąże współpracę z lekarzami różnych specjalizacji

Pacjenci prywatni i NFZ

- **PSYCHIATRĄ** – (KONIN, KOŁO, OSTRÓW WLKP., KALISZ, GNIEZNO, WŁOCŁAWEK)
- **DIABETOLOGIEM**
- **ENDOKRYNOLOGIEM**
- **REUMATOLOGIEM i innymi**

Więcej informacji: www.multimed24.pl Tel. 601 079 557

SPZOZ MSWiA w Łodzi
zatrudni lekarzy specjalistów:
onkologii,
urologii,
kardiologii,
endokrynologii.

Oferujemy bardzo dobre warunki zatrudnienia i płacy
(możliwe wszystkie formy zatrudnienia).

CV proszę przekazać e-mailem: SEKRETARIAT@ZOO-MSWIA-LODZ.PL
od dnia ukazania się ogłoszenia.



Wielospecjalistyczne Centrum Medyczne w Żyrardowie
z bogatym zapleczem diagnostycznym i zabiegowym zatrudni
do współpracy lekarzy specjalistów

lub w trakcie specjalizacji:
OKULISTÓW, KARDIOLOGÓW, GINEKOLOGÓW,
RADIOLOGÓW, DERMATOLOGÓW,
ENDOKRYNOLOGÓW.

TEL. 501665051, E-MAIL: K.JEZNACH@ARTKINEZIS.PL

Centra Medyczne Medyceusz

zatrudnią

lekarzy w poradniach:
ginekologicznej, laryngologicznej, okulistycznej,
dermatologicznej, metabolicznej i pulmonologicznej;
wykonujących USG Doppler;

lekarza w **podstawowej opiece zdrowotnej;**
lekarzy na **dyżury w nocnej opiece zdrowotnej.**

Zainteresowanych prosimy o kontakt:

SEKRETARIAT@MEDYCEUSZ.COM,
TEL. 509 656 732

NZOZ w Radomsku poszukuje
do współpracy **lekarza**
ortodontę.

TEL. 502 313 025

Zatrudnię **specjalistę psychiatrii**
do PZP w okolicy Łodzi,

TEL. 503 169 912

Stomatologia Medicus-Dent
(Konstantynów Łódzki)

podejmie współpracę z:

pedodontą, endodontą
i lekarzem stomatologiem

zachowawczym. Usługi
komercyjnie i w ramach NFZ,

TEL. 602 100 246, 792 358 632

Nowoczesny gabinet w Płocku
poszukuje do zespołu **lekarza**

dentystę,

TEL. 502 206 344

Zatrudnię **lekarza INTERNISTĘ**
lub **RODZINNEGO** (także
w trakcie specjalizacji) do pracy
w POZ na etat lub na godziny.

Przychodnia „MEDIANA”

w Łubnicach, powiat

Wieruszów,

TEL. 603 100 816

Prywatne pogotowie
stomatologiczne nawiąże

współpracę z **lekarzem**

DENTYSTĄ, w niedziele,

elastyczny czas pracy – już

od jednego dyżuru na miesiąc,

TEL. 697 921 632

Zatrudnię **lekarza DENTYSTĘ,**
leczenie endodontyczne.

Bardzo dobre wyposażenie

gabinetu (RTG) i atmosfera.

Brzeziny k. Łodzi,

TEL. 603 547 438

Nawiąże współpracę
z **lekarzem internistą,**
rodzinnym, może być
na emeryturze, na umowie
o pracę,

TEL. 608 274 890

NZOZ zatrudni **lekarza**
rodzinnego lub w trakcie
specjalizacji, na pełny etat,
TEL. 603 799 506

NZOZ CEREO-MED. Sp. z o.o.

nawiąże współpracę

z **lekarzami: internistami,**

medycyny rodzinnej,

ginekologami

do pracy w POZ i AOS,

TEL. 600 425 070

Nowocześnie wyposażony,
prywatny gabinet

stomatologiczny DENTASTYL

w Łowiczu nawiąże współpracę

z **lekarzem dentystą.** Mile

widziane min. 2-letnie

doświadczenie. Korzystne

warunki współpracy,

TEL. 509 111 866,

DENTASTYL@WP.PL

MCM Widzew zatrudni

lekarza pediatrę w niepełnym

wymiarze etatu,

TEL. 42 674 86 36

Podejmę współpracę

z **endodontą** lub stomatologiem

z zamiłowaniem do endodoncji,

chirurgiem stomatologiem,

stomatologiem ogólnym

w dobrze prosperującym

od 25 lat gabinecie

stomatologicznym w centrum

Piotrkowa Trybunalskiego,

TEL. 601 984 800

Miejskie Centrum Medyczne BAŁUTY w Łodzi,

ul. Bydgoska 17/21 91-036 Łódź

Zatrudni **lekarza RODZINNEGO** i/lub **lekarza INTERNISTĘ.**

Szczegółowe informacje na miejscu,

TEL. 42 657 69 83

Miejskie Centrum Medyczne „GÓRNA” w Łodzi, ul. Felińskiego 7
zatrudni

lekarza **PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ,**

lekarza **OTOLARYNGOLOGA,** lekarza **PEDIATRĘ**

Forma i wymiar zatrudnienia do ustalenia.

CV wraz z listem motywacyjnym prosimy przestać
na adres e-mail: SEKRETARIAT@MCMGORNA.PL lub TEL. 42 6892081

Prywatna klinika stomatologiczna w Zduńskiej Woli zatrudni **lekarza dentystę**. Duża baza pacjentów, CBCT, mikroskop, **TEL. 507 976 542**, **SYMBIODENT.PIEKARSKI@GMAIL.COM**

Gabinet stomatologiczny podejmie współpracę z **lekarzem dentystą**. Usługi prywatne i NFZ. Korzystne warunki współpracy, **TEL. 668 335 863**

Samodzielny Szpital Wojewódzki im. Mikołaja Kopernika w Piotrkowie Trybunalskim zatrudni:
– **lekarzy specjalistów w dziedzinie reumatologii**,
– **lekarza specjalistę w dziedzinie medycyny ratunkowej** lub **lekarza systemu** na stanowisko Kierownika Szpitalnego Oddziału Ratunkowego,
– **lekarzy do pracy w Nocnej i Świątecznej Opiece Zdrowotnej**,
TEL. 44 648 03 00 (Sekretariat Szpitala)

Klinika MD MEDMIX nawiąże współpracę w **lekarzem chirurgiem** lub **medycyny estetycznej**,
TEL. 603 775 969

ADent Warta nawiąże współpracę z lekarzem dentystą ze specjalizacją lub w trakcie: **stomatologia dziecięca**, endodoncja, protetyka, ortodoncja,
TEL. 728 386 829

USŁUGI KSIĘGOWE

Beata Rożnowska
Łódź,
TEL. 604 876 675,
ROZNOWSKA.BEATA@WP.PL

Lokale

Do wynajęcia gabinetu medyczne, Łódź-Górna, **tel. 504 226 775**

WYNAJMĘ GABINETY NA PRAKTYKĘ PRYWATNĄ w Kole przy POZ – duże zapotrzebowanie na endokrynologa,
TEL. 603 652 255

SPRZEDAM Gabinet stomatologiczny,
TEL. 602 786 666

Sprzedam

TANIO znieczulenie komputerowe SLEEPERONE 4 prod. PENTAL HI TEC,
TEL. 792 358 632

Roczny, jak nowy – użyty 4x – Aparat Kriochirurgiczny BrymillCryACB700 2019 USA, ciekły azot, cena 4800,
TEL. 505 156 334

Tanio nowe narzędzia dentystyczne,
TEL. 694 084 293

Sprzęt rehabilitacyjny i wyposażenie przychodni po likwidacji podmiotu leczniczego,
TEL. 601 798 625

Tanio wyposażenie gabinetu okulistycznego,
TEL. 605 877 280

Sprzedam UNIT STOMATOLOGICZNY (Makromed) z fotelem i asystorem, używany, sprawny. Cena 4000 zł
TEL. 606 220 444,
E-MAIL: BEATASTOM@GMAIL.COM

NZOZ „BA-MED” w Łodzi zatrudni (współpraca) **LEKARZA ORTODONTĘ** oraz **LEKARZA DENTYSTĘ** posiadającego umiejętność pracy pod mikroskopem.
TEL. 501 579 270

Centrum Rehabilitacji KRASZEWSKIEGO nawiąże współpracę z:

LEKARZEM SPECJALISTĄ: rehabilitacji medycznej ortopedii i/lub traumatologii rezydentem po ukończeniu 2 roku specjalizacji z zakresu rehabilitacji medycznej
E-MAIL: PIOTR.SLEZAK@KAMIENMILOWY.ORG.PL

ESKULAP
NZOZ Poradnia Zdrowia Rodzinnego

NZOZ ESKULAP Pabianice, Konstantinów Łódzki zatrudni lekarza medycyny rodzinnej, pediatrę, ginekologa, neurologa (NFZ) **tel. 605 525 015**

Dynamicznie rozwijający się gabinet stomatologiczno-ortodontyczny w Koninie poszukuje ambitnego **LEKARZA DENTYSTY**. Zapewniamy atrakcyjne wynagrodzenie.

TEL. 512 550 358, **E-MAIL: RECEPCJA@SEKORTODENT.PL**

Miejskie Centrum Medyczne BAŁUTY w Łodzi, ul. Bydgoska 17/21 91-036 Łódź Nawiąże współpracę z **lekarzem KARDIOLOGIEM**, posiadającym kwalifikacje w zakresie wykonywania badań echo serca. Szczegółowe informacje na miejscu, **TEL. 42 657 69 83**

Przychodnia Lekarzy Rodzinnych MC Medical w Domaniewicach podejmie stałą współpracę z **LEKARZEM MEDYCYNĄ RODZINNEJ**.

Atrakcyjne warunki współpracy.

TEL. 505 099 355, **E-MAIL: ASTEPNIAK@MEDICENTER.COM.PL**

Tomaszowskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. zatrudni

LEKARZY, LEKARZY RADIOLOGÓW

TEL. 510 517 002 – DR ROBERT SZLACHCIŃSKI

Poradnia Lekarza Rodzinnego w Hadze (Holandia)

zatrudni od zaraz **lekarza medycyny rodzinnej** na pełny etat, który chce osiedlić się na stałe w Holandii.

Zapewniamy bardzo dobre warunki finansowe, mieszkaniowe i pomoc w integracji na terenie Holandii.

TEL. +48 508 280 555

E-MAIL: INFO@MEDPOLSKI.COM

Z prac Prezydium

8 października 2019 r.

Posiedzenie prowadził prezes ORL Paweł Czekalski, który na początku zapoznał zebranych z bieżącą korespondencją:

- zaproszeniem na konferencję z okazji trzydziestolecia Polskiego Stowarzyszenia Medycznego na Litwie,

- stanowiskiem ORL w Krakowie w sprawie manifestu OIL w Warszawie „Polska to chory kraj”. Prezes Paweł Czekalski przedstawił stanowisko, przypominając, że inne izby, w tym Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi, również wystosowały stanowiska poparcia w tej sprawie.

Uchwały merytoryczne omówił sekretarz ORL Mateusz Kowalczyk. Przyjęto uchwały dotyczące przyznawania praw wykonywania zawodu lekarza i lekarza dentyści lub duplikatów oraz wykreślenia z Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczącą, wpisów do Rejestru Podmiotów Kształcących oraz uzasadnione zwolnienia z obowiązku opłacania składek członkowskich.

W kolejnej części obrad prezes ORL przedstawił projekt uchwały w sprawie aktualizacji składów komisji problemowych ORL w Łodzi. Prezydium podjęło uchwałę modyfikującą skład komisji problemowych.

Prezydium podjęło także uchwałę o ustaleniu diet dla członków Okręgowej Komisji Rewizyjnej za udział w jej posiedzeniach. Mec. Jarosław Klimek został zobowiązany do przygotowania stosownej uchwały, określającej wysokość diet samorządowych dla członków Komisji Rewizyjnej za udział w obradach.

Kolejnym punktem obrad było omówienie aktualnej sytuacji w ochronie zdrowia. Członkowie Prezydium dyskutowali o modyfikacji komputerowego rejestru lekarzy. Ze względu na zapowiadane wprowadzenie zmian w obszarze e-zdrowia, konieczna jest szybka modyfikacja dotychczasowego programu, który będzie kompatybilny z ministerialnymi platformami. Prezes Paweł Czekalski poinformował, że Konwent Prezesów zdecydował o prowadzeniu rozmów w tej sprawie z firmą, która dotychczas prowadziła rejestr lekarzy (program FINN).

Wiceprezes Łukasz Jasek zrelacjonował przebieg spotkania członków Delegatury Łódzkiej. Pojawił się pomysł, by po wyborach zaprosić przedstawicieli wszystkich partii politycznych z Łódzkiego,

by zaprezentowali stanowiska na temat poprawy sytuacji w ochronie zdrowia.

Drugim tematem podjętym podczas posiedzenia członków Łódzkiej Delegatury były e-recepty. Podjęto decyzję, że próbne szkolenie odbędzie się w trakcie listopadowego spotkania Delegatury (25 XI). Zdecydowano, że szkolenia teoretyczne dla członków OIL odbędą się na terenie Izby, ale będą organizowane przez NFZ.

Temat ten jest szeroko komentowany i budzi wiele kontrowersji. Izabela Banaś zwróciła uwagę na problem związany z e-receptami i wizytami domowymi – zarówno w prywatnych praktykach, jak i w POZ. Uczestnicy dyskusji podkreślali, że mimo zbliżającego się terminu wprowadzenia nowych przepisów, liczba lekarzy zarejestrowanych do platformy e-zdrowie nadal jest niewystarczająca.

Samorząd lekarski stoi na stanowisku, że po wprowadzeniu e-recept nadal, równolegle, powinny obowiązywać recepty papierowe. W dyskusji wzięli udział także prezes Paweł Czekalski, skarbnik Grzegorz Krzyżanowski i wiceprezes Łukasz Jasek.

Następnie wiceprezes ORL Włodzimierz Kardas przedstawił sprawozdanie z posiedzenia Delegatury Sieradzkiej: w sumie Delegatura zorganizuje siedem szkoleń na temat e-recept. Według szacunków przeszkolonych będzie sześćuset lekarzy.

Podjęto decyzję dotyczącą źródła finansowania koncertu „W hołdzie bohaterom polskiego Września '39”, który odbył się we wrześniu na terenie Delegatury Sieradzkiej.

W ramach sprawozdania z prac Komisji Stomatologicznej, Małgorzata Lindorf, przewodnicząca Komisji Stomatologicznej ORL zdała relację z X Łódzkich Spotkań Stomatologicznych. Prezes Czekalski pogratulował Jackowi Pypciowi i Małgorzacie Lindorf niezwykle udanej jubileuszowej edycji tego wydarzenia. Jacek Pypeć podkreślił, że organizatorzy nie zwalniają tempa, a wręcz rozpoczęli już przygotowania do kolejnej edycji.

Małgorzata Lindorf wystąpiła też z wnioskiem o delegowanie lekarzy dentyistów delegatów na Krajowy Zjazd Lekarzy na posiedzenie Naczelnej Komisji Stomatologicznej.

Następnie omówiono Centralne Obchody Roku Trzydziestolecia Reaktywowania Izb Lekarskich w Polsce – członkowie prezydium przedyskutowali listę gości zgłoszonych przez OIL, którą odczytał prezes P. Czekalski. Łódź będą

reprezentowały dwadzieścia trzy osoby, czternaście z nich to osoby delegowane przez Naczelną Izbę Lekarską.

Kolejnym punktem omawianym podczas posiedzenia był jubileusz trzydziestolecia OIL w Łodzi, którego obchody zaplanowano na 23 listopada 2019 r. Przedstawiono, przedyskutowano i zaakceptowano proponowaną listę gości zaproszonych na jubileuszową galę. Zdecydowano o przyznaniu medali trzydziestu dwóm członkom Łódzkiej OIL, którzy pracowali w organach Izby minimum przez siedem kadencji.

W ramach Prezydium spotkała się Kapituła Odznaczenia „Zasłużony dla Samorządu Lekarskiego”, która rozpatrzyła dodatkowe wnioski o nadanie odznaczeń, jakie wpłynęły po 10 września br. Po dyskusji przyznano dwa złote i dwa srebrne odznaczenia.

Na koniec Izabela Banaś, przewodnicząca Okręgowej Komisji Rewizyjnej, w podsumowaniu prac tej Komisji, dotyczących analizy wydatków na gastronomię podczas wydarzeń kulturalnych, które odbyły się w bieżącym roku w Okręgowej Izbie Lekarskiej, zwróciła uwagę na wątpliwości związane z kosztami cateringu. Komisja wnioskuje o zwrócenie szczególnej uwagi na wydatki związane z organizacją imprez pod kątem rosnących kosztów cateringu. W dyskusji wzięli udział: prezes Paweł Czekalski, Łukasz Jasek, Grzegorz Krzyżanowski, Małgorzata Lindorf, Włodzimierz Kardas. Przyjęto wniosek, aby przyjrzeć się systemowi zamówień cateringu i wprowadzić ograniczenia w tym zakresie.

Na koniec prezes zaproponował zmianę terminu kolejnego posiedzenia Prezydium z 5 na 13 listopada.

W ramach wolnych wniosków, skarbnik ORL, Grzegorz Krzyżanowski wspominał o zmianie w regulaminie dotyczącym zapomogi z tytułu śmierci – dotychczasowy zapis mówi, że zapomoga „pogrzebowa” przysługuje współmałżonkowi. Propozycją jest, by zapomoga była wypłacana osobie pokrywającej koszty pogrzebu.

Agnieszka Danowska-Tomczyk

Terminy kolejnych posiedzeń:
– Prezydium ORL – 13 listopada 2019 r. o godz. 12:00,
– ORL – 26 listopada 2019 r. o godz. 10:00.

Uchwała nr 1868/P-VIII/2019 Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi
z 8 października 2019 r.

w sprawie składów komisji problemowych Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi

Działając na podstawie art. 5 pkt 23 w związku z art. 25 pkt 4) i art. 26 ust. 3 ustawy z 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (DzU nr 219 poz. 1708 z 22 grudnia 2009 r.) oraz uchwały nr 1/VIII/2018 Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi z 4 kwietnia 2018 r. w sprawie określenia liczby członków Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi i określenia uprawnień Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi postanawia:

Stwierdzić, na potrzeby wypłat diet samorządowych, że komisje problemowe Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi VIII kadencji działają w następujących składach:

• Komisja Bytowa

Zbigniew Kijas – przewodniczący
Irena Elerowska
Adam Hołub
Sylwia Jaworska-Zienkiewicz
Grażyna Jerzyńska-Ponomarenko
Małgorzata Lindorf
Katarzyna Marczak-Herman
Beata Polityło-Lewandowska
Maria Sass-Just
Danuta Wijata
Marzena Wosik-Erenbek

• Komisja Etyki Lekarskiej

Janusz Wasiak – przewodniczący
Lesław Jacek Pypeć
Izabela Banaś
Zofia Bilczak
Krystyna Dąbkowska
Ewa Denys-Ptaszyńska
Zofia Jaks-Klimas
Lidia Klichowicz
Karol Koneczny
Joanna Kozłowska
Anna Lis-Owczarek
Ryszard Markert
Renata Mastalerz-Czapnik
Fabian Obzejta
Wojciech Pabjańczyk
Danuta Piątowska
Jadwiga Pierzynka
Danuta Różańska-Epsztajn
Halina Stachniuk

• Komisja Finansowo-Budżetowa

Zbigniew Kijas – przewodniczący
Michał Bobrski
Elżbieta Figas-Kubica
Waldemar Grabowski
Grzegorz Krzyżanowski
Wojciech Kuncman
Grzegorz Mazur
Edyta Szubert-Nowosielecka
Beata Zwolińska

• Komisja Informacyjno-Wydawnicza

Grzegorz Krzyżanowski – przewodniczący
Krystyna Borysewicz-Charzyńska
Paweł Czekalski
Włodzimierz Kardas
Przemysław Karpiński
Bogumiła Kempieńska-Miroslawska
Mateusz Kowalczyk
Fabian Obzejta
Patrycja Proc
Lesław Jacek Pypeć
Barbara Szeffer-Marcinkowska

• Komisja ds. Konkursów

Grzegorz Mazur – przewodniczący
Marek Fijałkowski
Łukasz Jasek
Włodzimierz Kardas
Teresa Kawka-Urbaneł
Jan Lasota
Weronika Lucas-Grzelczyk
Elżbieta Samczyńska
Tadeusz Wójcik

• Komisja ds. Kształcenia i Funduszu

Kształcenia Podyplomowego
Elżbieta Jaszczuk – przewodnicząca
Irena Elerowska
Elżbieta Figas-Kubica
Małgorzata Lindorf
Lesław Jacek Pypeć

• Komisja Kultury

Andrzej Świąś – przewodniczący
Mateusz Kowalczyk
Krystyna Borysewicz-Charzyńska
Jadwiga Borysiewicz
Paweł Czekalski
Włodzimierz Kardas
Bogumiła Kempieńska-Miroslawska
Paula Mazan
Alicja Naruszewicz-Petrenko
Małgorzata Płuciennik-Stronias
Agnieszka Skrzypek-Mikulska
Wojciech Streubel
Barbara Szeffer-Marcinkowska
Kaja Winczyk
Beata Wyrwas-Meckier

• Komisja ds. Legislacji, Uchwał i Wniosków

Ewa Kralkowska – przewodnicząca
Katarzyna Boguszewska
Aleksandra Bolek
Cezary Dutkowski
Bogumiła Kempieńska-Miroslawska
Mikołaj Kopka
Adam Miller
Jakub Nowicki
Fabian Obzejta

Filip Pawliczak
Marta Pietrzykowska
Joanna Stolarska
Ewa Wendrowska
Małgorzata Zatk-Witkowska

• Komisja ds. Praktyk Lekarskich

Małgorzata Lindorf – przewodnicząca
Irena Elerowska
Elżbieta Figas-Kubica
Małgorzata Filipowska
Zdzisław Hoffer
Rafał Jackowski
Dorota Kardacka
Maria Karkoszka
Maria Kulińska
Danuta Lewoc
Anna Lis-Owczarek
Urszula Neskorumna
Jadwiga Pierzynka
Andrzej Pyziak
Danuta Różańska-Epsztajn
Włodzimierz Sajda
Wojciech Szafranec
Edyta Szubert-Nowosielecka
Agnieszka Tarka
Krzysztof Walczewski
Krzysztof Walczykowski

• Komisja ds. Rejestru i Praw wykonywania Zawodu

Irena Elerowska – przewodnicząca
Elżbieta Figas-Kubica
Małgorzata Filipowska
Rafał Jackowski
Maria Karkoszka
Maria Kulińska
Małgorzata Lindorf
Wojciech Szafranec
Edyta Szubert-Nowosielecka
Agnieszka Tarka
Krzysztof Walczykowski

• Komisja Sportu i Rekreacji

Ryszard Golański – przewodniczący
Michał Bobrski
Włodzimierz Dłużyński
Szymon Gaczyński
Piotr Kosielski
Maciej Pawłowski
Jakub Spałka
Ewa Zimna-Walendzik

• Komisja Stomatologiczna

Małgorzata Lindorf – przewodnicząca
Anna Bedenarek-Drath
Aneta Doliwa-Augustowska
Irena Elerowska
Elżbieta Figas-Kubica
Małgorzata Filipowska

Anna Gańczarczyk
Bożena Gruda
Jolanta Hańcka
Zdzisław Hoffer
Rafał Jackowski
Dorota Kardacka
Maria Karkoszka
Dorota Konopka
Jolanta Krysiak
Maria Kulińska
Anna Lis-Owczarek
Emilia Mazur
Radomir Panek
Jadwiga Pierzynka
Beata Polityło-Lewandowska
Patrycja Proc
Janusz Prochaska
Wiktor Przybyszewski
Lesław Jacek Pypeć
Teresa Sadlecka-Pawlak
Agnieszka Skrzypczyk
Maciej Sobótka
Halina Stachniuk
Blanka Stefańska-Kornicka
Wojciech Szafraniec
Edyta Szubert-Nowosielecka
Agnieszka Tarka
Krzysztof Walczewski
Krzysztof Walczykowski
Elżbieta Wojciechowska
Anna Zalewska-Strzelczyk

• **Komisja Rzecznika Praw Lekarza**
Marek Nadolski – przewodniczący
Barbara Błaszczuk
Dorota Kawnik
Wojciech Krajewski
Ewa Kralkowska
Marek Pakalski
Agnieszka Skrzypek-Mikulska
Małgorzata Sokalszczuk
Jacek Wilkosz
Małgorzata Zatk-Witkowska

• **Ośrodek Kształcenia Medycznego**
Łukasz Jasek – przewodniczący
Przemysław Karpiński
Mateusz Kowalczyk
Diana Olczyk
Lesław Jacek Pypeć
Małgorzata Sokalszczuk

• **Koło Lekarzy Seniorów – Zarząd**
Krystyna Borysewicz-Charzyńska
– przewodnicząca
Alina Augustynowicz-Radomska
Eulalia Boberek
Maria Domańska
Anna Gańczarczyk
Wenanta Nadziakiewicz
Alicja Naruszewicz-Petrenko
Stanisława Orłowska
Krystyna Siczyńska
Barbara Żytkiewicz-Zimny

• **Koło Młodych Lekarzy i Lekarzy
Dentystów – Prezydium**
Jakub Spalka – przewodniczący
Wojciech Kuczyński
Blanka Stefańska-Kornicka
Kaja Winczyk

• **Komisja ds. Współpracy z Zagranicą**
Dariusz Timler – przewodniczący
Anna Bednarek-Drath
Olivia Brycht
Michał Dworzynski
Maria Gwardys
Milena Jakuszczonek
Radosław Jędrych
Mariusz Kasiński
Sado Khan
Wojciech Kuczyński
Aleksandra Oleśna
Anna Osiewalska
Michał Sztobryn

Traci moc Uchwała nr 1227/P-VIII/2019
Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej
w Łodzi z 4 czerwca 2019 r. w sprawie
składów komisji problemowych Okręgowej
Rady Lekarskiej w Łodzi.

Uchwała wchodzi w życie z dniem
podjęcia.

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy!

W imieniu Komisji ds. Rejestru i Praw Wykonywania Zawodu Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi przypominam o obowiązku dostarczania dokumentacji potwierdzającej zmiany danych osobowych, kontaktowych, uzyskiwanych kwalifikacji oraz wykonywania zawodu lekarza /lekarza dentystry, zgodnie z art. 49 pkt 6 i 7 ustawy z 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (DzU z 2011 r., nr 219, poz. 1708).

Obowiązek informowania i przekazywania danych (potwierdzonych odpowiednimi dokumentami), których Izba nie uzyskuje z innych źródeł, w szczególności dotyczy:

- 1) zmiany imion i nazwisk (zmiana jest wpisywana w prawo wykonywania zawodu),
- 2) uzyskania stopnia naukowego (zmiana jest wpisywana w prawo wykonywania zawodu),
- 3) uzyskania specjalizacji (zmiana jest wpisywana w prawo wykonywania zawodu),
- 4) uzyskania tytułu naukowego (zmiana jest wpisywana w prawo wykonywania zawodu),
- 5) zmiany adresu zamieszkania/zameldowania, numeru telefonu, adresu poczty elektronicznej,
- 6) zmiany adresu do korespondencji,
- 7) podjęcia wykonywania zawodu,
- 8) zaprzestania wykonywania zawodu na terenie RP (w formie oświadczenia – formularz do pobrania na stronie internetowej www.oil.lodz.pl w zakładce „Formalności”),
- 9) przejścia na emeryturę lub rentę (na podstawie kserokopii decyzji przyznającej świadczenie)
oraz dokumentacji potwierdzającej wykonywanie zawodu lekarza/lekarza dentystry – każdorazowo przy zmianie miejsca zatrudnienia lub jeśli zatrudnienie jest długotrwałe, przynajmniej raz na 5 lat.

Stanowisko nr 82/05/IV Naczelnej Rady Lekarskiej z 4 listopada 2005 r. określa dokumenty potwierdzające wykonywanie zawodu lekarza, lekarza dentystry:

- a) w przypadku stosunku pracy – świadectwo pracy lub zaświadczenie od pracodawcy o pozostawaniu w stosunku pracy,
- b) w przypadku umowy cywilnoprawnej – umowa oraz zaświadczenie wydane przez podmiot, z którym jest zawarta umowa, o realizowaniu (wykonaniu) tej umowy oraz wymiarze czasu pracy (umowa zlecenie, umowa o dzieło, umowa o szkolenie lekarza, kontrakt),
- c) w przypadku odbywania stacjonarnych studiów doktoranckich – zaświadczenie wydane przez uczelnię medyczną o realizowaniu studiów,
- d) w przypadku umowy o porozumieniu z podmiotem leczniczym zawartej przez wolontariusza – umowa określająca okres, na jaki została zawarta i miejsce udzielania świadczeń oraz zaświadczenie wydane przez podmiot, z którym jest zawarta umowa, o realizowaniu (wykonaniu) tej umowy oraz wymiarze czasu pracy,
- e) w przypadku wykonywania zawodu wyłącznie w ramach indywidualnej praktyki lekarskiej/lekarsko-dentystycznej – oświadczenie (formularz do pobrania na stronie internetowej www.oil.lodz.pl w zakładce „Formalności”).

Dokumenty można dostarczyć drogą elektroniczną w w.lukomski@hipokrates.org [e.lenartowicz@hipokrates.org](mailto:hipokrates.org), faksem pod numer (42) 683 13 78, pocztą tradycyjną lub osobiście w Biurze Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi – pok. 9.

W przypadku pytań lub wątpliwości proszę o kontakt z Działem Rejestru Lekarzy pod numerem telefonu (42) 683 17 14, (42) 683 17 15 lub powyższymi adresami e-mail.

Irena Elerowska
przewodnicząca Komisji ds. Rejestru
i Praw Wykonywania Zawodu ORL w Łodzi

Informacja dotycząca szkoleń z zakresu Ochrony Radiologicznej Pacjenta w związku ze zmianami w ustawie Prawo atomowe

Z dniem 23 września 2019 r. wchodzi w życie nowelizacja ustawy z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe mająca na celu wdrożenie dyrektywy Rady 2013/50/Euratom z 5 grudnia 2013 r., czyli tzw. dyrektywy BSS, *Basic Safety Standards* – ustawa z 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej (DzU z 2019 r., poz. 1593). Nowelizacja wprowadza liczne zmiany w zakresie regulacji dotyczącej stosowania promieniowania jonizującego w celach medycznych, w tym także w zakresie szkoleń z zakresu ochrony radiologicznej pacjenta.

Wymaga podkreślenia, że dotychczasowy **obowiązek podnoszenia kwalifikacji z zakresu ochrony radiologicznej pacjenta został utrzymany** – obowiązek taki ciąży na **wszystkich osobach wykonujących badania diagnostyczne, zabiegi lub leczenie, z zastosowaniem promieniowania jonizującego** oraz na osobach nadzorujących ich wykonywanie (nowy art. 33n ust. 1, dotychczas art. 33c ust. 5). Wprowadzone nowelizacją zmiany dotyczą sposobu, w jaki obowiązek ten może zostać zrealizowany.

Po zmianach wprowadzonych nowelizacją, obowiązek podnoszenia kwalifikacji z zakresu ochrony radiologicznej pacjenta będzie realizowany przez gromadzenie tzw. punktów szkoleniowych. Aby wypełnić ustawowy obowiązek, osoba zobowiązana do podnoszenia kwalifikacji w tym zakresie będzie zobowiązana uzyskać – w ciągu kolejnych 5 lat – 20 punktów szkoleniowych (nowy art. 33n ust. 2). Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy nowelizującej, 5-letni termin, o którym mowa w tym przepisie rozpoczyna swój bieg z dniem wejścia w życie tej ustawy (tzn. biegnie on od dnia 23 września 2019 r.). **W konsekwencji, osoba zobowiązana do realizacji ww. obowiązku, będzie mogła wykonywać te czynności nie mając żadnego certyfikatu, pod warunkiem, że w okresie 5 lat zgromadzi odpowiednią liczbę punktów szkoleniowych.**

Obowiązek podnoszenia kwalifikacji zakresu ochrony radiologicznej pacjenta będzie mógł być realizowany nie tylko poprzez ukończenie szkolenia z ORP (art. 33n ust. 3 pkt 1), ale także w innych formach, np. przez ukończenie innego szkolenia lub szkoleń (obejmujących tematykę ochrony radiologicznej, bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego w celach medycznych, medycznych zastosowań promieniowania jonizującego lub metod i procedur badań parametrów technicznych urządzeń radiologicznych), a także przez udział w wydarzeniach o charakterze naukowym lub też wygłoszenie podczas takich wydarzeń wykładu lub wystąpienia (art. 33n ust. 3 pkt 2–4). Warto zauważyć, że każdemu z wymienionych sposobów podnoszenia kwalifikacji z zakresu ochrony radiologicznej pacjenta ustawa przypisuje określoną wartość punktów

szkoleniowych, przy czym ukończenie szkolenia z ochrony radiologicznej pacjenta (o którym mowa w art. 33n ust. 3 pkt 1) pozwala uzyskać punkty szkoleniowe w wymiarze wystarczającym dla zrealizowania ww. obowiązku w sposób pełny (bez konieczności korzystania z innych sposobów podnoszenia kwalifikacji wymienionych w art. 33n ust. 3).

Odnosząc powyższe zmiany w zakresie obowiązku podnoszenia kwalifikacji z zakresu ochrony radiologicznej pacjenta do wszystkich osób objętych powyższym obowiązkiem, ze względu na praktyczny zakres i termin jego realizacji, możemy wskazać następujące kategorie:

1) osoby legitymujące się certyfikatem z ORP, którego ważność upływa po dniu wejścia w życie nowelizacji (23 września 2019 r.),

2) osoby, których certyfikat z ORP wygasł (lub wygaśnie) przed 23 września 2019 r. oraz osoby, które nie posiadały takiego certyfikatu, a przez fakt powierzenia im aktualnie czynności związanych z wykonywaniem lub nadzorowaniem badań, zabiegów lub leczenia z wykorzystaniem promieniowania jonizującego są teraz objęte obowiązkiem podnoszenia kwalifikacji z ORP.

W przypadku osób wymienionych w pkt 1 zastosowanie znajduje art. 9 ust. 1 ustawy nowelizującej:

Certyfikaty [...] wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują ważność na czas, na jaki zostały wydane. Posiadanie certyfikatu jest równoznaczne ze spełnieniem wymogu, o którym mowa w art. 33n ust. 2 [...].

Wraz z upływem okresu ważności certyfikatu (licząc od tego dnia) osoba zobowiązana będzie miała kolejnych 5 lat na zrealizowanie przedmiotowego obowiązku poprzez uzyskanie 20 punktów szkoleniowych (art. 33n ust. 2).

W przypadku osób wymienionych w pkt 2 zastosowanie znajduje ogólny przepis nowego art. 33n ust. 2 ustawy – Prawo atomowe, w związku z art. 9 ustawy nowelizującej. **Osoby te będą miały zatem okres 5 lat (od 23 września 2019 r. do 23 września 2024 r.) na zgromadzenie wymaganych ustawą 20 punktów szkoleniowych.** Co zrozumiałe, wobec braku odpowiednika dotychczasowego art. 33c ust. 5d, wykonując swoje czynności, nie będą musiały legitymować się certyfikatem z ORP.

Piotr Możdżeń

Kierownik Działu Organizacyjno-Prawnego
Krajowe Centrum Ochrony Radiologicznej
w Ochronie Zdrowia

PANACEUM

Pismo Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi
nr 11 (244) – listopad 2019

zapraszamy na
panaceum.lodz.pl



Wydawca

Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi
93-005 Łódź, ul. Czerwona 3
www.oil.lodz.pl/kontakt – wykaz telefonów
biuro@oil.lodz.pl
www.oil.lodz.pl

Komisja Informacyjno-Wydawnicza ORL VIII kadencji

Grzegorz Krzyżanowski przewodniczący
Patrycja Proc wiceprzewodnicząca ds. „Panaceum”
Przemysław Karpiński wiceprzewodniczący ds. mediów elektronicznych,
Bogumiła Kempieńska-Mirostawska wiceprzewodnicząca ds. Sekcji Historyczno-Medycznej

Kolegium redakcyjne PANACEUM

Patrycja Proc przewodnicząca
Krystyna Borysewicz-Charzyńska
Paweł Czekalski
Włodzimierz Kardas
Bogumiła Kempieńska-Mirostawska,
Mateusz Kowalczyk
Fabian Obzejta
Barbara Szeffer-Marcinkowska
Agnieszka Danowska-Tomczyk redaktor naczelna
Halina Kotus dyrektor Biura OIL
Joanna Barczykowska rzecznik prasowy OIL

Stale współpracują

Jerzy Ciesielski
Robert Filipczak
Grzegorz Mazur
Krzysztof Papuziński
Damian Patecki
Ryszard Poradowski
Marcin Wojtczuk

Pismo redaguje zespół

Agnieszka Danowska-Tomczyk redaktor naczelna
Alina Paradowska sekretarz redakcji
Ewa Juszyńska-Poradecka współpracująca

Sekretariat redakcji i biuro reklamy

tel. 42 683 17 10, faks 42 683 13 78
panaceum@oil.lodz.pl
alina.paradowska@hipokrates.org

Projekt graficzny Joanna Apanowicz

Skład komputerowy KIERC.NET

Druk SPRINT STUDIO Jarosław Szejner

Numer zamknięto 21 października 2019 r.

Nakład 13 100 egz.

Copyright © OIL Łódź

Cennik ogłoszeń i reklam
oraz warunki ich przyjmowania i formularze zleceń:
www.panaceum.lodz.pl/reklama

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności
za treść i formę reklam ani ogłoszeń
przedstawionych w piśmie.

Uwaga autorzy tekstów i zdjęć!

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania
oraz redagowania nadesłanych tekstów, nie zwraca
materiałów niezamówionych. Zdjęcia prosimy
przesyłać w formacie JPG, TIF lub RAW, ich rozmiar
nie powinien być mniejszy niż ok. 1500 x 1000 pikseli.

OKRĘGOWA IZBA LEKARSKA W ŁODZI

.....DYŻURY

Prezes ORL

Paweł R. Czekalski codziennie, po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 01

Wiceprezesi ORL

Małgorzata Lindorf wtorki po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 14

delegatura Łódźka

Łukasz Jasek czwartki w godz. 13⁰⁰-14⁰⁰ po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 10

delegatura Piotrkowska

Grzegorz Mazur wtorki w godz. 12⁰⁰-13⁰⁰ po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 44 649 17 34

delegatura Sieradzka

Włodzimierz Kardas wtorki i czwartki w godz. 11⁰⁰-12⁰⁰ po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 43 827 57 23

delegatura Skierniewicka

Robert Filipczak środy w godz. 8³⁰-10⁰⁰ po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 46 832 31 47

Sekretarz ORL Mateusz Kowalczyk po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 01

Zastępca Sekretarza ORL Zbigniew Kijas po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 01

Skarbnik ORL Grzegorz Krzyżanowski

Członkowie Prezydium ORL

Ryszard Golański po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 09

Lesław Jacek Pypec po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 42 683 17 14

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Janariusz Kaczmarek, środa 12⁰⁰-14⁰⁰

Przewodniczący OSL Janusz Prochaska środa 10⁰⁰-12⁰⁰

Rzecznik Praw Lekarzy Marek Nadolski po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 664 413 077

Pełnomocnik ds. zdrowia lekarzy Emilia Kotodziej-Kowalska po uzgodnieniu telefonicznym, tel. 668 005 348

.....BIURO OKRĘGOWEJ IZBY LEKARSKIEJ

Dyrektor Biura OIL Halina Kotus Główna Księgowa Małgorzata Lewandowska

biuro czynne wtorek 9⁰⁰-18⁰⁰, piątek 8⁰⁰-15⁰⁰, pozostałe dni 8⁰⁰-16⁰⁰, 93-005 Łódź, ul. Czerwona 3, biuro@oil.lodz.pl

.....WYKAZ TELEFONÓW BEZPOŚREDNICH

Sekretariat OIL/Sekretariat Prezesa Iwona Szelewa tel. 42 683 17 01, biuro@oil.lodz.pl lub lodz@hipokrates.org
także sprawy Komisji Kultury i Klubu Lekarza

Kancelaria OIL

Alina Paradowska tel. 42 683 17 10, alina.paradowska@hipokrates.org lub panaceum@oil.lodz.pl
sekretariat redakcji „Panaceum” i strony internetowej – ogłoszenia; zmiany adresów do korespondencji
Magdalena Rydz tel. 42 683 17 09 sprawy Okręgowej Rady Lekarskiej i Prezydium ORL, Komisji Sportu, Komisji ds. Legislacji

Kasa, księgowość, składki, ubezpieczenia

Wiesława Legiędz tel. 42 683 17 33, także sprawy Komisji Bytowej

Joanna Wencel tel. 42 683 17 35

Ewa Arlt tel. 42 683 17 32

Ilona Wantkiewicz tel. 42 683 17 34, faks 42 684 98 94, także sprawy Koła Lekarzy Seniorów

Rejestr lekarzy i lekarzy dentyistów. Rejestr podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Wojciech Łukomski koordynator działu, tel. 42 683 17 15, w.lukomski@hipokrates.org

Rejestr lekarzy i lekarzy dentyistów, staże podyplomowe

Ewa Lenartowicz tel. 42 683 17 17 (także SMK),

Agnieszka Tokarska tel. 42 683 17 14

RPWDL – Rejestr praktyk zawodowych Beata Krawiec tel. 42 683 17 42, b.krawiec@hipokrates.org

Rejestr podmiotów kształcących lekarzy, Okręgowa Komisja Wyborcza, Klub DoktorRiders

Elżbieta Sadura tel. 42 683 17 27, ela.sadura@hipokrates.org

Ewidencja punktów edukacyjnych Katarzyna Krupska tel. 42 683 17 60, k.krupska@hipokrates.org

Szkolenia – Ośrodek Kształcenia, konkursy na stanowiska kierownicze

Urszula Pruszyńska tel. 42 683 17 25, u.pruszyńska@hipokrates.org

Legitymacje lekarskie Bartłomiej Nowak tel. 42 683 17 21

Kancelaria Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i Okręgowego Sądu Lekarskiego

czynna: wtorek 9⁰⁰-17⁰⁰, środa 10⁰⁰-18⁰⁰, pozostałe dni 8⁰⁰-16⁰⁰, tel. 42 682 11 62, 42 682 11 74

Joanna Romanowska-Krawentek kierownik kancelarii

Anna Korpacka-Mikulska Maja Burkot, Agnieszka Gasparowicz, Bożena Szymańska, Agnieszka Zych

Sprawy Komisji Bioetycznej i Komisji Etyki ORL Anna Marciniak tel. 42 683 17 44

Sprawy Rzecznika Praw Lekarzy Elżbieta Sadura tel. 42 683 17 27

Sprawy Koła Młodych Lekarzy i Lekarzy Dentyistów Wojciech Łukomski tel. 42 683 17 15

Rzecznik prasowy, redaktor strony internetowej OIL

Joanna Barczykowska-Tchorzewska tel. 696 095 580, joanna.barczykowska@oil.lodz.pl

Bufet w Klubie Lekarza tel. 42 682 57 30

Lekarska Kasa Pożyczkowa tel. 42 682 57 28

Centrala ogólna tel. 42 683 17 91, faks 42 683 13 78

.....RADCY PRAWNI

Amadeusz Małolepszy poniedziałek 14⁰⁰-16⁰⁰

Jarosław Klimek wtorek 14⁰⁰-15³⁰,

Aleksandra Granosik-Kaczanowska czwartek 13³⁰-15³⁰,

Paweł Lenartowicz piątek 11⁰⁰-13⁰⁰ tel. 42 683 17 36 lub 42 683 17 51, tylko w godzinach dyżurów

.....FILIE BIURA W DELEGATURACH

Piotrków Trybunalski

97-300 Piotrków Trybunalski, ZNP, ul. Sienkiewicza 16, tel. 44 649 17 34, piotrkow@hipokrates.org
poniedziałek-piątek 8⁰⁰-15³⁰, wtorek 9⁰⁰-16⁰⁰

Sieradz

98-200 Sieradz, SP ZOZ, ul. Armii Krajowej 7, tel. 43 827 57 23, sieradz@hipokrates.org
poniedziałek-piątek 7⁰⁰-14⁰⁰, wtorek bez interesantów

Skierniewice

96-100 Skierniewice, ul. Rybickiego 8, tel. 46 832 31 47, skierniewice@hipokrates.org
poniedziałek-piątek 8⁰⁰-16⁰⁰, wtorek 9⁰⁰-17⁰⁰, przyjmowanie interesantów: 10⁰⁰-15⁰⁰, wtorek 10⁰⁰-17⁰⁰

.....RACHUNKI BANKOWE

Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi PKO BP SA I Oddział w Łodzi, nr konta 98 10203352 0000160200100362
na to konto przekazują składki lekarskie zakłady pracy, zbiorczo za pracowników.

Indywidualnie składki lekarskie członkowie OIL w Łodzi opłacają na otrzymane, unikatowe numery kont bankowych.

Lekarska Kasa Pożyczkowa PKO BP SA, nr konta 03 1020 3352 0000 1502 0010 6195

KALENDARIUM

Przedstawiamy zapowiedź zbliżających się wydarzeń w Okręgowej Izbie Lekarskiej. Gorąco zachęcamy do udziału w imprezach kulturalnych, sportowych i integracyjnych:

3 listopada (niedziela), godz. 17:00

• Koncert zaduszkowy „Pro Memoria” i występ Wiesława „Guma” Rychlika

Jak co roku, OIL w Łodzi zaprasza na Koncert zaduszkowy „Pro Memoria” – pamięci lekarzy, którzy odeszli na wieczny dyżur. Wystąpi Wiesław „Guma” Rychlik – wokalista i gitarzysta obdarzony wyjątkowym, aksamitnym głosem.

9–11 listopada (sobota–poniedziałek)

• XVI Ogólnopolski Halowy Turniej Tenisowy Lekarzy, Memoriał Andrzeja Jasińskiego

Turniej zaplanowano na kortach MOSiR-u w Pabianicach, ul. Grota Roweckiego 3. Szczegóły oraz zapisy na stronie www.tenis.oil.lodz.pl.

17 listopada (niedziela), godz. 17:00

• Koncert niepodległościowy w wykonaniu Chóru Dziecięcego Miasta Łodzi pod dyrekcją Waldemara Sutryka

29 listopada (piątek), godz. 19:00

• XIII Turniej nalewek i Wieczór andrzejkowy

Zapraszamy już tradycyjnie w ostatni piątek listopada na coroczne spotkanie koneserów domowych trunków, a także amatorów tańca i wróżb andrzejkowych. Prosimy nie zapomnieć przynieść własnoręcznie przygotowanych nalewek, które zostaną poddane degustacji i ocenie gości. Zabawę poprowadzi DJ, o przyszłości opowie chętnym także profesjonalna wróżka.



7 grudnia (sobota), godz. 10:00

• Turniej szachowy o Puchar Prezesa ORL w Łodzi

Wszystkich miłośników szachów zapraszamy na kolejną wielką imprezę szachową – walkę o Puchar Prezesa ORL w Łodzi. Szczegóły u organizatora: Jerzy Rzeńca, tel. 603 338 823

8 grudnia (niedziela)

• Świąteczne spotkanie z Mikołajem

Tradycyjnie dla dzieci lekarzy i lekarzy dentyków organizujemy spotkanie ze św. Mikołajem. Na początek zapraszamy maluszki – dzieci do 3 r.ż. – z nimi Mikołaj spotka się w godz. 10–11. Od godz. 12 do 14 Mikołaj zapyta o dobre sprawowanie dzieci w wieku 4–7 lat, a od godz. 16 do 18 zaproszone są dzieci powyżej 8 r.ż.



14 grudnia (sobota), godz. 20:00

• Mikołajki Młodych Lekarzy

Zapewniamy świetną muzykę, fantastyczną atmosferę, pyszne przekąski oraz inne niespodzianki. Jak co roku, będziemy zbierać pieniądze na Szlachetną Paczkę. Zapisy rozpoczną się pod koniec listopada.

15 grudnia (niedziela), godz. 17:00

• Koncert świąteczny

O szczegółach będzie można przeczytać niebawem na www.oil.lodz.pl

31 grudnia (wtorek), godz. 20:30

• Bal sylwestrowy

Jak co roku, szykuje się szampańska zabawa! Chętnych prosimy o zapisywanie się do końca listopada br. w sekretariacie OIL. Szczegóły i kontakt: Iwona Szelewa tel. 42 683 17 01.



listopad
i grudzień
w OIL



NOWY PEUGEOT 208

UNBORING THE FUTURE



ELEKTRYCZNY, BENZYNOWY LUB DIESEL
PEUGEOT i-Cockpit® 3D
8-BIEGOWA SKRZYNIĄ AUTOMATYCZNA

MOTION & e-MOTION



PEUGEOT

PEUGEOT REKOMENDUJE TOTAL Zużycie paliwa w cyklu mieszanym WLTP (l/100 km): od 4,1 do 5,9. Emisja CO₂ w cyklu mieszanym WLTP (g/km): od 107 do 134. Podane wartości zużycia paliwa i emisji CO₂ są zmierzone na podstawie procedury WLTP zgodnie z rozporządzeniami (UE) nr 715/2007, nr 2017/1153 oraz nr 2017/1151. Procedura WLTP zastąpiła dotychczasową europejską procedurę homologacyjną (NEDC). Podane wartości zużycia paliwa i emisji CO₂ mogą się różnić od rzeczywistych w zależności od wyposażenia danego pojazdu, w tym wyposażenia dostępnego w opcji lub jako akcesoria fabryczne, oraz typu opon. Zużycie paliwa i emisja CO₂ zależą również od warunków użytkowania samochodu. Dane pokazują wartości od najwyższych do najniższych, uzyskane z uwzględnieniem wyposażenia dodatkowego pojazdu. Wszystkie informacje były aktualne w momencie publikacji materiału. Peugeot Polska Sp. z o.o. zastrzega sobie prawo do zmian specyfikacji produktów. Szczegółowe informacje można uzyskać w najbliższym punkcie sprzedaży oraz na stronie: <https://www.peugeot.pl/swiat-marki-peugeot/innowacje-i-technologie/wltp.html>. Informacje dotyczące demontażu samochodu, przydatności do odzysku oraz recyklingu są dostępne na stronie internetowej www.peugeot.pl. Zaprezentowany model może się różnić od wersji dostępnych w ofercie, a niektóre opcje wyposażenia mogą być dodatkowo płatne.